

AFARAK GROUP OYJ

Toimintakertomus ja tilinpäätös 1.1.-31.12.2013

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0618181-8

Sisällysluettelo

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	1
KONSERNIN AVAINLUVUT	11
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT JA LASKENTAPERUSTEET	13
1. KONSERNITILINPÄÄTÖS	14
1.1. KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOS	14
1.2. KONSERNIN TASE	16
1.3. KONSERNIN RAHAVIRTUALASKELMA	17
1.4. LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSESTA	18
2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	19
2.1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT	19
2.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET	19
2.3 YRITYSJÄRJESTELYT JA VÄHEMMISTÖOSUUKSIEN HANKINNAT	29
2.3.1 Tilikausi 2013	29
2.3.2 Tilikausi 2012	29
2.4 LIIKEARVON JA MUIDEN OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISTESTAUS	30
2.5 TOIMINTASEGMENTIT	33
2.6. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	36
2.7. TASEEN LIITETIEDOT	41
2.8 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT	68
2.8.1 Konsernirakenne 31.12.2013	68
2.8.2 Lähipiiritapahtumat	69
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkkiot	69
2.9 VAKUUDET JA VASTUUSITOUKSET	71
2.9.1 Kiinnitykset ja takaukset	71
2.9.2 Konsernin rahoitussopimukseen liittyvät kovenanttiehdot	71
2.9.3 Vuokrasopimukset	71
2.9.4 Afarak Group Oyj:n antamat vakuudet	71
2.10 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	72
3. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)	73
3.1 TULOSLASKELMA (FAS)	73
3.2 TASE (FAS)	74
3.3 RAHAVIRTUALASKELMA (FAS)	76
3.4 EMOYHTIÖN ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (FAS)	77
3.4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	77
3.4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	78
3.4.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	80
3.4.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	83
3.4.5 Vakuudet ja vastuusitoumukset	84
3.4.6 Muut liitetiedot	85
4. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	87
5. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	87

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Muutosten täytäntöönpanoa kannattavuuden parantamiseksi

Afarakin tavoitteena on luoda osakkeenomistajille arvoa pitkäaikaisen ja kestävä kasvun kautta.

Vuonna 2013 Afarak jatkoi keskittymistä operatiivisen kassavirran ja kannattavuuden parantamiseen. Tämä saavutettiin kustannusrakenteen muutoksilla ja kasvattamalla rautametalliseosliiketoiminnan myyntivolyymeja, mikä oli seurausta Mecklenburgin kaivoksen tuotannon käynnistyksestä Etelä-Afrikassa. Huolimatta jatkojalostusmäärien pienentymisestä Afarak pystyi parantamaan tilikauden tulosta.. Afarak jatkoi edistymistä myös tavoitteissaan siirtää tuotannon painopistettä yhä enemmän kohti erikoisferrokromituotteita sekä kasvattaa kromivarantojaan.

Mecklenburgin kaivoksen tuotanto käynnistyi vuoden toisella neljänneksellä. Huolimatta kromimalmin alentuneista hinnoista kaivos vaikutti positiivisesti Yhtiön kannattavuuteen. Stelliten kaivoksen tuotanto oli vakaata läpi vuoden, ja tuotantomäärät olivat edellisvuoden luokkaa.

Vuoden aikana Yhtiö hankki maa-alueen ja malminetsintäoikeudet Vlakpoortista Etelä-Afrikasta jatkaen näin Yhtiön strategiaa kromimalmivarojen ja –varantojen kasvattamisessa. Lisäksi Yhtiö jatkaa eri mahdollisuuksien arviointia tällä saralla.

Mogale Alloysin jalostuslaitos Etelä-Afrikassa toimi vajaalla kapasiteetilla vuoden ensimmäisen puoliskon johtuen osallistumisesta Eskomin sähkön takaisinosto-ohjelmaan. Tämä vajaan tuotannon aika käytettiin kuitenkin hyväksi uuden jalostus- ja granulointiprojektin valmistelutöihin. Projekti antaa Afarakille mahdollisuuden päästä erikoistuotemarkkinoille ja tuottaa keskihiilistä ferrokromia.

Saksan sulatto, EWW, joka on keskeinen osa Afarakin erikoismetalliseosliiketoimintaa, jatkoi vahvaa liikevaihdon tuottamista. Konsernin strateginen päätös keskittyä erikoistuotteisiin on osoittautunut järkeväksi mahdollistaen uusille markkinoille pääsyn.

Afarakin strategiana on täysin integroitu liiketoimintamalli kaivoksesta jalostukseen ja myyntiin. Tuotantoketjun kokonaishallinta osoitti jälleen vahvuutensa vuoden 2013 markkinaolosuhteiden oltua edelleen erittäin haastavat. Keskitettyjen myynti-, markkinointi- ja logistiikkatoimintojen ansiosta Konsernissa pystyttiin tasaamaan myyntihintojen vaihteluita ja solmimaan uusia pitkäaikaisia toimitussopimuksia useiden maailmanlaajuisesti toimivien asiakkaiden kanssa.

Turvallisuus, terveys ja kestävä kehitys

Konsernin tavoite on harjoittaa liiketoimintaansa vastuullisella ja eettisellä tavalla kaikkien sidosryhmiensä eduksi.

Afarakin tavoitteena on ”Zero Harm” eli vahinkojen välttäminen kaikessa toiminnassa sekä turvallinen ja terveellinen ympäristö, jossa työntekijät ja alihankkijat voivat työskennellä, kehittyä ja kasvaa. Konsernissa kaikissa yksiköissä on käytössä yhtenäiset terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät toimintatavat. Tämän lisäksi kaikissa yksiköissä oli käytössä kansainvälisesti hyväksyty tapaturmataajuusmittaristo. Vuonna 2013 Konsernissa tehtiin yli 2 miljoonaa työtuntia, joiden aikana tapahtui vain 23 työajan menetykseen johtanutta tapaturmaa. Henkilöstön terveys- ja turvallisuustietoisuutta on parannettu tuomalla käyttöön uusia turvallisuusvälineitä. Yhtiö tutkii jatkuvasti, onko saatavilla uusia teknisiä ratkaisuja, joiden avulla vaaratilanteiden syntymistä voidaan ehkäistä.

Konserni pyrkii vaikuttamaan toiminta-alueillaan myönteisesti ja rakentamaan pitkäaikaisia yhteistyösuhteita kestävä kehityksen toimintansa tueksi. Afarakin yhteisöohjelmilla tuetaan lasten ravitsemusta, koulutusta ja turvallisuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa perheiden avustamista koulumaksuissa Turkissa ja lasten ravitsemusohjelmien, naisten ja lasten turvakotien sekä opettajien koulutusohjelman tukemista Etelä-Afrikassa. Opettajien koulutusohjelma on suunnattu tukemaan erään toimipaikan lähellä olevan slummin lasten koulutusta. Ohjelmat toteutetaan yhdessä alaan erikoistuneiden palveluntarjoajien kanssa, jotta ne olisivat mahdollisimman tehokkaita ja hyödyllisiä. Afarak aikoo laajentaa yhteisöohjelmiaan vuoden 2014 aikana.

Afarak kunnioittaa ympäristöä, jossa se toimii, ja pyrkii hoitamaan liiketoimintaansa kestäväällä tavalla ja mahdollisimman vähäisin ympäristövaikutuksin luonnon suojelemiseksi. Tästä esimerkkinä Turkissa toimiva TMS, joka ei tuotantoprosessissaan käytä kemiallisia reagensseja. Lisäksi Tavasın kaivoksella aloitettiin tutkimusohjelma,

jonka tavoitteena on, että edellisvuosina kertynyt hienojakoinen materiaali saataisiin kierrätettyä tuotantoon. Tämä projekti on hyväksytty ja sen seurauksena hienojakeisen materiaalin varastokasat pienenevät merkittävästi ja myös tuotantokustannukset pienenevät. Etelä-Afrikassa Konsernilla on käynnissä useita hankkeita ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Konserni aikoo panostaa tutkimukseen ja kehitykseen jätteen määrän vähentämiseksi EWW:n tuotantolaitoksella tavoitteenaan raaka-aineiden sataprosenttinen kierrätys.

EWW:llä ja Mogalella on ISO 9001 -sertifikaatti. ISO 9001 -sertifikaatit korostavat Konsernin sitoutumista valmistamiensa tuotteiden korkeaan laatuun ja tuotantoprosessien tehokkuuteen.

Liiketoiminnan ja talouden kehitys 2013

Konsernin taloudellinen tulos parani edellisvuoteen verrattuna haastavista ja epävakasta markkinaolosuhteista huolimatta.

Tuotanto

Tuotanto kasvoi edellisvuoteen nähden 97,3 prosenttia ja oli 568 278 (288 095) tonnia. Kasvu perustui pääasiassa siihen, että sekä kaivostoiminta että jalostusyksiköt olivat täydessä tuotannossa vuoden kolmannesta neljänneksestä lähtien.

Tuotanto tonneissa	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Erikoismetalliseokset – kaivostoiminta*	16 249	16 808	18 810	19 121	70 988	72 098	-1,5%
Rautametalliseokset – kaivostoiminta*	53 707	134 787	103 763	133 328	425 585	140 346	203,2%
Erikoismetalliseokset - jalostustoiminta	6 975	4 618	6 719	4 930	23 242	25 129	-7,5%
Rautametalliseokset – jalostustoiminta	4 620	7 665	18 855	17 323	48 463	50 522	-4,1%

* Sisältäen sekä kromiittirikasteen että palamalmien tuotannon.

Myynti

Yhtiön jalostettujen tuotteiden myynti, sisältäen Mogale Alloysin ja EWW:n tuotannon, laski 5,75 prosenttia 62 626 tonniin (2012: 66 449). Tuotannon laskuun vaikutti konsernin päätös sopeuttaa tuotantoa ja osallistua Eskomin sähkön takaisinosto-ohjelmaan Etelä-Afrikassa, mistä seurasi matalat tuotantoluvut ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Jalostettujen tuotteiden myynti:

Tonnia	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Jalostus, erikoismetalliseokset	5 662	5 944	4 921	4 989	21 516	23 558	-8,67%
Jalostus, rautametalliseokset	9 330	4 745	8,430	18 604	41 110	42 891	-4,15%
Jalostus, yhteensä	14 993	10 689	13 351	23 593	62 626	66 449	-5,75%

Liikevaihto ja kannattavuus

Vuoden 2013 liikevaihto kasvoi 5,4 prosenttia 135,5 (128,6) miljoonaan euroon. Tämä pieni liikevaihdon kasvu perustui pääasiassa myyntimäärien kasvuun rautametalliseosliiketoiminnassa.

Tilikauden 2013 käyttökate oli 14,0 (9,2) miljoonaa euroa. Käyttökateen kasvu johtui pääasiassa rautametalliseosliiketoiminnan parantuneesta kannattavuudesta. Käyttökateprosentti tällä liiketoiminta-alueella kasvoi 14,4 prosenttiin (6,7 %), mikä johti 151 prosentin euromääräiseen kasvuun vuoteen 2012 verrattuna. Kiinteiden kulujen leikkaukset kautta konsernin auttoivat myös saavuttamaan tämän tuloksen. Etelä-Afrikan randin heikentyminen vaikutti myös tulokseen, sillä se auttoi pienentämään tuotantokustannuksia Etelä-Afrikassa. Neljännellä vuosineljänneksellä raaka-ainehinnat nousivat erikoismetalliseossegmentissä, millä oli heikentävä vaikutus koko vuoden käyttökatteeseen. Yhteisyritysten tulo-osuus vuonna 2013 oli -2,3 (-4,7) miljoonaa euroa. Tämä negatiivinen tulos johtui lähinnä rahoituskuluista -2,3 miljoonaa euroa (-1,0) ja se sisältyy konsernin käyttökatteeseen.

Tilikauden liikevoitto oli -8,0 (-16,8) miljoonaa euroa. Tähän vaikuttivat negatiivisesti IFRS-poistot, joiden määrä oli 18,7 (22,5) miljoonaa euroa. IFRS-poistot pienentyivät 1,2 miljoonalla eurolla per kuukausi marraskuusta 2013 lähtien.

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Liikevaihto	31,6	31,4	30,7	41,8	135,5	128,6	5,4%
Käyttökate	4,2	6,2	2,9	0,8	14,0	9,2	52,2%
Käyttökate-%	13,2%	19,6%	9,4%	1,9%	10,4%	7,2%	
Liikevoitto	-2,1	0,0	-3,1	-2,9	-8,0	-16,8	
Liikevoitto-%	-6,5%	0,1%	-10,2%	-6,9%	-5,9%	-13,0%	
Tilikauden voitto	-0,0	-1,8	-1,9	-0,7	-4,4	-16,6	

Osakekohtainen tulos oli -0,02 (-0,06) euroa.

Tase, rahavirta ja rahoitus

Konsernin likviditeetti 31.12.2013 oli 13,8 (14,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta koko tilikaudella oli 13,8 (6,2) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste katsauskauden lopussa oli -6,4 % (-5,4 %). Korollinen nettovelka oli -12,3 (-11,4) miljoonaa euroa.

Yhdelle konsernin tytäryhtiöstä Maltalla on myönnetty maltalaisesta pankista 13 miljoonan USD:n luottolimiitti. Tämä laina tullaan käyttämään rautametallin jalostus- ja granulointilaitteiston rahoitukseen Etelä-Afrikassa. Konserni on antanut lainalle 13 miljoonan USD:n takauksen ja kiinnittänyt lainan vakuudeksi tulevia saamia 13,0 miljoonan USD:n edestä.

Taseen loppusumma 31.12.2013 oli 277,9 (304,2) (30.9.2013: 280,2) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 68,5 % (69,2 %) (30.9.2013: 69,4 %). Taseen loppusumman pienentyminen johtui pääasiassa Etelä-Afrikan randissa arvostettujen omaisuuserien kirjanpidollisen arvon laskusta, kun randi jatkoi heikkenemistään neljännellä vuosineljänneksellä.

Investoinnit, yritysostot ja -myynnit

Käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2013 olivat 10,6 (12,8) miljoonaa euroa. Investoinnit olivat pääasiassa Mogale Alloysin rautametallin jalostamiseen ja granulointiin liittyvän investoinnin ennakkomaksuja, maa-alueen ja malminetsintäoikeuksien hankinnan kuluja Vlakpoortissa Etelä-Afrikassa sekä ylläpitoinvestointeja erikoismetalliseosliiketoiminnassa.

1.7.2013 Mogale Alloys teki sopimuksen uudesta tuotantolaitoksesta liittyen rautametallin jalostamiseen ja granulointiin. Uusi laitos täydentää Mogalen jo olemassa olevia neljää sulattoa, jotka tuottavat matalafosforista ferrokromia ja matalafosforista piimangaania. Uuden tuotantolaitoksen valmistuttua merkittävä osa nykyisestä ferrokromin tuotannosta voidaan muuttaa granuloidun keskihiilisen ferrokromin tuotantoon. Afarak haluaa tarjota markkinoille perustuotteidensa lisäksi myös erikoistuotteita varmistaakseen yrityksen kannattavuuden ja lisäarvon tuottamisen osakkeenomistajille. Projekti aloitettiin heinäkuussa 2013 ja erikoismetallien tuotannon odotetaan alkavan Q3/2014 kuluessa.

Erikoismetalliseosliiketoiminta

Erikoismetalliseosliiketoimintaan kuuluvat Türk Maadin Şirket A.S:n ("TMS") Turkissa sijaitsevat kaivos- ja rikastustoiminnot sekä Elektrowerk Weisweiler GmbH:n ("EWW") ferrokromin tuotantolaitos Saksassa. TMS toimittaa EWW:lle korkealaatuista kromiittirikastetta, josta EWW jalostaa erikoistuotteita, kuten matalahiilistä ja erittäin matalahiilistä ferrokromia. Ylimääräinen kromimalmi myydään TMS:stä vientimarkkinoille.

Tuotanto

Vuosituotanto laski hieman eli 3,1 prosentilla 94 230 (97 227) tonniin.

Tonnia	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Kaivostoiminta*	16 249	16 808	18 810	19 121	70 988	72 098	-1,5%
Jalostus	6 975	4 618	6 719	4 930	23 242	25 129	-7,5%

* Sisältäen sekä kromiittirikasteen että palamalmien tuotannon

Taloudellinen kehitys

Tilikauden 2013 liikevaihto laski 2,6 prosenttia ja oli 74,5 (76,5) miljoonaa euroa. Tilikauden käyttökate oli 9,0 (11,0) miljoonaa euroa. Liikevaihdon ja käyttökateen laskuun vaikuttivat myyntimäärien lasku läpi vuoden sekä myyntihintojen lasku vuoden viimeisellä neljänneksellä.

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Liikevaihto	18,2	18,7	17,6	19,9	74,5	76,5	-2,6%
Käyttökate	3,0	3,1	2,5	0,5	9,0	11,0	
Käyttökate-%	16,3%	16,4%	13,9%	2,7%	12,1%	14,3%	
Liikevoitto	-0,6	-1,3	-1,9	-1,6	-6,1	-6,7	
Liikevoitto-%	-3,4%	-6,8%	-10,8%	-7,8%	8,2%	8,7%	

Rautametalliseosliiketoiminta

Rautametalliseosliiketoimintaan kuuluvat metalliseosten tuotantolaitos Mogale Alloys sekä yhteisyritykset Stelliten kaivos ja Mecklenburgin kaivos Etelä-Afrikassa. Liiketoiminta tuottaa kromimalmia, plasmaferrokromia, piimangaania ja ruostumattoman teräksen seoksia, joita myydään kansainvälisille markkinoille.

Segmentin tuotanto kasvoi huomattavasti edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Segmentin tuotanto neljännellä vuosineljänneksellä oli 150 651 (38 541) tonnia, mikä vastasi 290,9 prosentin kasvua. Stelliten ja Mecklenburgin kaivosten tuotanto kasvoi edellisestä neljänneksestä keskimääräisen kuukausituotannon oltua 44 450 tonnia.

Mogale Alloysin tuotanto oli normaalilla tasolla vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun taas edellisvuonna tuotantomääriin vaikutti vähentävästi päätös osallistua Eskomin sähkön takaisinosto-ohjelmiin.

Tuotanto

Vuosituotanto kasvoi 148,4 prosenttia 474 048 (190 868) tonniin. Merkittävän kasvun mahdollisti se, että sekä kaivostoiminta että jalostus olivat täydessä tuotannossa vuoden kolmannesta neljänneksestä lähtien.

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla Mogale osallistui Eskomin sähkön takaisinosto-ohjelmaan, minkä johdosta tuotantomäärät olivat paljon edellisvuoden vertailujaksoa pienemmät. Mecklenburgin kaivoksen tuotanto ajettiin ylös suunnitelmien mukaisesti vuoden 2013 toisella neljänneksellä.

Tonnia	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Kaivostoiminta*	53 707	134 787	103 763	133 328	425 585	140 346	203,2%
Jalostus	4 620	7 665	18 855	17 323	48 463	50 522	-4,1%

* Sisältäen yhteisyritysten kromiittirikasteen ja palamalmien tuotannon

Taloudellinen kehitys

Tilikauden 2013 liikevaihto kasvoi 17,2 prosenttia 61,0 (52,1) miljoonaa euroon. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat kromimalmin kysynnän kasvu ja paremmat myyntihinnat vuoden toisella neljänneksellä. Liiketoimintasegmentin käyttökate tilikaudella oli 8,8 (3,5) miljoonaa euroa, sisältäen 0,1 (0,1) miljoonan euron kulukirjauksen osakeperusteisista maksuista, joilla ei ole kassavirtavaikutusta. Käyttökateen paraneminen vuoteen 2012 verrattuna perustuu kromimalmin myynnin kasvuun ja Etelä-Afrikan randin heikkenemisestä johtuneeseen tuotantokustannusten laskuun.

Yhteisyritysten tulososuus oli -2,3 (-4,7) miljoonaa euroa. Tämä negatiivinen tulososuus johtui lähinnä rahoituskustannuksista, jotka olivat -2,3 (-1,0) miljoonaa euroa. Yhteisyritysten tulososuus sisältyy käyttökatteeseen.

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Liikevaihto	13,4	12,7	13,1	21,9	61,0	52,1	17,2%
Käyttökate	3,6	3,7	0,9	0,6	8,8	3,5	
Käyttökate-%	27,0%	28,9%	7,0%	2,7%	14,4%	6,7%	
Liikevoitto	1,8	1,9	-0,7	-0,9	2,0	-4,8	
Liikevoitto-%	13,2%	15,0%	-5,7%	-4,2%	3,3%	-9,3%	

Osuus yhteisyritysten tuloksista muodostui seuraavasti:

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2013	2012	Muutos
Liikevaihto	0,6	3,4	2,7	2,8	9,5	6,6	44,1%
Käyttökate	-0,1	0,4	0,2	0,4	0,9	-1,6	
Käyttökate-%	-16,7%	12,8%	8,6%	15,8%	9,8%	-24,6%	
Liikevoitto	-0,3	0,2	-0,2	0,1	-0,2	-2,4	
Liikevoitto-%	-50,0%	6,1%	-6,2%	4,8%	-1,8%	-36,2%	

Tilikauden liikevaihto kasvoi 9,5 (6,6) miljoonaan euroon. Liikevaihto kasvoi 44,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Liikevaihdon kasvu perustui pääasiassa Mecklenburgin kaivoksen kasvaneisiin myyntimääriin. Tilikauden käyttökate kasvoi 0,9 (-1,6) miljoonaan euroon. Käyttökateen positiivinen kehitys perustui kromimalmin parantuneeseen kysyntään ja parantuneisiin kaivantamotodeihin, jotka auttoivat alentamaan tuotantokustannuksia.

MAAILMANMARKKINAT

Ruostumaton teräs

Maailman ruostumattoman teräksen kauppojen keskimääräiset arvot nousivat johtuen korkeammasta kysynnästä lokakuussa. Nikkelin korkeammat hinnat kolmannen vuosineljänneksen loppupuolella auttoivat yhdysvaltalaisia ja aasialaisia tehtaita nostamaan ruostumattoman teräksen hintoja. Huolimatta maailmanmarkkinoiden marginaalisesta paranemisesta kesälomien jälkeen EU:ssa joidenkin ruostumattoman teräksen laatujen myyntihinnat laskivat johtuen matalammista seosaineiden hintakehitykseen perustuvista hinnanalisisistä.

Yhtiön hallitus uskoo, että ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen kysyntä kasvaa vakaasti lähitulevaisuudessa. Länsimaalaisten tehtaiden yritykset nostaa kysyntää osoittautuivat vaikeiksi, kun myyntivolyymit perinteisesti laskevat kohti vuodenvaihdetta asiakkaiden pienentäessä varastojaan. Odotus, että asiakkaat nostaisivat ostomääriään neljännen vuosineljänneksen loppupuolella alkuvuoden 2014 toimituksiin, ei toteutunut, vaan ostot siirtyivät vuoden 2014 ensimmäiselle vuosineljännekselle. Tästä johtuen vuoden 2013 lopulle odotetut hinnankorotukset eivät toteutuneet. Pitkittyneen ruostumattoman teräksen kauppojen arvon elpymisen odotetaan nyt tapahtuvan vuoden 2014 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Maailman ruostumattoman teräksen (crude) tuotannon arvioidaan saavuttaneen vuonna 2013 kaikkien aikojen ennätyksensä 37,3 miljoonan tonnin tuotannolla. Tämä ylittää edellisen, vuodelta 2012 olevan ennätyksen 5,5 prosentilla. Tuotannon kasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2014.

Ruostumattoman teräksen tuotantomäärä neljännellä vuosineljänneksellä ylitti aiemmat ennusteet, vaikka tuotanto Etelä-Koreassa, EU:ssa ja Japanissa oli alemmalla tasolla kuin vuonna 2012. Tuotantomäärät Taiwanissa ja Yhdysvalloissa kuitenkin kasvoivat noin kolmella prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Tästä kasvusta huolimatta näiden perinteisten ruostumattoman teräksen tuottajien kokonaistuotanto jatkaa laskuaan johtuen tuotannon kasvusta Kiinassa. Tuotantomäärät ovat merkittävästi vuoden 2006 huippulukuja alempia. Kiina jatkoi vuonna 2013 asemiansa vakiinnuttamista ruostumattoman teräksen markkinoilla. Kiinan tuotannon kasvun odotetaan pienentyvän viime vuosien korkeista lukemista, mutta silti ennusteiden mukaan kasvu voi olla jopa seitsemän prosenttia vuonna 2014. Täten Kiinan tuotannon kasvuvauhti olisi edelleen nopeampaa kuin missään muualla, ja tuotannon kokonaismäärä lähestyisi jo 20 miljoonaa tonnia. Näin ollen jo lähes puolet maailman ruostumattoman teräksen tuotannosta valmistettaisiin Kiinassa.

Japanissa talous jatkaa elpymistä huonon alkuvuoden 2013 jälkeen valtion elvytystoimien ja suotuisten valuuttakurssien tukemana. Etelä-Koreassa ja Taiwanissa tuotannon ennustetaan kasvavan vuonna 2014 kuten Japanissa. Näin ollen vuoden 2014 tuotantolukemat tulisivat olemaan lähellä vuoden 2012 tasoa.

Yhdysvalloissa tuotannon odotetaan kasvavan, erityisesti superseoksissa avaruusteollisuudelle sekä öljy- ja kaasusektorille. Vuosituotannon odotetaan yltävän noin 2 miljoonaan tonniin. Vuonna 2013 heikentyneiden lukujen jälkeen EU:n tuotannon odotetaan kasvavan vuonna 2014.

Ruostumattoman teräksen tuotanto jatkaa kasvuaan kehittyvissä maissa huolimatta vallitsevasta yltärintatilanteesta. Yleisnäkemyksessä ruostumatonta terästä valmistavassa teollisuudessa on, että vuodesta 2014 pitäisi tulla jonkin verran parempi kuin vuodesta 2013 sekä määrien että kannattavuuden osalta. Markkinaosapuolet ovat jo jonkin aikaa ilmaisseet näkemyksensä, että sekä markkinoiden aktiivisuus että hintataso ovat olleet markkinavaihteluiden

notkelmavaiheessa ja että käänne on tapahtumassa. Jo useammassa läntisessä teollisuusmaassa on julkaistu rohkaisevia talouden indikaattoreita kuten BKT:n kasvua, teollisuustuotannon kasvua ja työttömyyden vähentymistä.

Ferrokromi

Ferrokromin hinnat pysyttelivät lähellä neljän viime vuoden alinta tasoa. Etelä-Afrikan ferrokromin sopimushinta Euroopassa pysyi ennallaan vuoden viimeisellä neljänneksellä olleen 1,125 dollaria paunalta. Japanissa sopimushinta oli 1,205 dollaria paunalta, kun samaan aikaan Kiinan kotimarkkinoilla korkeahiilisen ferrokromin spot-hinnat olivat 0,84 – 0,86 dollaria paunalta. Intialaiset ja eteläafrikkalaiset korkeahiilisen ferrokromin viejät eivät onnistuneet nostamaan hintojaan joulukuun 2013 puolivälissä. Hinnankorotusten odotetaan siirtyneen vuoden 2014 alkupuolelle.

Maailman ferrokromin kulutus saavutti vuonna 2013 ennätyslukemat 10,3 miljoonalla tonnilla. Kysynnän odotetaan vuonna 2014 kasvavan edelleen 5,5 prosentilla 10,8 miljoonaa tonniin. Vuonna 2012 Kiina ohitti Etelä-Afrikan maailman suurimpana ferrokromin tuottajana. Vuonna 2013 Kiina jatkoi vahvaa kasvuaan nostaen tuotannon 3,12 miljoonaa tonniin, mikä on 34 prosenttia koko maailman tuotannosta. Kasvu on ollut nopeaa, sillä vuonna 2005 Kiinan osuus maailman kokonaistuotannosta oli vain 13 prosenttia.

Ferrokromin kysyntä seuraa tiiviisti trendejä ruostumattoman teräksen sektorilla, minne menee 80 prosenttia ferrokromin tuotannosta. Viimeisten viiden vuoden aikana maailmanlaajuinen kulutus on kasvanut viisi prosenttia vuodessa päätyen vuoden 2013 arvioituun 10,3 miljoonan tonnin kulutukseen. Vastaavaa kasvua ennustetaan vuoteen 2018 asti. Kasvutahti ylittää hieman ruostumattoman teräksen tuotannon kasvun johtuen siirtymisestä teräslaatuihin, joissa on korkeampi kromipitoisuus sekä jonkin verran pienemmästä kierrätysmateriaalin osuudesta.

Markkinoilla on ollut kasvavaa kysyntää Afarakin valmistamille matalahiilisille ferrokromituotteille (LCFeCr), joiden osalta Yhtiö on uudistanut kaikki pitkäaikaiset sopimukset sekä solminut uusia pitkäaikaissopimuksia superseoksia käyttävälle teollisuudelle kokonaismäärien ollessa kasvussa. Tätä kehitystä johtaa kasvu öljy- ja kaasuteollisuudessa, vedenalaisessa porauksessa ja erityisesti ilmailuteollisuudessa, joissa nikkelipohjaisten superseosten kysyntä kasvaa. Matalahiilisen ferrokromin (LCFeCr) ja kromimetallin kysynnän odotetaan kasvavan yli 4 prosenttia vuodessa vuoteen 2018, minkä jälkeenkin on jo jatkosopimuksia vuoteen 2024.

Konsernin nykyiset erikoismetalliseokset ja jalostusmäärien kasvu vuoden 2014 kolmannesta vuosineljänneksestä lähtien ovat selvä merkki siitä, että Yhtiö on jatkossakin merkittävä tekijä ruostumattoman teräksen teollisuuden erikoistuotteissa.

Muut toiminnot

Konsernin muihin toimintoihin kuuluvat konsernihallinto ja konserniyritykset, joilla ei ole merkittävää liiketoimintaa. Ne esitetään kohdistamattomissa erissä.

Tilikauden käyttökate kohdistamattomista eristä oli -3,9 (-5,3) miljoonaa euroa. Käyttökateen parantuminen oli tulosta pääkonttoritason uudelleenjärjestelyistä, jotka toteutettiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Henkilöstö

Afarak toimii erittäin kilpailluilla markkinoilla, ja sen menestys riippuu työntekijöiden osaamisesta ja motivaatiosta sekä yhtiön kyvystä houkutella ja sitouttaa pätevää henkilökuntaa. Konsernin henkilöstöhallinnon tavoitteena on kehittää, motivoida ja sitouttaa avainhenkilöitä. Konserni noudattaa henkilöstöhallinnossaan toimipaikkoihinsa soveltuvaa paikallista lainsäädäntöä.

Vuoden 2013 lopussa Konsernin henkilöstömäärä oli 779 (2012: 768). Henkilöstön määrä nousi erikoismetalliseosliiketoiminnassa. Henkilöstön määrä laski hieman rautametalliseosliiketoiminnassa. Henkilöstön määrä väheni myös pääkonttorissa seurauksena Yhtiön päätöksestä sopeuttaa organisaationsa vastaamaan paremmin Yhtiön liiketoimintojen tämänhetkistä kokoa sekä vallitsevaa markkinatilannetta.

	31.12.2013	31.12.2012	Muutos
Erikoismetallit	443	423	4,7%
Rautametallit	333	335	-0,6%
Muut toiminnot	3	10	-70,0%
Yhteensä	779	768	1,4%

Kaikille tarjottavat yhtäläiset mahdollisuudet ja monimuotoisuus ovat tärkeitä Afarakin kaltaiselle kansainväliselle yhtiölle, ja naisen nimittäminen hallituksen puheenjohtajaksi on yksi osoitus sukupuolten välisestä tasa-arvosta organisaatiossa. Konsernin eri liiketoimintayksiköissä on useita johtavassa asemassa olevia naisia.

Paikallinen lainsäädäntö asettaa Afarakin Etelä-Afrikan toiminnolle velvollisuuden valvoa oikeudenmukaisuuden toteutumista työpaikalla. Tämä on myös tärkeä osa rekrytointiprosessia, jotta Afarakin tavoite osaltaan tukea Etelä-Afrikan kehitystä toteutuu. Rautametalliseosliiketoiminnan kunnianhimoisena tavoitteena on saada historiallisesti vähäosaisten ihmisten osuus nousemaan vähintään 50 prosenttiin henkilöstöstä.

Afarak tarvitsee osaavia, motivoituneita ja erilaisia ihmisiä liiketoimintastrategiansa toteuttamiseksi ja tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Näkymät vuodelle 2014

Maailmantalouden näkymät osoittavat merkkejä elpymisestä läntisten teollisuusmaiden julkistaessa positiivisia talousindikaattoreita. Myös raaka-aineiden kysynnässä on nähtävissä elpymistä, kun erikoismetalliseosten kysyntä on kasvanut Yhdysvalloissa. Rautametalliseosmarkkinan odotetaan jatkavan vuoden 2013 positiivista kehitystä, jolloin kulutus saavutti ennätyslukemat. Tähän mennessä kasvanut kysyntä ei ole kuitenkaan nostanut hintoja. Konserni jatkaa varautumista merkittäviin hinnanvaihteluihin ja jatkaa tuotannon sopeuttamista markkinatilanteen mukaisesti. Mogale Alloysissa, joka on osa Yhtiön rautametalliseosdivisioonaa, Yhtiö odottaa aloittavansa keskihiilisen ferrokromin tuotannon vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä. Tällä odotetaan olevan positiivinen vaikutus Yhtiön katetuottoon. Erikoismetalliseosliiketoiminnassa Yhtiö ennakoii raaka-ainekulujen kasvua johtuen vallitsevista markkinaolosuhteista. Kokonaisuutena Yhtiö odottaa tilikauden 2014 tuloksen paranevan jonkin verran tilikauteen 2013 verrattuna.

Valuuttakurssien vaihtelut euron, Etelä-Afrikan randin, Turkin liiran ja Yhdysvaltain dollarin välillä voivat vaikuttaa merkittävästi Yhtiön taloudelliseen tulokseen.

Keskeiset riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinnan tarkoituksena on havaita liiketoimintaan ja strategian toteutukseen liittyvät uhat ja mahdollisuudet sekä varmistaa, että riskit ovat oikeassa suhteessa Konsernin riskinkantokykyyn. Hallitus tarkastelee ja arvioi Afarakin keskeisimpiä riskejä säännöllisesti.

Riskienhallinnan periaatteista kerrotaan tarkemmin selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Afarak on määritellyt keskeisiksi riskikategorioiksi strategiset, operatiiviset ja taloudelliset riskit, jotka esitetään jäljempänä erikseen. Rahoitusriskejä ja niiden hallintaa käsitellään tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kappaleessa 2.7.

Strategiset riskit

Afarakin liiketoiminta on luonteeltaan syklistä, jolloin hyödykemerkkinoiden ja terästeollisuuden hintojen ja kysynnän heilahtelut ovat merkittävä strateginen riski. Konsernin tuotteiden maailmanmarkkinat eivät ehkä kehity ennustetusti, ja Konsernin tuotteiden kysynnän väheneminen voi heikentää Konsernin liikevaihtoa ja tulosta. Afarak on vertikaalisesti integroitunut valmistaja, jonka tuotevalikoima on laaja ulottuen kromimalmista erikois- ja rautametalliseostuotteisiin. Afarak uskoo voivansa pienentää näitä riskejä käyttämällä vahvaa asiakasrajapintaansa ja markkinatuntemustaan tuotantovolyymien sopeuttamiseen vastaamaan kysyntää ja monipuolisen tuotevalikoimansa mukauttamiseen vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin.

Afarakilla on toimintaa Etelä-Afrikassa ja kaivoskehitysprojekti Zimbabwessa. Näissä maissa poliittinen riski on edelleen yksi kaivostoimintaan liittyvistä haasteista. Muutokset kaivosteollisuudessa, työllisyydessä ja viranomaissäätelyssä voivat merkittävästi vaikeuttaa Afarakin liiketoimintaa ja sen taloudellista tulosta. Liiketoimintaan voivat eri tavoin vaikuttaa muun muassa hallinnolliset toimenpiteet seuraaviin asioihin liittyen: vientirajoitukset, valuuttojen kotiuttaminen, tuloverot, omaisuuden takavarikoinnit, ulkomaiset investoinnit, valtausten pysyvyys, ympäristölainsäädäntö, maankäyttö, paikallisen väestön maa-alueita koskevat vaatimukset sekä veden käyttö. Etelä-Afrikassa Afarak pyrkii ylläpitämään hyviä suhteita suoralla ja säännöllisellä yhteydenpidolla paikallisiin, alueellisiin ja kansallisiin viranomaisiin, asianomaisiin hallintoelimiin, paikallisiin yhteisöihin, ammattiliittoihin, BEE-kumppaneihin ja muihin sidosryhmiin.

Afarakin strategia keskittyy sekä yritysostoihin että orgaaniseen kasvuun. Markkinatilanteesta riippuen yhtiö aikoo jatkaa liiketoimintansa laajentamista yritysostojen avulla. Ei ole varmuutta siitä, että Konserni pystyy löytämään sopivia ostokohteita, hankkimaan kauppojen edellyttämää rahoitusta tai ostamaan yrityksiä tyydyttävin ehdoin. Mikäli

yritysosto on onnistunut, ostetun yrityksen integroimiseen osaksi Konsernia liittyy erilaisia riskejä, kuten avainhenkilöstön menettäminen, vaikeudet ostettujen toimintojen integroimisessa konsernirakenteeseen, ostetun yrityksen tekemissä sopimuksissa esiintyvät määräysvallan vaihtumista koskevat määräykset, ostetun yrityksen kannattamattomuus ja mahdollinen kielteinen vaikutus konsernin taloudelliseen tulokseen.

Osana orgaanisen kasvun strategiaansa Afarak investoi parhaillaan rautametallin jalostamiseen ja granulointiin. Investointi täydentää Etelä-Afrikan sulattoja ja mahdollistaa keskihiilisen ferrokromin tuotannon. On olemassa riski, että investointiprojekti ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja ennakoitua kassavirtaa ei saavuteta.

Konsernin tulevaisuuden orgaanisen kasvun strategia on muuttumassa. Sen sijaan, että kasvua haettaisiin suuremmilla tuotantovolyymeilla, keskitytään valmistamaan erikoistuotteita. Lisäksi Konserni pyrkii kasvattamaan mineraalivarojaan ja –varantojaan hankkimalla uusia kaivoksia tai laajentamalla nykyisiä. On olemassa riski, että Afarak ei löydä sopivia hankintakohteita, ei saa niiden kehittämiseen ja toimintaan tarvittavia lupia tai ei saa tarvittavaa rahoitusta joko rahoituslaitoksilta tai strategisista kumppanuuksista. Mikäli kaikki tai jokin näistä riskeistä toteutuisi, vaikeuttaisi se tältä osin Konsernin kasvustrategian toteuttamista.

Operatiiviset riskit

Afarak toimii erittäin kilpailulla alalla ja on riippuvainen pienen avainhenkilöjoukon teknisestä osaamisesta ja johtamistaidoista. Avainhenkilöstön menettäminen voisi vaikuttaa kielteisesti Afarakin kykyyn hoitaa tiettyjä toimintojaan, etenkin jalostuslaitoksia, mikä voisi vaikuttaa Konsernin toimintaan ja taloudelliseen tulokseen. Afarakin menestys tulevaisuudessa riippuu siitä, miten hyvin se pystyy houkuttelemaan päteviä ja osaavia työntekijöitä ja pitämään heidät. Kilpailukyvyyn varmistamiseksi Afarakin tavoitteena on olla haluttu työnantaja. Palkitsemisvaliokunnan ohjeisiin perustuvat palkitsemisperiaatteet ja -järjestelmät arvioidaan säännöllisesti niiden kilpailukyvyyn varmistamiseksi. Palkitsemisvaliokunta arvioi myös Konsernin seuraajasuunnitelmat säännöllisesti.

Afarakin toimintaan liittyy aina vakavan kaivos- ja/tai sulatto-onnettomuuden riski, kuten tulipalo, tulva, kallioräiske, seismiset tapahtumat, muut luonnonilmiöt sekä muut poraamisesta, räjäytystöistä ja materiaalien käsittelystä johtuvat tilanteet maanalaisissa kaivoksissa ja/tai avolouhoksissa, joka voisi vaikuttaa merkittävästi Konsernin toimintaan. Toteutuessaan riski voisi vaikuttaa kielteisesti sekä työntekijöiden fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin että itse liiketoimintaan, ja seurauksena voisi olla toiminnan pysäyttäminen, kunnes onnettomuus on perusteellisesti tutkittu ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytty vastaavanlaisen tilanteen ehkäisemiseksi jatkossa. Jotta riski olisi mahdollisimman pieni, Afarak on ottanut käyttöön Zero Harm -käytännön, jonka tavoitteena on turvallinen ja terveellinen työympäristö, jossa ei satu vahinkoja. Kaikissa toiminnoissa on suoritettu riskien arvioinnit, laadittu kattavat terveys- ja turvallisuusohjeet ja -käytännöt sekä otettu käyttöön säännöllinen ja jatkuva henkilöstön koulutusohjelma. Toimintaa valvotaan Konsernissa korkeimmalla tasolla hallituksen toimesta.

Afarakin jalostustoiminnot Saksassa ja Etelä-Afrikassa kuluttavat runsaasti energiaa, pääasiassa sähköä. Polttoaineiden ja energian maailmanmarkkinahinnoille on ominaista voimakas vaihtelu, johon liittyy myös yleisen inflaatiokehityksen ylittävää kustannusten nousua. Etelä-Afrikassa pääosaa sähkönjakelusta, hinnasta ja saatavuudesta hallinnoi yksi toimija, Eskom. Sähkön hinnannousu ja/tai jakelun supistuminen tai epävarmuus voi vaikuttaa kielteisesti Afarakin nykyiseen toimintaan, etenkin jalostuslaitoksiin, mikä puolestaan vaikuttaisi Konsernin toimintaan ja taloudelliseen tulokseen. Se voi myös vaikuttaa Afarakin laajenemissuunnitelmiin ja kasvustrategian toteuttamiseen. Afarakilla on tällä hetkellä taattu sähkön saanti yli omien tarpeiden ja parhaillaan selvitetään, miten energian hintariskiä voitaisiin pienentää.

Afarakin jalostuslaitoksiin kohdistuu tuotantoseisokkiriski esimerkiksi sähkökatkojen muodossa ja tilanteissa, jolloin seisokki johtaa tehtaan alasajoon. Sulatoissa lyhytkin seisokki voi johtaa uunien sisällön jähmettymiseen, jolloin laitos on suljettava huomattavan pitkäksi aikaa. Lisäksi seisokki edellyttää kalliita korjaustöitä. Tätä riskiä lieventää Afarak työllistää kokeneita operatiivisia johtohenkilöitä, ja lisäksi Afarakilla on standardoidut menettelytavat useimpien ennakoitavissa olevien tilanteiden varalle.

Afarak on liiketoimintansa luonteen vuoksi erittäin altis ympäristöriskeille. Ympäristöriskeihin kuuluu toiminnan mahdolliset suorat haittavaikutukset ympäristölle ja mahdolliset tuotannon jälkeen tehtävät ennallistamis- ja maisemointi-velvoitteet. Molempia valvotaan huolellisesti ja arvioidaan säännöllisesti. Afarak on nimittänyt ulkopuolisia asiantuntijoita avustamaan mahdollisten vastuuiden selvittämisessä ja sen varmistamisessa, että Konsernin eri osissa noudatetaan asiaankuuluvaa ympäristölainsäädäntöä. Konserni on selvittänyt ympäristövastuutaan, ja selvitystyön perusteella todettiin, että taseeseen kirjatut varaukset ovat nykyisellä tasollaan riittävät.

Rahoitusriskit

Afarakin rahoitusriskejä ovat esimerkiksi maksuvalmiusriski, valuuttakurssiriski, korkoriski, luottoriski ja hyödykkeiden hintariski. Näistä kerrotaan lyhyesti jäljempänä ja tarkemmin konsernitiilin päätöksen liitetiedoissa kappaleessa 2.7.

Maksuvalmiusriski liittyy siihen, onko Afarakilla tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Toteutuessaan maksuvalmiusriski voisi aiheuttaa viivästyskorkokuluja ja vaikeuttaa yhteistyötä tavarantoimittajien kanssa sekä vaikuttaa tavaroiden ja palveluiden hintoihin ja muihin ehtoihin.

Afarak on kansainvälinen yhtiö, jolla on toimintaa Turkissa, Saksassa, Maltalla ja Etelä-Afrikassa, joten sen valuuttakurssiriskit ovat merkittävät. Riskit voivat olla sekä suoria, kuten kaupallisten kassavirtojen ja valuuttaposition aiheuttamat riskit, että epäsuoria, kuten valuuttakurssimuutosten vaikutukset Konsernin kilpailukykyyn.

Afarak altistuu korkoriskille, kun Konsernin tytäryhtiöt ottavat lainaa tai tekevät muita rahoitussopimuksia tai tekevät likviditeetin hallintaan liittyviä talletuksia tai muita sijoituksia. Korkojen muutokset voivat vaikuttaa lainojen takaisinmaksuun ja jo toteutettujen investointien kannattavuuteen tai ne voivat muuttaa Konsernin varojen käypää arvoa.

Luottoriski voi realisoitua, mikäli Konsernin kanssa vastapuolena kauppa-, sijoitus- tai muussa sopimuksessa oleva taho ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan. Luottoriskin realisoituminen vaikuttaisi Konsernin taloudelliseen asemaan negatiivisesti. Afarak tärkeimmät asiakkaat ovat yleensä pitkäaikaisia, ja niihin kuuluu suuria kansainvälisiä teräsyhtiöitä tai teräsektorilla toimivia jälleenmyyjiä. Koska asiakkaat edustavat yhtä teollisuudenalaa, merkittävät muutokset alan tulevaisuudennäkymissä tai kannattavuudessa voivat kasvattaa Konsernin luottoriskiä.

Afarak on altistunut useiden myytävien ja ostettavien tuotteiden, materiaalien ja hyödykkeiden hintariskille. Raaka-aineiden ja hyödykkeiden hintariskiä hallitaan hinnoittelusopimusten kautta siten, että raaka-aineiden ja hyödykkeiden hinnanmuutokset pystyttäisiin mahdollisuuksien mukaan siirtämään myyntihintoihin. Muutokset raaka-aineiden saatavuudessa, laadussa ja hinnoissa vaikuttavat Konsernin jalostustoimintoihin. Pienentääkseen näitä riskejä Konsernin liiketoimintayksiköt pyrkivät mahdollisuuksien mukaan tekemään pitkän aikavälin sopimuksia tunnettujen vastapuolien kanssa.

Oikeudenkäynnit

Yhtiö ilmoitti 30.4.2013 päässeensä sopimukseen Rautaruukki Oyj:n ("Rautaruukki") kanssa oikeudesta käyttää Ruukki-nimeä sekä rekisteröidä ja käyttää siihen liittyviä toiminimiä.

Sopimuksen mukaan Yhtiö ja sen kaikki tytäryhtiöt olivat velvollisia vaihtamaan nimensä kuuden kuukauden siirtymäajan kuluessa. Uudet nimet eivät saaneet olla Ruukki-johdannaisia. Vastineeksi Rautaruukki maksoi Yhtiölle korvauksia nimen vaihtamisesta. Lisäksi molemmat osapuolet maksoivat omat, oikeudelliset ja muut, nimikiistasta aiheutuneet kulunsa. Tällä hetkellä osapuolet viimeistelevät oikeustoimien lopettamisprosesseja.

Afarak ilmoitti 11.10.2012, että se on sopinut Mogale Alloysin myyjien kanssa kaikki kiistansa, jotka liittyvät toukokuussa 2009 tehtyyn yrityskauppaan. Sovintosopimuksen osana Afarak maksoi myyjille käteissuorituksena yhteensä 177 miljoonaa Etelä-Afrikan randia (noin 16 miljoonaa euroa) ja suuntaa myyjille enintään 16 000 000 uutta osaketta. Myyjät siirsivät jäljellä olevan omistuksensa Mogale Alloysissa Afarakille, minkä seurauksena Afarakin omistusosuus nousi 84,9 prosentista 90,0 prosenttiin.

Suunnatun annin odotetaan toteutuvan vuoden 2014 aikana.

Yhtiön osake

Afarak Group Oyj:n osake on listattu NASDAQ OMX Helsingin pörssissä (AFAGR) sekä Lontoon pörssin päälistalla (AFRK).

31.12.2013 Afarak Group Oyj:n rekisteröity osakkeiden määrä oli 248 432 000 (248 432 000) ja osakepääoma oli 23 642 049,60 (23 642 049,60) euroa.

31.12.2013 Yhtiön hallussa oli yhteensä 4 244 717 (4 297 437) omaa osaketta, mikä vastaa noin 1,71 (1,73) prosenttia

rekisteröidystä osakemäärästä. 31.12.2013 ulkona olevien osakkeiden määrä, johon ei sisälly Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, oli 244 187 283 (244 134 563).

Yhtiön osakekurssi vaihteli vuonna 2013 NASDAQ OMX Helsingissä välillä 0,30 (0,38) ja 0,48 (1,02) euroa ja Lontoon pörssissä välillä 0,30 (0,32) ja 0,40 (0,86) punttaa. Katsauskauden päätöskurssit olivat 0,32 (0,45) euroa ja 0,30 (0,35) punttaa. Yhtiön osakekannan 248 432 000 (248 432 000) osaketta markkina-arvo 31.12.2013 oli 79,5 (111,8) miljoonaa euroa ja 74,5 (87,0) miljoonaa punttaa.

Varsinaisen yhtiökokouksen 8.5.2013 tekemän päätöksen mukaisesti hallituksella on valtuutus hankkia enintään 15 000 000 omaa osaketta. Tämä valtuutus on voimassa 8.11.2014 saakka. Yhtiö ei hankkinut omia osakkeitaan vuonna 2013.

Afarak tiedotti 18.12.2013, että Yhtiön hallitus oli vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen valtuuttamana päättänyt suunnatusta maksuttomasta osakeannista Yhtiön Etelä-Afrikan kaivosjohtaja Wynand van Wykille. Yhtiö laski annissa liikkeelle 52 720 Yhtiön hallussa ollutta omaa osaketta. Osakkeet annettiin merkittäviksi maksutta osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen osana konsernin palkitsemis- ja kannustinjärjestelmää.

Varsinainen yhtiökokous 2014

Afarakin vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään 8.5.2014.

Voitonjakoehdotus

Afarak Group Oyj:n hallitus on päättänyt ehdottaa 8.5.2014 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaettaisi, mutta että yhtiö jakaisi 0,01 euron osakekohtaisen pääomanpalautuksen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

20.1.2014 Yhtiön hallitus ilmoitti, että suunnattu osakeanti Sail Resources Pte:lle on peruttu, koska Sail Resources Pte ei merkinnyt yhtään osaketta merkintäajan loppuun 18.1.2014 mennessä.

27.3.2014 Yhtiö ilmoitti, että Yhtiö on vastaanottanut haasteen välimiesmenettelyyn kiinalaiselta Suzhou Kaiyuan Chemical Co. Ltd:ltä. Suzhou Kaiyuan Chemical Co. Ltd:n vaatimuksen kokonaissumma on 2,66 miljoonaa euroa tämänhetkisellä vaihtokurssilla ja se liittyy Chromex Mining Plc:n ("Chromex") sopimaan kromimalmin myyntisopimukseen. Chromex oli solminut kyseisen sopimuksen ennen Afarakin yhdessä Kermas Limitedin kanssa toteuttamaa Chromexin ostoja. Haaste on annettu Afarakin markkinointiyhtiö RCS Limitedille ja muutamalle yhtiölle, jotka kuuluvat Chromex-yhteisyritykseen. Välimiesmenettelyn paikka on Shanghai, Kiina. Yhtiö kiistää vaateen kokonaisuudessaan ja pyrkii ratkaisemaan asian mahdollisimman nopeasti.

Viittaamalla sisällytetyt tiedot

Konsernin avainluvut, lähipiiritapahtumat sekä tiedot osakepääomasta ja optio-oikeuksista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Konsernin emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan osakeomistus on esitetty emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja palkka- ja palkkioselvitys on annettu erillisinä raporteina.

KONSERNIN AVAINLUVUT

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

Jatkuvat toiminnot		Oikaistu		
		2013	2012	2011
Liikevaihto	tEUR	135 509	128 582	150 126
Käyttökate	tEUR	14 050	9 229	-1 510
% liikevaihdosta		10,4 %	7,2 %	-1,0 %
Liikevoitto / -tappio	tEUR	-8 024	-16 768	-28 248
% liikevaihdosta		-5,9 %	-13,0 %	-18,8 %
Voitto / tappio ennen veroja	tEUR	-11 170	-19 590	-25 239
% liikevaihdosta		-8,2 %	-15,2 %	-16,8 %
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	-2,2 %	-7,4 %	9,2 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	%	0,0 %	-4,5 %	3,0 %
Omavaraisuusaste	%	68,5 %	69,2 %	60,0 %
Nettovelkaantumisaste	%	-6,4 %	-5,4 %	4,2 %
Henkilöstö keskimäärin		779	768	781

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

		2013		2012		2011	
		Konserni	Jatkuvat toiminnot	Konserni	Jatkuvat toiminnot	Konserni	Jatkuvat toiminnot
Osakekohtainen tulos, laimentamaton	EUR	-0,02	-0,02	-0,06	-0,06	0,09	-0,08
Osakekohtainen tulos, laimennettu	EUR	-0,02	-0,02	-0,06	-0,06	0,08	-0,07
Osakekohtainen oma pääoma	EUR	0,74	0,74	0,84	0,84	0,91	0,91
Voitonjako *	tEUR	0		0		0	
Osakekohtainen osinko *	EUR	0,00		0,00		0,00	
Hinta/voitto-suhde (P/E)	EUR	neg.		neg.		9,7	
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton	1 000	244 187		244 025		241 343	
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu	1 000	248 235		251 604		271 533	
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	1 000	248 432		248 432		248 432	
Osaketietoa (NASDAQ OMX Helsinki)							
Keskikurssi	EUR	0,40		0,67		1,33	
Alin kurssi	EUR	0,30		0,38		0,81	
Ylin kurssi	EUR	0,48		1,02		2,03	
Osakekannan markkina-arvo	tEUR	79 498		111 794		221 104	
Osakkeiden vaihto	tEUR	1 826		3 773		15 138	
Osakkeiden vaihto	%	1,8 %		2,3 %		4,6 %	
Osaketietoa (Lontoon pörssi)							
Keskikurssi	EUR	0,43		0,54		1,50	
	GBP	0,37		0,43		1,30	
Alin kurssi	EUR	0,35		0,39		0,96	
	GBP	0,3		0,32		0,83	
Ylin kurssi	EUR	0,47		1,06		1,84	
	GBP	0,40		0,86		1,60	
Osakekannan markkina-arvo	tEUR	89 396		106 545		261 727	
	tGBP	74 530		86 951		218 620	
Osakkeiden vaihto	tEUR	19		154		227	
Osakkeiden vaihto	tGBP	16		125		197	
Osakkeiden vaihto	%	0,02 %		0,1 %		0,1 %	

* Vuonna 2012 Yhtiö ei jakanut osinkoa eikä pääomanpalautusta. Vuonna 2013 Yhtiö jakoi pääomanpalautusta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta yhden sentin osakkeelta ja osinkoa ei jaettu. Vuonna 2014 yhtiön hallitus on ehdottanut varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaettaisi, mutta että yhtiö jakaisi 0,01 euron osakekohtaisen pääomanpalautuksen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT JA LASKENTAPERUSTEET

Taloudelliset tunnusluvut

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)	$\text{Tilikauden tulos} / (\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}) / \text{keskimäärin} * 100$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (ROCE)	$(\text{Tulos ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) / (\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}) / \text{keskimäärin} * 100$
Omavaraisuusaste	$(\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}) / (\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}) * 100$
Nettovelkaantumisaste	$(\text{Korolliset velat} - \text{likvidit varat}) / \text{Oma pääoma} * 100$
Käyttökate	Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset
Liikevoitto/-tappio	Liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot, arvonalentumistappiot ja liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvistä eristä. Rahoituksen liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos / Osake (EPS), laimentamaton	Emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana
Tulos / Osake (EPS), laimennettu	Emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Ulkona olevien osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana
Oma pääoma / Osake	Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma / osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä
Osinko / Osake	Osakeantioikaistu osinko osaketta kohden lasketaan jakamalla tilikauden osinko osaketta kohden tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukertoimilla. Yllä olevassa tunnuslukutaulukossa on esitetty kyseisen vuoden tulokseen perustuva osingonjako ja pääomanpalautus; varsinainen osingonjako ja pääomanpalautus tapahtuu seuraavan vuoden aikana.
Hinta / Voitto-suhde (P/E)	Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi / osakekohtainen tulos
Keskikurssi	Osakkeen valuuttamääräinen kokonaisvaihto tilikaudella / tilikaudella vaihdettujen osakkeiden lukumäärä
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä * tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

1. KONSERNITILINPÄÄTÖS

1.1. KONSERNIN TUOSLASKELMA JA LAAJA TULOS

tEUR	Liitetieto	Oikaistu	
		1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Liikevaihto	1	135 509	128 582
Liiketoiminnan muut tuotot	2	12 936	13 000
Materiaalit ja palvelut		-100 916	-89 017
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3	-19 283	-22 189
Suunnitelman mukaiset poistot	4	-22 074	-25 997
Liiketoiminnan muut kulut	5	-11 863	-16 414
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		6	6
Osuus yhteisyritysten tuloksista		-2 300	-4 740
Liikevoitto / -tappio		-7 984	-16 768
Rahoitustuotot	6	8 016	4 839
Rahoituskulut	6	-11 162	-7 661
Voitto / tappio ennen veroja		-11 130	-19 590
Tuloverot	7	6 728	2 957
Tilikauden voitto / tappio jatkuvista toiminnoista		-4 403	-16 633
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	8	0	0
Tilikauden voitto / tappio		-4 403	-16 633
Jakautuminen:			
Emoyhteisön omistajille		-4 252	-15 493
Määräysvallattomille omistajille		-151	-1 141
		-4 403	-16 633
Emoyhteisön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:	9		
laimentamaton (EUR), konserni yhteensä		-0,02	-0,06
laimennusvaikutuksella oikaistu (EUR), konserni yhteensä		-0,02	-0,06
laimentamaton (EUR), jatkuvat toiminnot		-0,02	-0,06
laimennusvaikutuksella oikaistu (EUR), jatkuvat toiminnot		-0,02	-0,06

Konsernin laaja tuloslaskelma

tEUR

	<u>1.1.-31.12.2013</u>	<u>Oikaistu 1.1.-31.12.2012</u>
Tilikauden voitto / tappio	-4 403	-16 633
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisen eläkevelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-40	-4 904
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	-21 012	-6 096
Yhteisyrityksiin liittyvät muuntoerot	-1 194	0
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	7 741	1 991
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-14 505	-9 009
Tilikauden laaja tulos	-18 908	-25 642
Jakautuminen:		
Emoyhteisön omistajille	-17 130	-23 853
Määräysvallattomille omistajille	-1 778	-1 789
	-18 908	-25 642

1.2. KONSERNIN TASE

tEUR	Liitetieto	31.12.2013	Oikaistu 31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	10	36 257	41 108
Liikearvo	11	62 288	68 990
Muut aineettomat hyödykkeet	11	22 040	43 539
Osuudet osakkuusyrityksissä	12	76	75
Muut rahoitusvarat	14	580	589
Saamiset	14	43 525	51 252
Laskennalliset verosaamiset	20	12 546	3 502
		177 312	209 054
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	46 284	50 455
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16	40 559	30 573
Rahavarat	17	13 769	14 158
		100 612	95 186
Varat yhteensä		277 924	304 240
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	18	23 642	23 642
Ylikursirahasto		25 740	25 740
Uudelleenarvostusrahasto		201	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		242 725	245 167
Muuntoero		-4 773	8 045
Kertyneet voittovarot		-102 574	-99 192
		184 960	203 402
Määräysvallattomat omistajat		5 368	7 163
Oma pääoma yhteensä		190 328	210 566
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	20	8 507	16 906
Korolliset velat	14	149	64
Osuus yhteisyritysten tappioista	13	15 293	11 805
Eläkevelat	22	16 095	15 815
Muut velat	23	40	51
Varaukset	21	9 739	12 893
		49 823	57 533
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	23	28 742	24 725
Varaukset	21	542	596
Tuloverovelat	23	7 128	8 101
Korolliset velat	14	1 362	2 719
		37 773	36 141
Velat yhteensä		87 596	93 675
Oma pääoma ja velat yhteensä		277 924	304 240

1.3. KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

tEUR	Oikaistu	
	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto / tappio	-4 403	-16 633
Oikaisut:		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa:		
Poistot ja arvonalentumiset	22 074	25 997
Rahoitustuotot ja -kulut	3 650	3 122
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	2 294	4 734
Verot	-6 728	-2 957
Osakeperusteiset maksut	1 020	922
Pitkäaikaisten varojen luovutustuotot	-813	-132
Käyttöpääoman muutokset:		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-9 371	9 414
Vaihto-omaisuuden muutos	319	-9 745
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	3 560	-5 931
Varausten muutos	-1 086	-1 776
Maksetut korot	-740	-346
Saadut korot	814	1 412
Muut rahoituserät	6 752	723
Maksetut verot	-3 104	-1 869
Lopetetut toiminnot	-504	-743
Liiketoiminnan nettorahavirta	13 734	6 191
Investointien rahavirrat		
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-404	-25 070
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, netto	-10 883	-4 605
Investoinnit muihin sijoituksiin, netto	691	93
Tytäryritysosakkeiden myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	2	0
Lainasaamisten takaisinmaksu ja annetut lainat, netto	885	-3 919
Investointien nettorahavirta	-9 708	-33 501
Rahoituksen rahavirrat		
Pääomanpalautus	-2 442	0
Lainojen nostot	0	59
Lainojen takaisinmaksut	-1 405	-22 219
Rahoitusleasingvelkojen maksut	0	-75
Rahoituksen nettorahavirta	-3 847	-22 234
Rahavarojen muutos	179	-49 545
Rahavarat tilikauden alussa	14 158	65 878
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-568	-2 175
Rahavarat tilikauden lopussa	13 769	14 158
Muutos taseessa	179	-49 545

Investointien rahavirrassa on 0,0 (0,1) miljoonan euron positiivinen rahavirtaerä liittyen vuonna 2008 myytyyn hoivapalveluliiketoimintaan.

1.4. LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSESTA

tEUR

A = Osakepääoma

B = Ylikurssirahasto

C = Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

D = Muuntoero

E = Kertyneet voittovarat

F = Vararahasto

G = Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä

H = Määräysvallattomat omistajat

I = Oma pääoma yhteensä

tEUR	Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Oma pääoma 31.12.2011	23 642	25 740	245 128	11 501	-80 228	0	225 783	14 348	240 173
IAS19 muutos					43		43		43
Oma pääoma 31.12.2011 (oikaistu)	23 642	25 740	245 128	11 501	-80 185	0	225 826	14 348	240 216
Tilikauden voitto 1-12/2012					-15 769		-15 769	-1 141	-16 910
Muut laajan tuloksen erät				-3 456			-3 456	-651	-4 107
Tilikauden laaja tulos				-3 456	-15 769		-19 225	-1 792	-21 017
Osakeperusteiset maksut			39		866		905	3	908
Tytäryritysten hankinnat ja luovutukset					524		524	-5 396	-4 871
Oma pääoma 31.12.2012	23 642	25 740	245 167	8 045	-94 564	0	208 030	7 164	215 193
IAS19 muutos					-4 628		-4 628	0	-4 628
Oma pääoma 31.12.2012 (oikaistu)	23 642	25 740	245 167	8 045	-99 192	0	203 402	7 164	210 565
Tilikauden voitto 1-12/2013					-4 291		-4 291	-151	-4 442
Muut laajan tuloksen erät				-12 818			-12 818	-1 647	-14 465
Tilikauden laaja tulos				-12 818	-4 291		-17 109	-1 798	-18 907
Osakeperusteiset maksut					1 109		1 109	2	1 111
Pääomanpalautus			-2 441				-2 441	0	-2 441
Muut oman pääoman muutokset					-201	201	0	0	0
Oma pääoma 31.12.2013	23 642	25 740	242 726	-4 773	-102 575	201	184 961	5 368	190 328

2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2.1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Afarak Group on kaivos- ja mineraaliyhtiö, joka tavoittelee vakaata kasvua. Yhtiöllä on erikoismetalliliiketoimintaa Etelä-Euroopassa ja rautametalliliiketoimintaa eteläisessä Afrikassa. Konsernin emoyritys on Afarak Group Oyj (Y-tunnus: 0618181-8). Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Kasarmikatu 36, 00130 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Afarak Group Oyj:n pääkonttorista ja se on myös nähtävillä Yhtiön verkkosivuilla: www.afarakgroup.com.

Afarak Group Oyj:n osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä (kaupankäyntitunnus AFAGR) pienten yhtiöiden luokassa, perusteellisuus-toimialaryhmässä sekä Lontoon pörssin päälisalla (AFRK).

2.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Tämä Afarak Group -konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2013 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laadintaperiaatteissa jäljempänä muuta ole kerrottu. Konsernitilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Afarak Group Oyj:n hallitus on 28.3.2014 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti osakkeenomistajat päättävät tilinpäätöksen vahvistamisesta sen julkistamisen jälkeen pidettävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Esittämistapa

Konsernitilinpäätöksessä esitetään edellisen tilikauden vertailutiedot. Lisäksi Konserni esittää ylimääräisen taselaskelman takautuvasti silloin, kun kirjanpitosäädöksissä tapahtuu takautuvasti vaikuttava muutos, jolla on merkittävää vaikutusta Konsernille.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Afarak Group Oyj, sen tytäryritykset, yhteisyritykset sekä osakkuusyritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana.

Afarak Group Oyj on yhdistellyt 1.11.2008 alkaen konsernitilinpäätökseen Elektrowerk Weisweiler GmbH:n osto-option perusteella syntyvään potentiaaliseen äänivaltaan perustuen. 10.5.2012 Yhtiö käytti osto-optiotaan ja osti Elektrowerk Weisweiler GmbH:n koko osakekannan. Osto-option käyttö on käsitelty alkuperäisen kauppahinnan oikaisuna vuonna 2008 voimassa olleen IFRS 3:n mukaisesti.

Konserni omistaa Synergy Africa Ltd -nimisestä yhtiöstä 51 %. Synergy Africa Ltd:n osakkeenomistajat ovat kuitenkin tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä, jossa osakkailla on yhteinen määräysvalta. Tämän vuoksi kyseistä yhtiötä ja sen tytäryhtiöitä ei yhdistellä Afarak Group -konserniin tytäryhtiöinä, vaan yhteisyrityksinä.

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa kullakin yhteisyrityksen osapuolella on omistusosuus ja osapuolten välillä on sopimukseen perustuva järjestely, joka synnyttää yhteisen määräysvallan, joka kohdistuu yksikön taloudelliseen toimintaan. Afarak Group muutti kirjanpitostandardimuutoksista johtuen yhdistelytavan tänä vuonna siten, että yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseensä pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuutta vastaava osuus yhteisyritysten varoista ja veloista esitetään yhdellä rivillä konsernitaseessa. Myös Konsernin osuus yhteisyritysten voitoista tai tappioista esitetään yhdellä rivillä tuloslaskelmassa.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa Afarak Group -konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen Afarak Group Oyj:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia tai keskuspankkien julkaisemia keskikursseja. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevaihtoon, liiketoiminnan kuluihin tai rahoituseriin. Suojauslaskentaa ei ole sovellettu.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryritysten tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi kauden keskimääräisiä valuuttakursseja ja taseet raportointikauden päättymispäivän valuuttakursseja käyttäen. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Myös ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvä muuntoeron muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna osana luovutusvoittoa tai -tappiota, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Ulkomaisten yritysten hankinnoista kirjatut liikearvot sekä muut hankintojen yhteydessä tunnistetut varat ja velat on kirjattu kunkin hankitun tytäryhtiön toimintavaluutassa. Toimintavaluutan summat on muunnettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tulo-osuudet sisältyvät liikevoittoon niiltä osin kun ne liittyvät konsernin ydinliiketoimintoihin. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelman erät esitetään liikevoiton ulkopuolella. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä kolmansien osapuolten kanssa; muutoin ne on kirjattu rahoituseriin.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, mihin vaikuttavat muun muassa käytetyt toimitusehdot (Incoterms). Toimitusehto on pääsääntöisesti FCA tai FOB, jolloin tuloutus tapahtuu, kun tavara on luovutettu ostajan rahdinkuljettajalle tai toimitettu ostajan nimeämään alukseen. Toimialalle tyypillisesti mineraalirikasteita myydessä laskutetaan toimituksen yhteydessä ennakkolasku, jonka lopullinen laskutusmäärä laskutetaan ja tuloutetaan, kun kyseisen toimituserän lopullinen määrä ja mineraalipitoisuus sekä hinnoittelu on määritetty.

Tuotot, jotka syntyvät muusta kuin Yhtiön pääasiallisesta liiketoiminnasta, kirjataan liiketoiminnan muiksi tuotoiksi. Pitkäaikaisten omaisuuserien tai omaisuuserien ryhmien luovutuksista aiheutuneet menot vähennetään luovutusvoitoista.

Eläkeveloitteet

Afarak Group –konsernissa on voimassa sekä maksu- että etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden vastuun nykyarvo tilinpäätöshetkellä on arvioitu ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä ja kirjattu taseen pitkäaikaisiin velkoihin. Johtuen IAS 19-standardin muutoksesta, etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden käsittelyssä ei sovelleta enää nk. putkimenetelmää, vaan ne kirjataan tapahtumahetkellä muihin laajan tuloksen eriin. Muutosta ja sen vaikutuksia on käsitelty tarkemmin laadintaperiaatteiden kohdassa ”Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen”.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään soveltuvan optiohinnoittelumallin perusteella (esimerkiksi Black-Scholes). Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden optioiden arvioidussa määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna.

Yhtiö voi suunnata Yhtiön hallituksen jäsenille tai Konsernin avainhenkilöille maksuttoman osakeannin varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymänä. Palkitsemisohjelma maksetaan osakkeina ja se luokitellaan osakeperusteisesti suoritettavaksi etuudeksi konsernin tilinpäätöksessä. Luovutettujen osakkeiden käypä arvo määritetään perustuen Afarak Groupin osakkeen arvoon myöntämispäivänä. Siten yhteenlaskettu käypä arvo on luovutettavien osakkeiden lukumäärä kerrottuna osakkeen arvolla myöntämispäivänä. Tuloslaskelmassa kulu merkitään oikeuden syntymisajanjakson aikana henkilöstökuluihin ja vastaava lisäys merkitään omaan pääomaan.

Black economic empowerment (BEE) transaktiot

Etelä-Afrikan Black Economic Empowerment (BEE) –säädösten tarkoituksena on edesauttaa historiallisesti vähäosaisen väestön tarkoituksenmukaista osallistumista Etelä-Afrikan talouselämään. Konserni on sitoutunut omalta osaltaan BEE-ohjelman tavoitteisiin. Kun Konserni luovuttaa osan eteläafrikkalaisesta tytäryhtiöstään tai toiminnostaan BEE-kumppanille käypää arvoa alempaan hintaan, transaktio käsitellään osakeperusteisena maksuna (eteläafrikkalaisen laskentaperiaatetulkinnan AC 503 ”Accounting for Black Economic Empowerment (BEE) Transactions” mukaisesti). Alihinta tai annettu etuus lasketaan IFRS 2:n mukaisesti ja kirjataan kuluksi. Mikäli järjestely sisältää palvelusehtoja, kulu jaksotetaan oikeuden syntymisajanjaksolle. Muutoin kulu kirjataan välittömästi oikeuden myöntämispäivänä.

Vuokrasopimukset (konserni vuokralleottajana)

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu keskimäärin samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvon alentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Arvon alentumistarvetta

tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Osakkuusyhtiöihin ja muihin omaisuuseriin liittyvät arvonalentumiset testataan yhtiöittäin/omaisuuserittäin.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevien arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa. Käyttöarvo ennustetaan testaushetken olosuhteiden ja odotusten mukaisesti. Diskonttokorko ottaa huomioon rahan aika-arvon sekä kuhunkin omaisuuserään liittyvät erityiset riskit, erilaiset toimialakohtaiset pääomarakenteet sekä sijoittajien tuotto-odotukset vastaavanlaisille sijoituksille. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos, ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Liikearvoa testataan vuosittain, tilikaudella 2013 testaus on suoritettu 31.12.2013 tilanteessa. Arvonalentumistestausta ja käytettyjä menetelmiä käsitellään laajemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kappaleessa 2.4.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä, ja osinkotuotot kun oikeus osinkoon on syntynyt. Realisoitumattomat arvomuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista on kirjattu tuloslaskelmaan. Realisoitumattomat erät liittyvät valuuttatermiineihin. Valuuttakurssivoitot tai -tappiot, jotka muodostuvat ulkomaisten yritysten nettosijoitusten osaksi katsottavista konsernin sisäisistä lainoista, sisältyvät, mahdollisella laskennallisen veron vaikutuksella oikaistuna, oman pääoman muuntoeroon. Nämä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään oman pääoman muuntoeroissa.

Vieraan pääoman menot

Ehdot täyttävän hyödykkeen omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla. Maltan nimellinen verokanta on 35 %, mihin perustuen tilikauden verot kirjataan ja maksetaan. Tästä verosta palautetaan osinkoja maksettaessa 6/7 (efektiivinen verokanta 5 %). Tämä verohyvitys kirjataan osingonjakopäätöksen yhteydessä. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus esitetään muissa laajan tuloksen veroerissä.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verotettavista vahvistetuista tappioista aiheutuva laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Hyödykkeen hankintamenuun sisällytetään sen hankintahinta ja sen käyttöönotosta aiheutuneet välittömät menot sekä arvioidut ennallistamiseen ja käytöstä poistamiseen liittyvät menot. Raskaiden tuotantokoneiden sisältämien osien taloudellinen vaikutusaika on usein eripituinen, joten ne käsitellään näissä tapauksissa erillisinä hyödykkeinä. Merkittävistä osien vaihdoista ja huolloista aiheutuvat kulut aktivoidaan. Kevyempien koneiden ja muiden aineettomien hyödykkeiden korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan osana hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on kysymys ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa lukuun ottamatta mineraalivaroja ja malmivarantoja, joista kirjataan poistot arvioidun tai raportoidun kulutuksen perusteella. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	15–25 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–10 vuotta
Kaivokset ja mineraalivarat	kulutuksen mukaan

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta tai luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Kaivokset ja mineraalivarat

Mineraalivarojen ja malmivarantojen arvostus liiketoimintojen yhdistämisessä

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen mineraalivarojen ja malmivarantojen kirjaamisessa ja arvostamisessa perusteena käytetään saatavilla olevia ulkopuolisia analyyseja malmin määrästä, mineraalipitoisuudesta, tuotantokustannusten arvioidusta tasosta sekä esiintymien hyödyntämismahdollisuuksista. Keskeistä on myös eri varantojen todennäköisyys, mitä toimialalla yleisesti kuvataan jakamalla varannot eri luokkiin, kuten esimerkiksi kategorioihin ”vahvistettu”, ”todennäköinen”, ”mahdollinen” ja ”hypoteettinen”. Varantojen luokituksilla on toimialalla yleisesti käytössä olevia standardeja, esimerkiksi etelä-afrikkalaiset South African Code for Reporting of Exploration Results, Mineral Resources and Mineral Reserves ”SAMREC” standardit. Varantojen kirjanpitoarvostus perustuu arvioituihin markkinahintoihin, arvioituihin varantojen hyödyntämiskuluihin sekä varantojen määrään. Mineraalivarat ja malmivarannot kirjataan taseen aineellisiin hyödykkeisiin. Kaivoksiin liittyvät ennallistamisvastuut on sisällytetty niiden hankintamenoon ja vastuuta vastaava määrä on kirjattu taseeseen varaukseksi.

Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot

Konsernin kaivostoiminnassa syntyy uusien mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenoja, kun hankitaan etsintäoikeuksia ja potentiaalisia varantoja tutkitaan esimerkiksi koeporauksin. Etsintä- ja arviointimenot aktivoidaan taseeseen, mikäli konserni odottaa että menot saadaan hyödynnettyä täysimääräisesti joko varantoa hyödyntämällä tai sen myynnillä tai jos etsintä- ja arviointivaihe on vielä keskeneräinen, eikä sen lopputulemaa pystytä vielä luotettavasti arvioimaan ja etsintä- ja arviointivaihe jatkuu parhaillaan tai sitä suunnitellaan jatkettavan tulevaisuudessa. Etsintä- ja arviointimenoihin sisältyy esimerkiksi koeporauksista ja varantojen kartoituksista aiheutuvat materiaali- ja muut välittömät menot. Yleiskustannuksia aktivoidaan osaksi etsintä- ja arviointimenoja, mikäli ne ovat kohdistettavissa tietyn varannon etsintään ja arviointiin. Etsintä- ja arviointimenot arvostetaan taseessa hankintamenoonsa ja siirretään osaksi malmivarannon hankintamenoa, kun kaivostoiminta alkaa. Tällöin aktivoidut etsintä- ja arviointimenot poistetaan osana malmivarantoa substanssipoistoin.

Etsintä- ja arviointimenojen arvonalentumistestaus suoritetaan, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo on mahdollisesti alentunut alle sen hankintamenoa. Erityisesti arvonalentumistestaus suoritetaan, jos oikeudet tutkia tiettyä aluetta ovat päättyneet tai päätymässä tai jos konserni on lopettanut etsintä- ja arviointitoimet tietyllä alueella, eikä niitä aiota jatkaa.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankitut aktivoidut etsintä- ja arviointimenot arvostetaan käypään arvoon IFRS 3 -standardin periaatteiden mukaisesti.

Kaivosten perustamismenot

Kaivosten perustamismenot aktivoidaan osaksi kaivoksen hankintamenoa ja poistetaan substanssipoistoin, kun tuotanto kaivoksessa alkaa. Tuotannon alkamisen jälkeen kaivossuunnitelmien muutoksista aiheutuneet menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Arvonalentuminen

Yhdisteltyjen liiketoimintojen malmivarojen arvo testataan, jos kyseisen yhdistelyn piiriin kuuluvien varantojen suhteen on viitteitä varantojen taloudellisen hyödynnettävyyden pidempiaikaisesta heikentymisestä. Testissä malmivarojen tuottamat kassavirrat arvioidaan tuoreimman teknistä sekä taloudellista hyödynnettävyyttä koskevan tiedon perusteella.

Liikearvo ja yrityshankintojen yhteydessä tunnistetut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvosta ei kirjata säännöllisiä poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Ennen tilikautta 2010 tehtyjen yritysostojen hankintamenujen muutokset, esimerkiksi lisäkauppahintajärjestelyjen vuoksi, on kirjattu liikearvon muutokseksi aikaisemmin voimassa olleen IFRS 3-standardin mukaisesti.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitun yksikön varat ja velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Yrityshankintojen yhteydessä tunnistetaan myös sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joita ei välttämättä ole kirjattu hankitun yhtiön taseeseen. Tällaisia hyödykkeitä ovat esimerkiksi asiakassuhteet, tuotemerkit ja teknologiat. Nämä hyödykkeet kirjataan konsernin taseeseen käypään arvoonsa ja ne poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Yrityshankintojen yhteydessä tunnistettujen aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet: 2-5 vuotta sopimussuhteista riippuen
Teknologia: 5-15 vuotta
Tuotemerkit: 1 vuosi

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan aina kuluksi. Kaivosten kehittämismenot aktivoidaan taseen käyttöomaisuuteen osaksi kaivosten hankintamenua ja ne poistetaan substanssipoistoin. Kehittämismenot, jotka liittyvät pääasiassa nykyisten tuotteiden kehittämiseen, kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä konsernin liiketoiminnan tukena olevien IT-sovelluksista, jotka poistetaan 3-5 vuoden aikana.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritetään keskihintamenetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Kaivostoiminnassa avolouhosten pintamaan poistosta aiheutuvat menot sisällytetään vaihto-omaisuuden hankintamenuon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat kulut.

Rahoitusvarat

IAS 39 -standardin mukaiset rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, lainoiksi ja muiksi saamisiksi, eräpäivään asti pidettäviksi sijoituksiksi, myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi ja suojausinstrumenteiksi määritetyiksi johdannaisiksi. Konserni luokittelee rahoitusvarat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Kaikki rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, johon on lisätty välittömästi hankinnasta johtuvat transaktiomenot, mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Konsernin rahoitusvarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa maksettavista pankkitalletuksista, määräaikaistalletuksista, rahamarkkinasijoituksista, myyntisaamisista ja muista saamisista, lainoista ja muista saamisista ja noteeraamattomista rahoitusinstrumenteista sekä johdannaissovimuksista.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ovat myytävissä olevat rahoitusvarat sekä rahoitusvarat, jotka on määritetty kirjattaviksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sellaisia, jotka on hankittu myytäväksi tai ostettaviksi uudelleen lähitulevaisuudessa. Johdannaiset luokitellaan myös myytävissä oleviksi, ellei niitä ole määritetty suojausinstrumenteiksi. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan taseeseen käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Alkuperäisen arvostuksen jälkeen tällaiset rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä arvonalentumisilla vähennettynä. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu jaksotus kirjataan rahoitustuottoihin. Arvonalentumistappiot kirjataan rahoituskuluihin.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyä päivänä ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan alkuperäisen arvostuksen jälkeen jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä arvonalentumisilla vähennettynä.

Myytävissä olevat sijoitukset ovat sellaisia, joita ei ole määritetty kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviksi. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja realisoitumattomat voitot tai tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siihen asti, kunnes sijoitus kirjataan pois taseesta, jolloin kumulatiivinen voitto tai tappio kirjataan rahoitustuottoihin; tai kunnes sijoitukselle kirjataan arvonalentuminen, jolloin kumulatiivinen tappio kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin ja poistetaan myytävissä olevista rahoitusvaroista.

Toimivilla markkinoilla ostettavien tai myytävien rahoitusinstrumenttien käypä arvo tarkasteluhetkellä määritetään noteerattujen markkinahintojen tai välittäjien hintanoteerausten perusteella. Kaupankäyntikustannuksia ei oteta huomioon. Niiden rahoitusinstrumenttien, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritetään soveltuvien arvostusmenetelmien mukaisesti. Tällöin voidaan käyttää esimerkiksi viimeaikaisia markkinaehtoisesti hinnoiteltuja transaktioita, vastaavanlaisten instrumenttien kulloinkin voimassa olevaa käypää arvoa, diskontatun kassavirran menetelmää tai jotakin muuta arvostusmallia.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni suojautuu tarvittaessa valuutta- ja korkoriskeiltä johdannaissopimuksilla, kuten valuuttatermiineillä ja koronvaihtosopimuksilla. Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon johdannaissopimuksen tekopäivänä ja arvostetaan tämän jälkeen uudelleen käypään arvoon. Jos johdannaisen käypä arvo on positiivinen, se merkitään rahoitusvaroihin, ja jos johdannaisen käypä arvo on negatiivinen, se merkitään rahoitusvelkoihin. Johdannaisten käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot tai tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa.

Omat osakkeet

Takaisin ostettavat oman pääoman ehtoiset instrumentit (omat osakkeet) kirjataan hankintamenuon ja vähennetään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Konsernin oman pääoman ehtoisten instrumenttien ostosta, myynnistä, liikkeeseenlaskusta tai peruuttamisesta ei kirjata voittoa tai tappiota.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan lyhyt- ja pitkäaikaisiksi veloiksi, ja niihin sisältyy sekä korollisia että korottomia eriä. Korollisissa veloissa esitetään ne velat, joissa on sopimukseen perustuen korkokomponentti, sekä lisäksi diskontattuun nykyarvoon arvostetut velat. Edellisillä tilikausilla diskontatut pitkäaikaiset velat ovat sisältäneet yrityshankintojen viivästettyjä ehdollisia ja ehdottomia velkoja. Osaan ehdollisista veloista on liittynyt tulosperusteinen komponentti, jolloin velka ja sen maksettava määrä ovat määrättyneet vasta, kun kyseiset tulokset ovat tiedossa. Yhtiön osakkeilla maksettavat kauppahintaerät esitettiin korottomissa veloissa.

IAS 39 -standardin mukaiset rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi, luotoiksi ja lainoiksi tai suojausinstrumenteiksi määritellyiksi johdannaisiksi. Konserni luokittelee rahoitusvelat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Kaikki rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon. Luotoista ja muista

lainoista on sisällytetty myös niihin välittömästi liittyvät transaktiomenot. Konsernin rahoitusvelkoihin sisältyvät ostojen ja muut velat, luottolimitit, luotot ja lainat sekä johdannaissopimukset.

Korolliset luotot ja lainat arvostetaan alkuperäisen kirjauksen jälkeen jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, kun velat kirjataan pois taseesta, sekä efektiivisen koron menetelmällä laskettavan jaksotuksen yhteydessä. Jaksotettu hankintamenu lasketaan ottamalla huomioon mahdolliset alennukset tai preemiot sekä efektiivisen koron menetelmään olennaisesti liittyvät maksut tai kustannukset. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu jaksotus kirjataan rahoituskuluihin.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos rahan aika-arvon vaikutuksella on merkitystä, varaukset diskontataan tarkasteluhetkellä vallitsevan, ennen veroja lasketun korkokannan mukaisesti, joka kuvastaa vastuuseen kohdistuvia riskejä. Diskonttausta käytettäessä ajan kulumisesta johtuva varauksen kasvu kirjataan rahoituskuluihin.

Ennallistamisen ja käytöstä poistamisen kuluihin liittyvä varaus koskee kaivoksia ja mineraalien tuotantolaitoksia. Kulut kirjataan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon arvioitujen rahavirtojen mukaisesti. Rahavirrat diskontataan tarkasteluhetkellä vallitsevan, ennen veroja lasketun korkokannan mukaan, joka kuvastaa ennallistamis- ja käytöstäpoistamisvastuuseen liittyviä erityisiä riskejä. Käytöstä poistamisen arvioituja tulevia kustannuksia tarkistetaan vuosittain ja oikaistaan tarvittaessa. Ennallistamisveloitteen arvioitujen tulevien kustannusten tai sen laskemisessa käytetyn diskonttokoron muutokset lisätään tai vähennetään tulosvaikutteisesti. Vastavasti käytöstäpoistamisveloitetta oikaistaan käytöstä poistettavan hyödykkeen kirjanpitoarvoon.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

IFRS 5 -standardi edellyttää, että yhteisön on luokiteltava pitkäaikainen omaisuuserä tai luovutettavien omaisuuserien ryhmä myytävänä olevaksi, jos sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä sen sijaan, että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Jotta näin olisi, omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän on oltava välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tällaisten omaisuuserien myynnissä yleisin ja tavanomaisin ehdoin, ja sen myynnin on oltava erittäin todennäköinen.

Keskeiset johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita, ennusteita ja oletuksia. Tulevaisuuden toteutuva kehitys voi poiketa merkittävästi käytetyistä oletuksista, mikäli toimintaympäristössä ja/tai liiketoiminnassa tapahtuu muutoksia. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Afarak Group Oyj, sen tytäryritykset, yhteisyritykset sekä osakkuusyritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta, minkä arviointi edellyttää johdon harkintaa.

Konserni omistaa Synergy Africa Limited -nimisestä yhtiöstä 51 %. Synergy Africa Limited:n osakkeenomistajat ovat kuitenkin tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä. Sopimus antaa toiselle osakkeenomistajalle oikeuksia, joiden perusteella osakkeenomistajille muodostuu yhteinen määräysvalta. Tämän vuoksi konsernin johto on harkintaa käyttäen katsonut, että kyseistä yhtiötä ja sen tytäryhtiöitä ei yhdistellä Afarak Group -konserniin tytäryhtiöinä, vaan yhteisyrityksinä.

Yritysostojen hankintamenuon kohdistaminen

Yritysostoja tehtäessä ostettavan yrityksen hankintamenu kohdistetaan IFRS 3 -standardin mukaisesti hankitun yrityksen varallisuuserille. Yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen käypien arvojen määrittelyssä johto joutuu käyttämään arvioita. Aineettomien hyödykkeiden, kuten esimerkiksi tuotemerkkien tai asiakassuhteiden arvonmääritys vaatii arvioiden tekemistä ja harkintaa, koska näille ei useimmiten ole olemassa markkina-arvoa. Aineettomien hyödykkeiden lisäksi myös aineellisten hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen vaatii harkintaa, sillä näille harvoin on olemassa aktiivisia markkinoita, joilla hinta määräytyisi. Näissä yhteyksissä johto joutuu valitsemaan soveltuvan arvonmääritysmenetelmän ja arvioimaan tulevaisuuden kassavirtoja.

Arvon alentumistestaus

Liikearvoa testataan konsernissa vuosittain mahdollisen arvon alentumisen varalta, ja viitteitä arvon alentumisesta arvioidaan kaikkien muidenkin omaisuuserien osalta aina katsauskausien päättyessä ja tarvittaessa useammin. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä tulevaisuuden kehityksen ennustamiseksi.

Testauksessa käytettävät ennusteet perustuvat operatiivisten yksiköiden budjetteihin ja ennusteisiin, mutta mahdollisten laajennusinvestointien sekä uudelleenjärjestelyjen vaikutus on eliminoitu pois. Arvioiden tuottamiseksi on pyritty saamaan taustatietoja sekä liiketoimintaryhmien operatiiviselta johdolta että yleisistä eri markkinoiden toimintaa kuvaavista tietolähteistä. Arvioihin liittyvä riski otetaan huomioon käytettävässä diskonttokorossa. Arvon alentumistestauksessa käytettävän diskonttokoron määrittämiseen liittyy arvionvaraisia komponentteja, kuten omaisuuserän tai liiketoiminnan riskipreemioiden ja kyseisen liiketoimintasegmentin markkinoiden keskimääräisen pääomarakenteen arvioiminen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Afarak Group -konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden aktiivintiperusteissa ja taloudellisen vaikutusajan määrittelyssä, mitkä vaikuttavat konsernin taseeseen sekä tehtävien poistojen määrään. Erityisesti kaivosten kehittämismenojen sekä malmivarantojen etsintä- ja arviointimenojen aktiivointi edellyttää harkintaa. Vastaavasti myös IFRS 3 -standardin mukaisesti tunnistettujen aineettomien oikeuksien vaikutusajan ja sitä kautta poistoajan määrittelyssä johto joutuu käyttämään harkintaa. Tämä vaikuttaa tilikauden tulokseen poistojen sekä vastaavan laskennallisen verovelan muutosten kautta.

Mineraalivarojen ja malmivarantojen arvostus

Konsernin kaivostoiminnassa joudutaan käyttämään arvioita siitä, miten yrityshankintojen yhteydessä hankitut raaka-ainevarannot kirjataan varoiksi konsernitaseeseen. Mineraalivarojen ja malmivarantojen kirjaamisessa ja arvostamisessa perusteena käytetään saatavilla olevia ulkopuolisia analyyseja malmin määrästä, mineraalipitoisuudesta, tuotantokustannusten arvioidusta tasosta sekä esiintymien hyödyntämismahdollisuuksista. Keskeistä on myös eri varantojen todennäköisyys, mitä toimialalla yleisesti kuvataan jakamalla varannot eri luokkiin, kuten esimerkiksi kategorioihin ”vahvistettu”, ”todennäköinen”, ”mahdollinen” ja ”hypoteettinen”. Varantojen kirjanpitoarvostus perustuu arvioituihin markkinahintoihin, arvioituihin varantojen hyödyntämiskuluihin sekä varantojen määrän todennäköisyysluokitteluihin. Tästä johtuen konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa malmivarantojen arvostus- ja kirjaamisperiaatteita sovellettaessa.

Ennallistamisvaraukset

Konserni arvioi kaivoksiin ja tuotantolaitoksiin liittyvät ennallistamisvaraukset vuosittain. Varausten määrä kuvastaa johdon tämän hetkistä parasta arviota ennallistamiskustannuksista. Varausten käypää arvoa määritettäessä on tehty oletuksia ja arvioita diskonttokoroista, alueiden ennallistamisen ja saastuneen maaperän poistamisen tai peittämisen odotetuista kustannuksista sekä kustannusten odotetusta ajoittumisesta, sekä siitä liittyvätkö kyseiset veloitteet aiempaan liiketoimintaan. Nämä epävarmuustekijät voivat johtaa siihen, että toteutuvat ennallistamiskustannukset poikkeavat tehdyn varauksen määrästä.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Konserni alkaa soveltaa uusia tai muutettuja IFRS-standardeja ja tulkintoja niiden soveltamisen voimaantulosta lähtien tai sen jälkeen, kun ne on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Tässä tilinpäätöksessä konserni on soveltanut seuraavia uusia tai muutettuja IFRS-standardeja ja tulkintoja:

- IAS 1 Tilinpäätöksen esitystapa. Muiden laajan tuloksen erien jaotteluun tuli muutos. Erät, jotka voidaan myöhemmin luokitella tulosvaikutteisiksi, tulee eritellä eristä, joita ei tulla myöhemmin luokittelemaan tulosvaikutteisiksi uudelleen. Tämä muutos vaikutti ”Muut laajan tuloksen erät” -ryhmän esitystapaan.
- IAS 19 Työsuhde-etuudet standardin muutos. Uudistettu standardi sisältää muutoksia etuusperusteisten eläkejärjestelyjen kirjaamiseen ja esittämiseen. Lisäksi se sisältää muita täsmennyksiä työsuhde-etuuksien

käsittelyyn. Uudistuksessa muuttui käytettävän diskonttokoron määrittely ja myös mahdollisuus käyttää nk. putkimenetelmää poistui, jolloin kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin ja taseeseen merkitään työsuhde-etuuksista syntynyt täysimääräinen nettovelka tai –saaminen. Muutoksen vaikutukset on otettu huomioon takautuvasti ja vertailutiedot on muutettu vastaamaan uutta standardia. Muutoksen seurauksena konsernin eläkekulu vuonna 2012 pieneni 0,2 miljoonaa euroa ja eläkevastuu kasvoi 4,6 miljoonaa euroa verrattuna tilinpäätökseen 31.12.2012. Vastaavasti konsernin oma pääoma pieneni 4,6 miljoonaa euroa.

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu). Uusi IFRS 10 korvaa IAS 27:n konsernitilinpäätöstä koskevan osan ja SIC-12 tulkinnan, joka poistetaan. Uudistettu IAS 27 koskee vain erillistilinpäätöksiä. IFRS 10:ssä muuttuu määräysvallan määrittely ja sen myötä se, milloin konsolidointi on tehtävä. Uusi standardi vaatii määräysvallan laajempaa arviointia kuin aiempi standardi. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta Yhtiön tilinpäätöksiin.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (uudistettu). Uusi standardi korvaa IAS 31 Osuudet yhteisyrityksissä -standardin ja SIC 13 -tulkinnan. Uuden standardin mukaisesti yhteisjärjestelyn tunnistamisessa tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota järjestelyn todelliseen luonteeseen juridisen muodon sijasta, mikä vaikuttaa yhteisjärjestelyn käsittelyyn konsernitilinpäätöksessä. Standardin muutoksen seurauksena Afarakin osuus Synergy Africa Limited:ssä ja sen tytäryhtiöissä yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä suhteellisen menetelmän sijaan. Synergy Africa ja sen tytäryhtiöt muodostavat osan Afarakin kaivostoiminnoista Etelä-Afrikassa. Muutos on otettu huomioon takautuvasti ja vertailutiedot on päivitetty vastaamaan uutta standardia. Tämän myötä Afarak Groupin vuoden 2012 liikevaihto pieneni 1,8 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma pieneni 8,2 miljoonaa euroa verrattuna tilinpäätöksessä 2012 esitettyihin lukuihin.
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä. Uusi standardi määrittelee liitetietovaatimukset koskien tytäryhtiöitä, yhteisyrityksiä ja osakkuusyrityksiä. Standardi tulee lisäämään näistä yhteisöistä konsernitilinpäätöksessä annettavia tietoja. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta Yhtiön tilinpäätöksiin.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen. Standardissa on kaikkia IFRS-standardeja koskeva käyvän arvon määritelmä ja siinä säädellään lähestymistapa käyvän arvon määrittämiselle. Standardi laajentaa käypien arvojen soveltamisesta annettavia liitetietoja. Konserni arvioi, että uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin, eikä muutoksella ei ole ollut vaikutusta Yhtiön tilinpäätöksiin.
- IFRIC 20 Avolouhoksen pintamaan poistosta aiheutuvat menot. Tulkinnan mukaan tiettyjen edellytysten täyttyessä avolouhoksen tuotannon alkamisen jälkeen syntyvät menot aktivoidaan osaksi louhoksen hankintamenoa tai osaksi tuotettua vaihto-omaisuutta. Tulkinta antaa lisäksi ohjeistusta siitä, miten menot luokitellaan taseessa ja miten ne kirjataan kuluksi. Konserni arvioi, että tulkinnalla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin, koska konsernin aikaisemmin soveltamat periaatteet ovat vastanneet uutta tulkintaa. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta Yhtiön tilinpäätöksiin.

Konserni alkaa soveltaa seuraavia uusia tai muutettuja standardeja ja tulkintoja tilikaudella 2014 tai myöhemmillä tilikausilla:

- IAS 32 Rahoitusinstrumentit. Esittämistapa (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): muutos tarkentaa ohjeistusta siitä, milloin rahoitusvarat ja –velat voidaan esittää taseessa nettomääräisesti. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Konsernin tilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.
- IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): muutos muiden kuin rahoitusvarojen kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskeviin liitetietovaatimuksiin. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit. Uusi standardi korvaa kokonaan standardin IAS 39 ja voimaantullessaan vaikuttaa rahoitusvarojen ja –velkojen luokitteluun ja arvostamiseen sekä suojauslaskentaan. Muutos tulee voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavalta tilikaudelta ja sitä ei tulla soveltamaan takautuvasti, mutta siirtymässä edellytetään liitetietoja sen vaikutuksista.
- IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu). Konsernitilinpäätöstä koskeva uusi IFRS 10 -standardi korvaa konsernitilinpäätöstä koskevat osuudet nykyisestä IAS 27 Konsernitilinpäätös

ja erillistilinpäätös -standardista sekä SIC 12-tulkinnan. Jatkossa uudistettua IAS 27 -standardia sovelletaan vain erillistilinpäätöksiä koskevien vaatimusten osalta. IFRS 10 -standardi muuttaa määräysvallan määritelmää ja vaikuttaa siihen, mitkä yhteisöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen. Uusi standardi edellyttää johdolta aikaisempaa enemmän harkintaa määräysvallan arvioimisessa sekä liitetietoja tehdyistä johtopäätöksistä ja niiden perusteluista. Standardin muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätöksiin sen nykyisellä rakenteella. Uusi IFRS 10 -standardi ja uudistettu IAS 27 -standardi tulevat EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavalta tilikaudelta, mutta niitä on mahdollista soveltaa jo 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavalta tilikaudelta. IFRS 10 -standardia tullaan soveltamaan takautuvasti (modifioituna).

- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä. Uusi standardi määrittelee konsernitilinpäätöstä koskevat liitetietovaatimukset tytäryhtiöistä, yhteisjärjestelyistä, osakkuusyhtiöistä sekä erityistä tarkoitusta varten perustetuista yksiköistä. Uusi standardi tulee laajentamaan konsernitilinpäätöksen liitetietoja näistä yhteisöistä. Uusi standardi tulee EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavalta tilikaudelta ja sitä tullaan soveltamaan takautuvasti, mutta sitä on mahdollista soveltaa jo 1.1.2013 alkavalta tilikaudelta.

2.3 YRITYSJÄRJESTELYT JA VÄHEMMISTÖOSUUKSIEN HANKINNAT

2.3.1 Tilikausi 2013

Afarak ei tehnyt yrityshankintoja tilikaudella 2013.

2.3.2 Tilikausi 2012

Elektrowerk Weisweiler GmbH

Afarak teki huhtikuussa 2012 sopimuksen Kermas Limitedin ("Kermas") kanssa Elektrowerk Weisweiler GmbH:n ("EWW") yritysostosta. Lisäksi Afarak ja Kermas sopivat purkavansa vuonna 2008 sovitun voiton ja tappion jakamisjärjestelyn liittyen Türk Maadin Sirketi AS:iin ("TMS") ja RCS Limited:iin ("RCS") sekä tietyt muut lokakuussa 2008 sovitut järjestelyt.

Järjestelyssä Afarak osti 100 prosenttia EWW:n osakkeista noin 17,3 miljoonan euron käteiskaupalla; TMS:n ja RCS:n voiton ja tappion jakamisjärjestely purettiin 8 miljoonan euron käteissuorituksella; yhteensä 70 194 518 kappaletta Kermasille osana vuoden 2008 järjestelyä myönnettyä optiota liittyen voiton ja tappion jakamisjärjestelyyn mitätöitiin; ja Afarakin omistuksessa olevien TMS:n ja RCS:n osakkeiden myynti- ja siirtorajoitukset purettiin. Näiden toimien jälkeen Afarak omistaa kaikki Euroopan erikoismetalliseosliiketoimintaansa kuuluvat yksiköt.

EWW:n tilinpäätös on konsolidoitu Afarakin tilikausien 2008-2011 konsernitilinpäätöksiin osto-option perusteella. Näin ollen hankinnasta ei laadittu uutta hankintamenolaskelmaa. Taseessa olleen osto-option liittyvän velan ja toteutuneen kauppahinnan erotus kirjattiin EWW:n hankintamenon muutokseksi. Hankinnan seurauksena EWW:n omasta pääomasta ei enää eroteta määräysvallattomille omistajille kuuluvaa osuutta (aikaisemmin 100 %).

Mogale Alloys (Pty) Ltd

Afarak ja Mogale Alloysin myyjät ("Myyjät") sopivat lokakuussa 2012 kiistansa, jotka liittyivät Afarakin toukokuussa 2009 ostaman Mogale Alloysin maksamatta olleeseen kauppahinnan osaan.

Alkuperäisessä yrityskaupassa sovittiin, että 30 prosenttia (600 miljoonaa randia) Mogale Alloysin kokonaiskauppahinnasta maksetaan viivästettynä tiettyjen ehtojen täytyessä. Osapuolet sopivat kokonaisratkaisusta, jolla kaikki osapuolten väliset riidat ja vaatimukset sovittiin ja Afarak maksoi myyjille käteissuorituksena 177 miljoonaa randia ja suuntasi myyjille osakeannissa enintään 16 000 000 uutta osaketta. Samalla myyjät siirsivät jäljellä olevan omistuksensa Mogale Alloysissa Afarakille, minkä seurauksena Afarakin omistusosuus nousi 84,9 prosentista 90,0 prosenttiin.

Konsernitilinpäätöksessä kauppahinnan muutos käsiteltiin Mogale Alloysin osakkeiden hankintamenon muutoksena aikaisemmin voimassa olleen IFRS 3-standardin mukaisesti ja omistusosuuden muutosta vastaava osuus Mogale Alloysin määräysvallattomien omistajien osuudesta siirrettiin emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvaan osuuteen omasta pääomasta.

2.4 LIIKEARVON JA MUIDEN OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISTESTAUS

Yleiset periaatteet arvonalentumisten testaamisessa

Afarak Group -konsernissa on suoritettu liikearvon ja muiden omaisuuserien arvonalentumista koskeva testaus 31.12.2013. Arvonalentumistestausta varten määritettiin seuraavat rahavirtaa tuottavat yksiköt:

- Erikoismetalliseosliiketoiminta (Türk Maadin Sirketi ja Elektrowerk Weisweiler), jolla on vertikaalisesti integroitu kaivos-, jalostus-, sulatus- ja myyntitoiminta erikoisferrokromiliiketoiminnassa;
- Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta (Mogale Alloys), jolla on ferrometallien sulatustoimintoja neljässä sulatossa; ja
- Eteläisen Afrikan kaivosliiketoiminta (Chromex), jolla on kaivoksia Etelä-Afrikassa sekä kaivoskehitysprojekti Zimbabwessa. Yksittäiset kaivokset on käsitelty erillisinä rahavirtaa tuottavina yksikköinä.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa viitteitä siitä, että omaisuuserien arvo on alentunut. Jos tällaisia viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisistä omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon ja keskeneräisten käyttöomaisuushyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta olemassa viitteitä. Tilikauden 2013 lopussa edellä mainituista rahavirtaa tuottavista yksiköistä eteläisen Afrikan kaivosliiketoiminnalla ei ollut taseessaan liikearvoa, mutta kromimarkkinoiden heikon tilanteen vuoksi konserni arvioi, että liiketoiminnassa on viitteitä arvonalentumisesta, joten liiketoimintaan kuuluvat omaisuuserät testattiin arvonalentumisen varalta. Testin tuloksena ei ilmennyt tarvetta arvonalentumiskirjauksille.

Muiden omaisuuserien, kuten osakkuusyhtiöosakkeiden, arvonalentumisesta ei ollut viitteitä tilinpäätöspäivänä.

Liikearvon muutos tilikaudella 2013

Konsernin liikearvon kokonaismäärä pieneni tilikaudella 2013 6,7 miljoonaa euroa edellisvuotiseen verrattuna, ja siten tilinpäätöshetkellä liikearvon määrä oli yhteensä 62,3 miljoonaa euroa. Merkittävimmät muutokset liikearvon määrässä on eritelty alla:

tEUR	Erikoismetalliseosliiketoiminta	Rautametalliseosliiketoiminta	Konserni
Liikearvo 1.1.2013	54 690	14 300	68 990
Kauppahintojen muutokset	404	0	404
Valuuttakurssierot	2 011	-9 116	-7 106
Liikearvo 31.12.2013	57 105	5 184	62 288

Kauppahintojen muutos koskee varainsiirtoveron maksua koskien EWW:n lopullista siirtymistä Afarak Groupin omistukseen. Tämä maksu suoritettiin toukokuussa 2013.

Tilikaudella 2012 liikearvo muuttui seuraavasti:

tEUR	Erikoismetalliseosliiketoiminta	Rautametalliseosliiketoiminta	Konserni
Liikearvo 1.1.2012	49 087	47 182	96 269
Kauppahintojen muutokset	5 958	-28 464	-22 506
Valuuttakurssierot	-355	-4 418	-4 773
Liikearvo 31.12.2012	54 690	14 300	68 990

Liikearvon suhde konsernin omaan pääomaan oli 31.12.2013 ja 31.12.2012 seuraava:

tEUR	31.12.2013	31.12.2012
Liikearvo	62 288	68 990
Oma pääoma	190 328	210 566
Liikearvo/oma pääoma, %	33 %	33 %

Arvon alentumistestien toteuttamistavasta

Testattujen rahavirtaa tuottavien yksiköiden omaisuuserät on testattu laskemalla rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvot eli saatavissa olevat arvioidut nettoraHAVIRrat, jotka on diskontattu nykyarvoon. Käyttöarvon määrittäminen on perustunut testaushetken mukaisille olosuhteille ja odotuksille. Tulevaisuuden rahavirrat on ennustettu viiden vuoden ennustejaksolle, jonka jälkeisen jakson rahavirtojen kasvuvauhdin olettamana on käytetty pitkän aikavälin inflaatio-olettamaa (Erikoismetalliseosliiketoiminta: 2 %, Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta: 6 %). Ennustejakson jälkeisen jakson rahavirtojen keskeiset olettamukset (muun muassa liikevaihto, muuttuvat ja kiinteät kulut) on perustettu ennustejakson viimeisen vuoden lukuihin.

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus on laskettu erikseen kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Laskennassa on otettu huomioon eri toimialojen pääomarakenteet, sijoittajien tuottovaatimukset vastaaville sijoituskohteille, yrityskokoon ja toiminta-alueeseen liittyvät riskitekijät sekä riskittömät korkotasot ja velkarahoituksen marginaalit. Konserni on hankkinut vastaavanlaisten yhtiöiden pääomarakennetta, riskipreemiota ja muita tekijöitä koskevat markkinatiedot julkisesti saatavilla olevista lähteistä. Diskonttokoron määrittämisessä käytetyt markkinakorot vastaavat 31.12.2013 korkotasoa.

31.12.2013 tehdyssä arvonalentumistestauksessa käytetyt tiedot perustuvat liiketoimintayksiköiden johdon tekemiin tulevaisuutta koskeviin ennusteisiin, soveltuvin osin saatavilla olleisiin yleisiin kolmansien osapuolten tekemiin toimialakohtaisiin asiantuntija- tai analyysiraportteihin, sekä nykyisiin liiketoimintoihin siten, että vahvistamattomien laajentumissuunnitelmien vaikutuksia ei ole otettu huomioon. Volyymi- ja kannattavuusennusteet perustuvat johdon näkemykseen tulevasta kehityksestä ja niissä on huomioitu myös aikaisemmin toteutuneet volyymi- ja kannattavuustasot. Hintaennusteissa on käytetty lähteenä riippumattomia markkinaennusteita. Kassavirtaennusteissa valuuttakurssit oletetaan vakioiksi. Johdon lähestymistavassa kassavirtaennusteiden laatimisessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen arvonalentumistestaukseen verrattuna.

Vuoden 2013 arvonalentumistestauksessa käytetyt diskonttokorot ennen veroja olivat seuraavat:

<u>Rahavirtaa tuottava yksikkö</u>	<u>Diskonttokorko ennen veroja</u>	
	2013	(2012)
Erikoismetalliseosliiketoiminta	13,1%	(12,2%)
Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta	20,4%	(19,3%)

Keskeisimmät syyt diskonttokorkojen muutoksiin vuoteen 2012 verrattuna olivat riskittömien korkojen muutokset molemmissa testatuissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä.

Konserni on arvioinut arvonalentumistestien tuloksia vertaamalla käyttöarvoa rahavirtaa tuottavan yksikön kaikkien omaisuuserien arvoon seuraavasti:

<u>Käyttöarvo suhteessa omaisuuserien arvoon</u>	<u>Johtopäätös</u>
< 100 %	Arvonalentuminen
101–120 %	Ylittää jonkin verran
121–150 %	Ylittää selvästi
> 150 %	Ylittää huomattavasti

Arvonalentumistestien tulokset 31.12.2013

Konsernin arvonalentumistestauksen tulokset olivat seuraavat:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Liikearvo (MEUR), ennen testausta	Liikearvo (MEUR), testauksen jälkeen	Testatut varat (MEUR), ennen testausta	Testaustulos
Erikoismetalliseosliiketoiminta	57,1	57,1	101,9	Ylittää huomattavasti
Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta	5,2	5,2	48,7	Ylittää huomattavasti

Testattavien varojen kokonaisarvoon sisältyvät liikearvo, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä nettokäyttöpääoma vähennettynä varauksilla ja käyvän arvon kohdistuksiin liittyvillä laskennallisilla verovelvoilla.

Arvonalentumistestauksen rahavirtaennusteissa käytettyjä keskeisiä taustoja ja oletuksia on esitetty seuraavassa taulukossa:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Myyntivolyymi	Myyntihinnat	Kustannukset
Erikoismetalliseosliiketoiminta	<u>FeCr:</u> 24 000-26 500 tn/v <u>kromimalmi:</u> 35 000-37 500 tn/v	ULC/LC ferrokromi, keskimäärin 70% kromipitoisuus. Ulkopuolisten asiantuntijoiden (CRU International ja Heinz Pariser) hintaennusteiden perusteella	Raaka-ainekustannusten muutokset pääosin myyntihintojen muutosten suuntaisesti, muut kustannukset odotetun inflaatiokehityksen mukaan.
Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta	<u>metalliseokset yhteensä:</u> 69 500-77 000 tn/v	Ulkopuolisten asiantuntijoiden (Heinz Pariser) eri metalliseosten hintaennusteiden perusteella	Raaka-ainekustannusten muutokset pääosin myyntihintojen muutosten suuntaisesti, muut kustannukset odotetun inflaatiokehityksen mukaan.

Lisäksi Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminnan testaukseen vaikuttaa merkittävästi USD/ZAR-valuuttakurssi. Testauksessa käytetty kurssi oli 10,57.

Arvon alentumistestien herkkyyshanalyysi

Konserni on tehnyt herkkyyshanalyysia arvonalentumistestausten tuloksista arvioimalla, millä keskeisten oletusten muutoksilla rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä vastaisi sen omaisuuserien kirjanpitoarvoa. Testaushetkellä 31.12.2013 herkkyyshanalyysin tulos oli seuraava:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Diskonttokoron ennen veroja muutos	Vapaan kassavirran muutos (keskimäärin)	Yksikön keskimääräisen käyttökateprosentin muutos
Erikoismetalliseosliiketoiminta	14,9 %-yks.	-57,1 %	-15,5 %-yks.
Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta	32,8 %-yks.	-73,4 %	-22,0 %-yks.

2.5 TOIMINTASEGMENTIT

Afarakilla on kaksi toimintasegmenttiä, jotka ovat myös sen raportointisegmentit: rautametalliseosliiketoiminta- ja erikoismetalliseosliiketoiminta. Toimintasegmentit on organisoitu tuotteisiin ja tuotantoprosesseihin perustuen. Nykyistä segmenttirakennetta on noudatettu tilikaudesta 2011 alkaen. Konsernin johtoryhmä seuraa segmenttien tuloksia toiminnan arvioimiseksi ja resurssien allokointipäätösten tueksi. Segmentin toimintaa arvioidaan liikevaihdolla ja käyttökatteella (EBITDA), jotka ovat sisäisen seurannan perusteena ja määritetty yhdenmukaisesti konsernin käyttökateen kanssa.

Rautametalliseosliiketoimintaan kuuluvat metalliseosten tuotantolaitos Mogale sekä yhteisyritykset Stelliten kaivos ja Mecklenburgin kaivos Etelä-Afrikassa. Liiketoiminta tuottaa kromimalmia, plasmaferrokromia, piimangania ja ruostumattoman teräksen seoksia, joita myydään kansainvälisille markkinoille.

Erikoismetalliseosliiketoimintaan kuuluvat Türk Maadin Şirketi A.S:n ("TMS") Turkissa sijaitsevat kaivos- ja rikastustoiminnot sekä Elektrowerk Weisweiler GmbH:n ("EWW") ferrokromin tuotantolaitos Saksassa. TMS toimittaa EWW:lle korkealaatuista kromiitirikastetta, josta EWW jalostaa erikoistuotteita, kuten matalahiilistä ja erittäin matalahiilistä ferrokromia. Ylimääräinen kromimalmi myydään TMS:stä vientimarkkinoille.

Maltalla sijaitsevan myynti- ja markkinointiyhtiö RCS:n tuotot ja kulut jaetaan segmenteille suhteessa myyntiin. Konsernin muut toiminnot, jotka käsittävät konsernihallinnon sekä muita konserniyhtiöitä, joilla ei ole merkittävää liiketoimintaa, esitetään kohdistamattomina erinä.

Konsernin sisäiset liiketoimet perustuvat markkinaehtoiseen hinnoittelulogiikkaan. Segmenttien välisten transaktioiden määrä on ollut vähäinen, mutta konsernin emoyhtiö on rahoittanut tytäryhtiöidensä liiketoimia ja toimittanut niille hallinnollisia palveluita.

Segmentti-informaatioissa on käytetty samoja laskentaperiaatteita kuin konsernitilinpäätöksessä.

Segmentti-informaatio 2013

31.12.2013 päättynyt tilikausi tEUR	Erikoismetalli seokset	Rautametalli seokset	Segmentit yhteensä	Kohdistamat- tomat erät	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto						
Palvelut	0	40	40	38	0	78
Tavaroiden myynti	74 461	60 971	135 432	0	0	135 432
Ulkoinen liikevaihto yhteensä	74 461	61 011	135 472	38	0	135 509
Segmenttien välinen liikevaihto	0	0	0	304	-304 ¹	0
Liikevaihto yhteensä	74 461	61 011	135 472	342	-304	135 509
Osakkuusyhtiöt (core)	3	3	6	0	0	6
Yhteisyritykset (core)	0	-2 300	-2 300	0	0	-2 300
Segmentin käyttökate	9 083	8 794	17 877	-3 787	0	14 090
Poistot	-15 179	-6 791	-21 970	-105	0	-22 074
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0	0
Segmentin liikevoitto/-tappio	-6 096	2 003	-4 093	-3 891	0	-7 984
Rahoitustuotot						8 016
Rahoituskulut						-11 162
Tuloverot						6 728
Tilikauden voitto / tappio						-4 403
Segmentin omaisuuserät²	143 952	97 503	241 455	21 308	15 161	277 924
Segmentin velat²	64 684	43 172	107 856	5 669	-25 929	87 596
Muut tiedot						
Bruttoinvestoinnit ³	2 211	8 011	10 222	21	0	10 244
Osakkuusyhtiöosakkeet	57	19	76	0	0	76
	0	-15 293	-15 293	0	0	-15 293
Varaukset	3 832	6 198	10 030	250	0	10 280

1. Sisäiset erät on eliminoitu.

2. Segmenttien varat ja velat sisältävät ne erät, joita konsernit käyttävät liiketoiminnassaan ja jotka voidaan järkevästi kohdentaa niille.

3. Investoinnit sisältävät lisäykset aineellisissa ja aineettomissa hyödykkeissä, joiden taloudellinen pitoaika on yli vuoden mittainen.

Segmentti-informaatio 2012

31.12.2012 päättynyt tilikausi tEUR (oikaistu)	Erikoismetalli seokset	Rautametalli seokset	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto						
Palvelut	0	586	586	76	0	661
Tavaroiden myynti	76 456	51 465	127 920	0	0	127 921
Ulkoinen liikevaihto yhteensä	76 456	52 050	128 506	76	0	128 582
Segmenttien välinen liikevaihto	0	0	0	836	-836 ¹	0
Liikevaihto yhteensä	76 456	52 050	128 506	912	-836	128 582
Osakkuusyhtiöt (core)	3	3	6	0	0	6
Yhteisyritykset (core)		-4 740	-4 740	0	0	-4 740
Segmentin käyttökate	10 954	3 504	14 458	-5 259	30	9 229
Poistot	-17 632	-8 323	-25 955	-42	0	-25 997
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0	0
Segmentin liikevoitto/-tappio	-6 677	-4 820	-11 497	-5 300	30	-16 768
Rahoitusuotot						4 746
Rahoituskulut						-7 569
Tuloverot						2 957
Tilikauden voitto / tappio						-16 633
Segmentin omaisuuserät²	172 655	125 222	297 877	21 308	-6 702	312 483
Segmentin velat²	53 975	48 360	102 334	5 669	-10 740	97 264
Muut tiedot						
Bruttoinvestoinnit ³	3 420	1 106	4 527	1	0	4 528
Osakkuusyhtiöosakkeet	59	16	75	0	0	75
	0	-11 805	-11 805	0	0	-11 805
Varaukset	4 912	8 328	13 239	250	1 346	14 835

1. Sisäiset erät on eliminoitu.
2. Segmenttien varat ja velat sisältävät ne erät, joita konsernit käyttävät liiketoiminnassaan ja jotka voidaan järkevästi kohdentaa niille.
3. Investoinnit sisältävät lisäykset aineellisissa ja aineettomissa hyödykkeissä, joiden taloudellinen pitoaika on yli vuoden mittainen.

Maantieteellinen informaatio

Ulkoinen liikevaihto

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
EU-maat	54 541	85 316
Yhdysvallat	30 057	11 232
Kiina	12 345	10 206
Afrikka	23 748	9 144
Suomi	3 533	2 015
Muut maat	11 285	10 669
Liikevaihto yhteensä	135 509	128 582

Liikevaihtoluvut perustuvat asiakkaan maantieteelliseen sijaintiin.

Suurin yksittäinen asiakas on erikoismetalliseosliiketoimintasegmentissä. Tältä asiakkaalta saatu liikevaihto oli noin 15 % (12 %) konsernin liikevaihdosta 2013. Rautametalliseosliiketoimintasegmentin suurimmalta asiakkaalta saatu liikevaihto oli 9 % (7 %) konsernin liikevaihdosta 2013.

Pitkäaikaiset varat

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Afrikka	72 807	92 524
EU-maat	45 243	56 748
Suomi	36	70
Muut maat	2 576	4 370
Yhteensä	120 662	153 711

Pitkäaikaisten varojen esittäminen perustuu varojen maantieteelliseen sijaintiin. Pitkäaikaiset varat sisältävät aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä osuudet osakkuusyhtiöissä.

2.6. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihto

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Tavaroiden myynti	135 432	127 921
Palvelut	78	661
Yhteensä	135 509	128 582

2. Liiketoiminnan muut tuotot

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden	83	9
Sijoitusten myyntivoitot	735	125
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	818	134
Vuokratuotot	317	296
Sähkön takaisinosto-ohjelma	9 755	11 300
Muut tuottoerät	2 045	2 000
Yhteensä	12 936	13 730

3. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Palkat	-15 805	-19 113
Henkilöstökulut osakeperusteisista kannustinjärjestelmistä	-1 125	-910
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-894	-720
Muut henkilösivukulut	-1 458	-1 436
Yhteensä	-19 283	-22 178

Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella	2013	2012
Erikoismetalliseosliiketoiminta	439	431
Rautametalliseosliiketoiminta	329	355
Konsernihallinto ja muut toiminnot	5	9
Yhteensä	773	795

Konsernin henkilökunta tilikauden lopussa	2013	2012
Erikoismetalliseosliiketoiminta	443	423
Rautametalliseosliiketoiminta	333	335
Konsernihallinto ja muut toiminnot	3	10
Yhteensä	779	768

4. Poistot ja arvonalentumiset

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Asiakassuhteet ja teknologia	-16 240	-19 556
Muut aineettomat hyödykkeet	-415	-491
Yhteensä	-16 655	-20 047
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-470	568
Koneet ja kalusto	-3 497	-4 614
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 452	-1 904
Yhteensä	-5 419	-5 950
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Koneet ja kalusto	0	0
Muut aineettomat hyödykkeet	0	0
Muut hyödykkeet	0	0
Yhteensä	0	0

5. Liiketoiminnan muut kulut

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	-5	-2
Vuokratulot	-894	-551
Ulkopuoliset palvelut	-3 222	-6 012
Matkakulut	-681	-1 150
Muut liiketoiminnan kulut	-7 060	-8 699
Yhteensä	-11 863	-16 414

Tilikaudella maksetut tilintarkastuspalkkiot EY:lle olivat 438 (2012: 501) tuhatta euroa ja muista kuin tilintarkastuspalveluista EY:lle maksetut palkkiot olivat yhteensä 12 (2012: 233) tuhatta euroa.

6. Rahoitustuotot- ja kulut

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja myyntisaamisista	1 891	3 130
Valuuttakursivoitot	5 777	1 599
Käyvän arvon muutos käypään arvoon arvostetuista sijoituksista	345	87
Muut rahoitustuotot	4	25
Yhteensä	8 016	4 841
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusveloista	-717	-495
Valuuttakursitappiot	-8 685	-4 441
Käyvän arvon muutos käypään arvoon arvostetuista sijoituksista	-948	-784
Diskontattujen erien korkovaikutus	-634	-1 330
Muut rahoituskulut	-178	-667
Yhteensä	-11 162	-7 717
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-3 146	-2 876

7. Tuloverot

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-4 801	-6 232
Edellisten tilikausien verot	4 445	3 044
Laskennalliset verot	7 103	6 145
Verot jatkuvista toiminnoista	6 748	2 957
Verot lopetetuista toiminnoista	0	0
Yhteensä	6 748	2 957

Vuonna 2013 edellisten tilikausien verot sisältävät 4,5 miljoonan euron veronpalautuksen, mikä sisältyy vuoden 2013 tuloslaskelmaan. Tämä johtuu Yhtiön joulukuussa 2013 päättämästä Yhtiön sisäisestä osingosta. Aiemmin näistä osingoista tehtiin päätös seuraavana vuonna.

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Tulos ennen veroja tuloslaskelmasta	-11 170	-19 590
Verot laskettuna kotimaan verokannalla tuloksesta	2 737	4 800
Verovapaat tulot	526	362
Kotimaan ja ulkomaan verokantojen ero	1 020	690
Vain verotuksessa käsiteltävät erät	-536	-1 993
Edellisten tilikausien verot	4 445	3 044
Osakkuusyhtiöiden tulo-osuudet	-561	-1 160
Arvonalentumiset	0	0
Laskennallisten verosaamisten arvonalentuminen	0	-2 133
Konsernin tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-161	-125
Vähennyskelvottomat kulut	-742	-1 413
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	19	885
Vero-oikaisut yhteensä	4 011	-1 843
Verot tuloslaskelmassa	6 748	2 957

Edellisten tilikausien verot sisältävät saatuja veronpalautuksia sekä edellisillä tilikausilla tehtyjen verojaksotusten peruutuksia. Laskennalliset verot ovat positiiviset pääasiassa laskennallisten verovelkojen pienentymisen johdosta. Konserniyhtiöillä oli 31.12.2013 hyödyntämättömiä verotuksessa vahvistettuja tappioita 22,1 (26,6) miljoonaa euroa, joista konserni ei ole kirjannut laskennallista verosaamista.

8. Lopetetut toiminnot

Lopettujen toimintojen erät vuonna 2013 koskevat varastoituna olevaa sahalaitosta, joka liittyy aiemmin lopetettuun puuliiketoimintaan.

9. Osakekohtainen tulos

	2013			Oikaistu 2012		
	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
Emoyhteisön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tEUR)	-4 292	0	-4 292	-15 493	0	-15 493
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	244 135	244 135	244 135	244 025	244 025	244 025
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake) yhteensä	-0,02	0,00	-0,02	-0,06	0,00	-0,06

	2013			Oikaistu 2012		
	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
Emoyhteisön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tEUR)	-4 292	0	-4 292	-15 493	0	-15 493
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	244 135	244 135	244 135	244 025	244 025	244 025
Osakeoptioiden vaikutus (1 000)	4 397	4 397	4 397	7 579	7 579	7 579
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000)	248 532	248 532	248 532	251 604	251 604	251 604
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake) yhteensä	-0,02	0,00	-0,02	-0,06	0,00	-0,06

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta kauden aikana ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

2.7. TASEEN LIITETIEDOT

10. Aineelliset hyödykkeet

tEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Kaivokset ja mineraalivarat	Muut aineelliset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	855	6 997	44 689	11 961	2 972	67 473
Lisäykset	1 484	174	4 649	886	94	7 287
Yrityshankinnat				0		0
Yritysmyyntit						0
Vähennykset		-51	-135		-7	-193
Tase-erien väliset siirrot		94	133	707	-108	826
Luokiteltu myytävänä olevaksi	0	0	0		0	0
Kurssierot	-56	-1 066	-9 615	-2 462	-449	-13 648
Hankintameno 31.12.2013	2 283	6 148	39 721	11 092	2 502	61 745
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013		-2 576	-16 223	-5 859	-1 707	-26 365
Poistot		-470	-3 497	-1 334	-118	-5 419
Vähennykset		51	-55		52	48
Tase-erien väliset siirrot		0	145			145
Kurssierot		410	3 895	1 391	410	6 106
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	0	-2 585	-15 735	-5 802	-1 363	-25 485
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	855	4 421	28 466	6 102	1 264	41 108
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	2 283	3 563	23 986	5 290	1 138	36 260
Hankintameno 1.1.2012	810	6 233	45 475	10 101	2 944	65 564
Lisäykset	59	114	2 218	929	92	3 412
Yrityshankinnat				552		552
Vähennykset			-579		-15	-594
Tase-erien väliset siirrot		579	-113		86	551
Kurssierot	-14	71	-2 311	378	-136	-2 013
Hankintameno 31.12.2012 (oikaistu)	855	6 997	44 689	11 961	2 972	67 473
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012		-2 508	-12 934	-3 933	-1 738	-21 112
Poistot		568	-4 614	-1 811	-93	-5 950
Vähennykset			477		8	486
Tase-erien väliset siirrot		-579	-15			-594
Kurssierot		-58	863	-115	115	806
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012 (oikaistu)	0	-2 576	-16 223	-5 859	-1 707	-26 365
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	810	3 726	32 541	6 168	1 206	44 451
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	855	4 421	28 466	6 102	1 264	41 108

Koneisiin ja kalustoon sisältyy myös niistä maksetut ennakkomaksut.

11. Aineettomat hyödykkeet

tEUR	Liikearvo	Yrityshankintojen yhteydessä tunnistetut aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Elsintä- ja arviointimenot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	127 326	118 670	3 388	354	249 738
Lisäykset	404		2 827	50	3 281
Vähennykset	0		-61		-61
Yrityshankinnat				0	0
Tase-erien väliset siirrot			-934	0	-934
Kurssierot	-19 563	-10 780	-639	-75	-31 057
Hankintameno 31.12.2013	108 167	107 890	4 581	329	220 967
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	-58 336	-77 710	-1 163	0	-137 209
Poistot		-16 240	-415		-16 655
Arvonalentuminen		0	0		0
Yrityshankinnat		0	0		0
Vähennykset			123		123
Tase-erien väliset siirrot			-143		-143
Siirto myytävänä olevaksi	0	0	0	0	0
Kurssierot	12 457	4 541	248	0	17 246
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	-45 879	-89 409	-1 350	0	-136 638
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	68 990	40 960	2 225	354	112 529
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	62 288	18 481	3 231	329	84 329
Hankintameno 1.1.2012	161 537	121 714	2 266	204	285 721
Lisäykset	7 701		971	145	8 817
Vähennykset	-30 208		-46		-30 253
Yrityshankinnat				7	7
Tase-erien väliset siirrot			123	-10	113
Kurssierot	-11 705	-3 044	74	8	-14 668
Hankintameno 31.12.2012 (oikaistu)	127 326	118 670	3 388	354	249 738
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-65 268	-59 261	-722	0	-125 252
Poistot		-19 556	-491		-20 047
Vähennykset			46		46
Tase-erien väliset siirrot			15		15
Kurssierot	6 932	1 108	-11	0	8 028
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012 (oikaistu)	-58 336	-77 710	-1 163	0	-137 209
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	96 269	62 453	1 544	204	160 470
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	68 990	40 960	2 225	354	112 529

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy myös niistä maksetut ennakkomaksut.

12. Osuudet osakkuusyryyksissä

tEUR	Kotipaikka	Tasearvo	Omistus- osuus (%)	Tilinpäätös pvm	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2013								
Liiketoimintaan kuuluvat osakkuusyhtiöt								
Specialty Super Alloys SSA Inc	Yhdysvallat	76	20,0	31.12.2013	467	85	811	30
		76						
Muut osakkuusyhtiöt								
Incap Furniture Oy **	Suomi	0	24,1					
Valtimo Components Oyj **	Suomi	0	24,9					
		0						

tEUR	Kotipaikka	Tasearvo	Omistus- osuus (%)	Tilinpäätös pvm	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2012								
Liiketoimintaan kuuluvat osakkuusyhtiöt								
Specialty Super Alloys SSA Inc	Yhdysvallat	75	20,0	31.12.2012	566	192	836	31
		75						
Muut osakkuusyhtiöt								
Incap Furniture Oy **	Suomi	0	24,1					
Valtimo Components Oyj **	Suomi	0	24,9					
		0						

** Incap Furniture Oy ja Valtimo Components Oyj ovat yrityssaneerauksessa.

Erikoismetalliseos- ja rautametalliseosliiketoimintasegmenttien osakkuusyhtiöiden ("liiketoimintaan kuuluvat osakkuusyhtiöt") tulospaikutteiset erät esitetään liikevoiton yläpuolella, muut rahoituserissä.

Tilikauden 2013 muutokset		
tEUR		
	1.1.2013	75
Tulo-osuudet		6
Kurssierot		-4
	31.12.2013	76

Tilikaudella 2013 ei tapahtunut muutoksia Afarakin osuuksissa osakkuusyryyksissä.

Tilikauden 2012 muutokset		
tEUR		
	1.1.2012	77
Vähennykset		
PGR Manganese (Pty) Ltd		0
Tulo-osuudet		6
Osingot		
Kurssierot		-8
	31.12.2012	75

Tilikaudella 2012 Afarak myi osuutensa PGR Manganese (Pty) Ltd:ssä.

13. Osuudet yhteisyrityksissä

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2013 konserni oli osallisena yhdessä yhteisyrityksessä, Synergy Africa Ltd:ssä, josta konserni omistaa 51 prosenttia. Yhdistyneestä kuningaskunnasta olevan Chromex Mining Ltd:n hankinta tilikaudella 2010 toteutettiin tämän yhteisyrityksen kautta. Chromex Mining Ltd:llä on kaivostoimintaa ja malmin etsintäoikeuksia eteläisessä Afrikassa. Chromex on konsolidoitu yhteisyrityksenä konsernin taloudellisessa raportoinnissa 31.12.2010 alkaen. Johtuen kirjanpitostandardin muutoksesta yhdistelymenetelmä on tällä tilikaudella muutettu suhteellisen yhdistelyn menetelmästä pääomaosuusmenetelmäksi. Vertailutiedot on muutettu vastaamaan tämän tilikauden esitystapaa.

Tilinpäätösyhteenveto (100 % osuus) yhteisyrityksestä perustuen sen IFRS tilinpäätökseen ja investoinnin tasearvoon Afarakin konsernitilinpäätöksessä on esitetty alla:

	2013	Oikaistu 2012
tEUR		
Liikevaihto	18 725	12 987
Liiketoiminnan muut tuotot	756	1 653
Materiaalit ja palvelut	-14 457	-14 035
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-1 451	-1 707
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 167	-1 511
Liiketoiminnan muut kulut	-1 735	-2 088
Liikevoitto/-tappio	-328	-4 702
Rahoitustuotot	73	1 746
Rahoituskulut	-4 592	-3 746
Voitto/tappio ennen veroja	-4 847	-6 701
Tuloverot	338	-2 592
Tilikauden voitto/tappio	-4 509	-9 294
Konsernin osuus tuloksesta	-2 300	-4 740
Tuloksen jakautuminen:		
Emoyhteisön omistajille	-1 914	-3 786
Määräysvallattomille omistajille	-386	-954
	-2 300	-4 740

Varat ja velat		Oikaistu
tEUR	2013	2012
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	3 518	2 596
Aineelliset hyödykkeet	37 213	50 966
Pitkäaikaiset varat yhteensä	40 732	53 562
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	1 906	2 549
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3 341	655
Rahavarat	678	1 289
Lyhytaikaiset varat yhteensä	5 925	4 493
Varat yhteensä	46 656	58 055
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	55 191	58 898
Varaukset	1 695	2 639
Muut pitkäaikaiset velat	13 395	15 815
Pitkäaikaiset velat yhteensä	70 281	77 352
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	6 357	3 782
Varaukset	6	0
Muut lyhytaikaiset velat	0	67
Lyhytaikaiset velat yhteensä	6 362	3 850
Velat yhteensä	76 643	81 202
Nettovelka	-29 987	-23 148
Konsernin omistusosuus	51 %	51 %
Yhteisyrityksen tasearvo	-15 293	-11 805

Vuoden 2013 lopussa Chromexilla oli 62 (52) työntekijää. Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä vuonna 2013 oli 60 (65).

14. Rahoitusvarat ja -velat

31.12.2013, tEUR					
	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpito- arvot tase- erittäin
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		580	39 456		40 036
Myyntisaamiset ja muut saamiset			149		149
Muut rahoitusvarat					0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Lyhytaikaiset korolliset saamiset			8 133		8 133
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			23 050		23 050
Muut rahoitusvarat			1 805		1 805
Rahavarat			13 769		13 769
Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo	0	580	86 362	0	86 942
Rahoitusvarojen käypä arvo	0	580	86 362	0	86 942
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset korolliset velat				149	149
Muut rahoitusvelat				40	40
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lyhytaikaiset korolliset velat				1 362	1 362
Ostovelat ja muut velat *				20 500	20 500
Johdannaiset				2 535	2 535
Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvo				24 586	24 586
Rahoitusvelkojen käypä arvo				24 586	24 586

* Rahoitusinstrumentteihin kuulumattomat varat ja velat eivät sisälly lukuihin.

31.12.2012, tEUR (oikaistu)

	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpito-arvot tase-erittäin
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Johdannaiset					0
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		589	28 981		29 570
Myyntisaamiset ja muut saamiset			3 340		3 340
Muut rahoitusvarat					0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Lyhytaikaiset korolliset saamiset			6 005		6 005
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			20 776		20 776
Muut rahoitusvarat			2 535		2 535
Rahavarat			14 158		14 158
Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo	0	589	75 795	0	76 384
Rahoitusvarojen käypä arvo	0	589	75 795	0	76 384
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset korolliset velat				64	64
Muut rahoitusvelat				51	51
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lyhytaikaiset korolliset velat				2 719	2 719
Ostovelat ja muut velat *				16 217	16 217
Johdannaiset				1 502	1 502
Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvo				20 552	20 552
Rahoitusvelkojen käypä arvo				20 552	20 552

* Rahoitusinstrumentteihin kuulumattomat varat ja velat eivät sisälly lukuihin.

Käyvän arvon hierarkia

31.12.2013, tEUR	Kirjanpitoarvot tilikauden lopussa		
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset			
Muut rahoitusvarat			
Yhteensä			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Muut rahoitusvarat			
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaiset		2 535	
Yhteensä		2 535	

31.12.2012, tEUR (oikaistu)	Kirjanpitoarvot tilikauden lopussa		
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset			
Muut rahoitusvarat			
Yhteensä			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Muut rahoitusvarat			
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaiset		1 502	
Yhteensä		1 502	

31.12.2013, tEUR	
Tason 3 täsmäytyslaskelma	
Hankintameno 1.1.2013	40
Hankintameno 31.12.2013	40
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2013	-40
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2013	-40
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	0

31.12.2012, tEUR (oikaistu)	
Tason 3 täsmäytyslaskelma	
Hankintameno 1.1.2012	40
Hankintameno 31.12.2012	40
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2012	-40
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2012	-40
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	0

Korolliset velat

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	11	34
Pääomalainat	5	5
Rahoitusleasingvelat	133	24
Yhteensä	149	64
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	1 362	2 715
Luotollinen shekkitili	0	4
Yhteensä	1 362	2 719

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärät		
Yhden vuoden kuluessa	0	0
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	133	24
	133	24
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	0	0
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	133	24
	133	24
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0	0
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	133	24

Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

Afarak Group Oyj:n hallitus on kuvannut konsernin pääriskiryhmät hallituksen toimintakertomuksessa. Tässä osiossa kuvataan tarkemmalla tasolla konsernin rahoitus- ja hyödykeriskejä sekä näihin liittyviä herkkyysoanalyseja.

Yhteenveto rahoitusvaroista ja lainajärjestelyistä

Rahoitusvarat 31.12.2013

Tilikauden operatiivisen tuloksen ja siitä kertyneen kassavirran lisäksi seuraavat alla mainitut tekijät ovat merkittävimmin vaikuttaneet konsernin rahoitusvarojen määrään muutokseen verrattuna edellisen tilikauden päätöshetken tilanteeseen:

Konsernin rahoitusvaroja ovat vähentäneet tilikauden aikana toteutetut investoinnit. Suurimmat investoinnit olivat maa-alueen ja malminetsintäoikeuden hankkiminen Etelä-Afrikassa ja rautametallin jalostamiseen ja granulointiin liittyvän investointiprojektin aloitus. Investointien kassavirtavaikutus vuonna 2013 oli yhteensä 10,9 miljoonaa euroa.

Myös rahoitusvelkojen takaisinmaksut tilikauden aikana vähensivät Konsernin rahoitusvaroja.

Rahavarat olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2013 valtaosin korollisilla euro-, randi- ja dollarimääräisillä pankkitileillä. Korollisia vakuustalletuksia oli 2,6 (3,9) miljoonaa euroa. Muut rahoitusvarat koostuivat laina- ja muista saamisista, joista suurin osa oli korollisia.

Korolliset velat 31.12.2013

- Vaihtuvakorkoisia velkoja rahoituslaitoksilta oli tilinpäätöshetkellä 1,5 (2,7) miljoonaa euroa. Kiinteäkorkoisia lainoja oli 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.
- Etelä-Afrikan lainojen korot on sidottu JIBAR-markkinakorkoon. 31.12.2013 korko oli 5,13 % (5,08 %). Vaihtuvakorkoisten lainojen korkomarginaali oli 3,0 % (3,0 %) p.a.
- Maltalaisen pankin lainalimiitin korko on sidottu LIBOR-markkinakorkoon. 31.12.2013 korko oli 0,24 % (0,0%). Vaihtuvakorkoisten lainojen korkomarginaali oli 3,75 % (0,0 %) p.a.

Korottomiin velkoihin sisältyy Mogale Alloysin viivästettyjä kauppahintaeriä koskeneeseen sovintoratkaisuun liittyvä maksamaton osuus 87 miljoonaa randia (noin 5,8 miljoonaa euroa), joka tullaan maksamaan Afarak Groupin osakkeilla.

Pääoman hallinta

Konsernin pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääomakustannuksia. Osana tavoitteita konserni pyrkii ylläpitämään jatkuvan pääsyn laina- ja pääomamarkkinoille. Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Pääomarakenne ja velkakapasiteetti otetaan huomioon investointipäätösten yhteydessä. Käytännössä pääomarakenteen hallintaan voidaan käyttää osinkopolitiikkaa, pääomanpalautuksia, omien osakkeiden takaisinostoja ja osakeantaja. Velkapääoman hallinnassa otetaan huomioon konsernin maksuvalmiuden turvaaminen. Konsernin sisäistä pääomarakennetta arvioidaan säännöllisesti tavoitteena sen optimointi esimerkiksi käyttämällä sisäisiä osinkoja ja oman pääoman korotuksia tai vähennyksiä.

Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on pitää omavaraisuusaste noin 50 %:ssa. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2013 konsernin omavaraisuusaste oli 68,5 % (69,2 %).

Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin keskeisimmät rahoitusriskit ovat maksuvalmiusriski, valuuttariski, korkoriski, luottoriski sekä hyödykeriski. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja soveltuvin osin lieventää rahoitusmarkkinoiden muutosten haitallisia vaikutuksia konsernin tulokseen. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy Afarak Group Oyj:n hallitus ja seurannasta vastaa hallituksen tarkastusvaliokunta. Käytännön toteutuksesta vastaa konsernin ja tytäryhtiöiden johto. Konsernin johto seuraa riskipositioita ja riskienhallintatoimenpiteitä säännöllisesti ja valvoo, että operatiivisessa toiminnassa noudatetaan konsernin toimintaohjeita ja riskienhallinnan periaatteita. Riskeistä ja riskienhallinnasta raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Keskeisimmät rahoitusinstrumentit konsernin taseessa ovat pankkilainat, luottolimiitit, leasingvelat, muut pitkäaikaiset velat, käteinen raha sekä lyhytaikaiset talletukset ja rahamarkkinasijoitukset. Näiden rahoitusinstrumenttien tarkoituksena on konsernin yrityskauppojen ja operatiivisen toiminnan rahoitus. Konsernilla on myös muita rahoitusvelkoja sekä -saamisia, kuten myyntisaamiset ja ostovelat, jotka aiheutuvat sen operatiivisesta toiminnasta.

(i) Maksuvalmiusriski

Konsernissa arvioidaan ja seurataan liiketoiminnan vaatiman investointi- ja käyttöpääomarahoituksen määrää säännöllisesti, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä sopimalla rahoituslimiittejä.

Konsernin maksuvalmius oli tilinpäätöshetkellä hyvä. Konsernilla oli 31.12.2013 nostamattomia luottolimiittejä 49,3 (46,2) miljoonaa euroa.

Mikäli maksuvalmiusriskit realisoituisivat, se todennäköisesti aiheuttaisi viivästyskorkoja ja mahdollisesti vaikeuttaisi yhteistyötä tavar- ja palveluntoimittajien kanssa, mikä voisi jatkossa vaikuttaa niihin hinta- ja muihin ehtoihin, joilla konserni hankkii tuotantopankkia tai rahoitusta.

Konsernin velkojen maturiteettijakauma oli tilinpäätöshetkellä seuraava:

31.12.2013, tEUR

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Rahavirat	Maksut 1-2				
			Maksut alle 6 kk kuluessa	Maksut 6-12 kk kuluessa	Maksut 1-2 vuoden kuluessa	Maksut 2-5 vuoden kuluessa	Maksut yli 5 v. kuluttua
Vakuudelliset lainat rahoituslaitoksilta	1 362	-1 455	-59	-1 392	-5	0	0
Rahoitusleasingvelat	133	-133	-42	-42	-49	0	0
Osto- ja muut velat	22 139	-22 139	-21 150	-428	-401	-160	0
Pankkitililimiitit	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	23 634	-23 728	-21 251	-1 862	-455	-160	0

31.12.2012, tEUR (oikaistu)

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Rahavirat	Maksut 1-2				
			Maksut alle 6 kk kuluessa	Maksut 6-12 kk kuluessa	Maksut 1-2 vuoden kuluessa	Maksut 2-5 vuoden kuluessa	Maksut yli 5 v. kuluttua
Vakuudelliset lainat rahoituslaitoksilta	2 749	-3 073	-486	-669	-1 260	-658	0
Rahoitusleasingvelat	24	-24	-24	0	0	0	0
Osto- ja muut velat	16 196	-16 196	-14 674	-502	-1 020	0	0
Pankkitililimiitit	4	-4	-4	0	0	0	0
Yhteensä	18 973	-19 297	-15 188	-1 171	-2 280	-658	0

(ii) Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti muun muassa Turkissa, Maltalla ja Etelä-Afrikassa, minkä vuoksi konserni altistuu valuuttakurssiriskeille. Lisäksi huomattava osa konsernin myynnistä on valuuttamääräistä. Riskit aiheutuvat sekä suoraan kaupallisista kassavirroista että välillisesti valuuttakurssimuutosten vaikutuksesta konsernin kilpailukykyyn. Siltä osin kun konsernin sisäiset valuuttamääräiset lainat on luokiteltu nettosijoitukseksi tytäryhtiöön, valuuttakurssimuunnoksesta aiheutuva ero on esitetty omassa pääomassa muuntoerona.

Konserniin kohdistuu tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan liittyvä valuuttariski. Erityisesti Etelä-Afrikan randin kurssimuutokset euroon ja dollariin nähden vaikuttavat merkittävästi Etelä-Afrikan toimintojen euromääräiseen kannattavuuteen. Liiketoiminnan rahavirat ovat USD-määräisiä, kun taas suuri osa kuluista on ZAR-määräisiä. Etelä-Afrikan randin kurssivaihtelu on ollut tilikaudella suurta, mikä on vaikuttanut sekä konsernin tuloslaskelmaan että taseeseen. Konserni on suojannut osan tulevista kassavirroista ja avoimista valuuttapositioista valuuttajohdannaisilla. Riskienhallinnallaan konserni pyrkii lisäksi saamaan eri valuutoissa olevat sisääntulevat ja ulosmenevät rahavirat sekä saamiset ja velat samansuuruisiksi.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2013 konsernilla oli nimellisarvoltaan 31,7 (30,8) miljoonaa euroa USD/ZAR valuuttajohdannaisia suojaamassa kaupallisia valuuttamääräisiä rahavirtoja.

Konsernin Etelä-Afrikan randiin liittyvä valuuttariski on tilikauden aikana pienentynyt, kun randimääräiset velat ovat pienentyneet.

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu saamisten ja velkojen valuuttajakaumaa ja sen muutosta verrattuna edelliseen tilinpäätökseen. Tilinpäätöspäivänä 31.12.2013 merkittävimmät avoimet valuuttakurssiriskit liittyivät Yhdysvaltain dollariin ja Turkin liiraan.

31.12.2013, EUR '000	EUR valuuttakurssi					1	1,3791	0,8337	2,9605	14,566
	EUR	USD	GBP	TRY	ZAR					
Rahavarat (EUR)	2 426	9 417	139	48	1 739					
Myyntisaamiset ja muut saamiset (EUR)	15 040	12 799	0	0	4 596					
Lainat ja muut rahoitusvarat (EUR)	43 705	0	0	399	0					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat (EUR)	-8 392	-3 903	-99	-675	-4 574					
Lainat ja muut velat (EUR)	-524	-26	0	-560	-441					
Valuuttajohdannaiset (EUR)	0	-31 700	0	0	0					
Valuuttajakauma, netto (EUR)	52 255	-13 412	41	-788	1 320					
<i>Valuuttajakauma, netto (ko. valuutassa)</i>	52 255	-18 497	34	-2 334	19 228					

31.12.2012, EUR '000 (oikaistu)	EUR valuuttakurssi					1	1,3194	0,8161	2,3551	11,1727
	EUR	USD	GBP	TRY	ZAR					
Rahavarat (EUR)	5 394	5 297	154	272	3 042					
Myyntisaamiset ja muut saamiset (EUR)	11 283	6 562	0	793	4 203					
Lainat ja muut rahoitusvarat (EUR)	48 135	0	0	131	3 574					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat (EUR)	-11 883	0	0	-1 385	-2 147					
Lainat ja muut velat (EUR)	8 252	0	0	-45	-11 039					
Valuuttajohdannaiset (EUR)	0	-30 780	0	0	0					
Valuuttajakauma, netto (EUR)	61 182	-18 922	145	-235	-2 367					
<i>Valuuttajakauma, netto (ko. valuutassa)</i>	61 182	-24 965	120	-554	-26 445					

Alla on esitetty valuuttakurssimuutosten vaikutus konsernitaseen 31.12.2013 valuuttamäärien erien arvoihin verrattuna konsernitaseen laadinnassa käytettyyn kurssiin. Johtuen valuuttakurssien korkeasta volatilitteetista vaihteluväli on pidetty +/- 20 prosentissa.

Konsernin valuuttakurssiriski on tilikaudella 2013 pienentynyt vuoteen 2012 verrattuna, ja Yhdysvaltain dollariin ja Etelä-Afrikan randiin liittyvien valuuttakurssiriskien odotetaan olevan merkittäviä myös jatkossa.

31.12.2013

	USD	GBP	TRY	ZAR
20 % vahvistuminen	-3 353	10	-197	330
15 % vahvistuminen	-2 367	7	-139	233
10 % vahvistuminen	-1 490	5	-88	147
5 % vahvistuminen	-706	2	-41	69
0 % ei muutosta	0	0	0	0
-5 % heikentyminen	639	-2	38	-63
-10 % heikentyminen	1 219	-4	72	-120
-15 % heikentyminen	1 749	-5	103	-172
-20 % heikentyminen	2 235	-7	131	-220

31.12.2012

	USD	GBP	TRY	ZAR
20 % vahvistuminen	-4 730	37	-59	-592
15 % vahvistuminen	-3 339	26	-42	-418
10 % vahvistuminen	-2 102	16	-26	-263
5 % vahvistuminen	-996	8	-12	-125
0 % ei muutosta	0	0	0	0
-5 % heikentyminen	901	-7	11	113
-10 % heikentyminen	1 720	-13	21	215
-15 % heikentyminen	2 468	-19	31	309
-20 % heikentyminen	3 154	-25	39	394

(iii) Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille, kun konserniyhtiöt ottavat lainaa tai tekevät muita rahoitussopimuksia tai tekevät likviditeetin hallintaan liittyviä talletuksia tai muita sijoituksia. Lisäksi korkojen muutokset voivat muuttaa konsernin varojen käypiä arvoja. Konsernin liiketoiminnan tulot ja liiketoiminnan rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta.

Korkoriskin hallitsemiseksi velkarahoituksessa on käytetty vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia instrumentteja, ja tarvittaessa johdannaisia, kuten koronvaihtosopimuksia. Tilikauden 2013 lopussa konsernin korollinen velka oli pääasiassa vaihtuvakorkoista eikä koronvaihtosopimuksia ollut voimassa. Tavoitteena on, että lainojen maturiteetti toisaalta vastaa liiketoiminnan tarpeita ja toisaalta jakautuu erimittaisiin jaksoihin, mikä hajauttaa konsernin rahoitusriskejä. Vaihtuvakorkoisissa rahoituksessa lainojen korot on pääsääntöisesti sidottu eri maiden markkinakorkoihin (Iso-Britannia, Etelä-Afrikka), joiden muutokset vaikuttavat konsernin rahoituksen kokonaiskustannuksiin ja kassavirtoihin.

Konsernin korolliset saamiset ovat pääosin laina- ja kauppahintasaamisia. Konsernin korollisia lainoja on käsitelty edellä.

Korollisten velkojen ja saamisten jako kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin oli seuraava tilinpäätöshetkillä 31.12.2013 ja 31.12.2012:

Saamisten ja velkojen korkoperusta (tuhansina euroina)

	Oikaistu	
	31.12.2013	31.12.2012
Kiinteäkorkoiset		
Varat	11 456	13 760
Velat	-341	-59
Kiinteäkorkoiset varat ja velat, netto	11 116	13 701
Vaihtuvakorkoiset		
Varat	36 714	21 816
Velat	-1 362	-2 715
Vaihtuvakorkoiset varat ja velat, netto	35 352	19 101
Korolliset nettovelat	46 468	32 802

Seuraavassa taulukossa on kuvattu markkinakorkojen muutoksen karkeata vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, mikäli talletusten ja lainojen korot muuttuisivat. Analyysissä on huomioitu vain vaihtuvakorkoiset rahoitusvarat ja -velat. Alla oleva herkkyyshanalyysi on suuntaa-antava ja se koskee ensisijaisesti tulevaa kahdentoista kuukauden kautta, jos taserakenne vastaisi tilinpäätöshetken 31.12.2013 tilannetta ja jos valuuttakursseissa ei tapahtuisi muutoksia.

31.12.2013

Korkotason muutos	Muutos korkotuotoissa	Muutos korkokuluissa	Nettovaikutus
-2,00 %	-734	27	-707
-1,50 %	-551	20	-530
-1,00 %	-367	14	-354
-0,50 %	-184	7	-177
0,00 %	0	0	0
0,50 %	184	-7	177
1,00 %	367	-14	354
1,50 %	551	-20	530
2,00 %	734	-27	707

31.12.2012

Korkotason muutos	Muutos koko vuodelle	Muutos koko vuodelle	Nettovaikutus koko vuodelle
-2,00 %	-436	54	-382
-1,50 %	-327	41	-287
-1,00 %	-218	27	-191
-0,50 %	-109	14	-96
0,00 %	0	0	0
0,50 %	109	-14	96
1,00 %	218	-27	191
1,50 %	327	-41	287
2,00 %	436	-54	382

(iv) Luottoriski

Luottoriski voi realisoitua, mikäli konsernin kanssa vastapuolena kauppaa-, sijoitus tai muussa sopimuksessa oleva vastapuoli ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan, jolloin siitä seuraisi taloudellista vahinkoa konsernille. Konsernin toimintaohjeet määrittelevät asiakkaiden ja vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sijoitustransaktioissa ja johdannaisoimuksissa, sekä lisäksi likvidien varojen sijoitusperiaatteet. Merkittävimmissä myyntisopimuksissa vastapuolen luottokelpoisuustiedot tarkistetaan. Konsernin luottoriskit eivät toistaiseksi ole realisoituneet merkittävässä määrin.

Konsernin tärkeimmät asiakkaat ovat isoja kansainvälisiä teräsyhtiöitä tai terässektorin välittäjiä, joiden kanssa on yleensä pitkä toimintahistoria. Koska asiakkaat edustavat yhtä teollisuuden sektoria, merkittävät muutokset tämän sektorin kannattavuudessa voivat kasvattaa luottoriskiä.

Afarak Group Oyj:n hallitus on määritellyt konsernin emoyhtiön kassanhallinnan periaatteet, joiden mukaisesti rahavarat on talletettu ainoastaan lyhytaikaisesti vakavaraisiin rahoituslaitoksiin, joihin konsernilla on liiketoimintasuhteet. Keskeisten vastapuolien riskiluokitusta seurataan aika ajoin.

Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa tilinpäätöshetkellä 31.12. saamisten kirjanpitoarvoa ja jakaantuu seuraavasti:

Luokka	MEUR 31.12.2013	Oikasistu MEUR 31.12.2012
Korolliset rahoitusvarat		
Rahat ja pankkisaamiset	13,8	14,2
Saamiset lähipiiriltä	35,3	29,7
Muut korolliset saamiset	12,9	5,8
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	62,0	49,7

Korottomat rahoitusvarat		
Myyntisaamiset	20,4	14,9
Muut lyhytaikaiset saamiset	2,9	1,8
Pitkäaikaiset saamiset	4,1	22,3
Korottomat rahoitusvarat yhteensä	27,4	39,0
Rahoitusvarat yhteensä	89,4	88,7

(v) Hyödykeriski

Konserni on altistunut useiden myytävien ja ostettavien tuotteiden, materiaalien ja hyödykkeiden hintariskille. Myös raaka-aineiden häiriöttömän saatavuuden turvaaminen on keskeistä teollisille prosesseille.

Hintariskiä raaka-aineissa ja hyödykkeissä hallitaan hinnoittelupolitiikan kautta siten, että hinnanmuutokset raaka-aineissa ja hyödykkeissä pystyttäisiin siirtämään myyntihintoihin. Tämä ei aina ole kuitenkaan mahdollista tai hinnanmuutoksen siirtämisessä myyntihintoihin saattaa olla viivettä sopimuksellisista tai kilpailullisista syistä johtuen.

Konsernin yksiköt, joilla on teollista tuotantoa, altistuvat raaka-aineiden ja hyödykkeiden saatavuuden, laadun ja hinnan muutoksille. Pientenä näitä riskejä konsernin liiketoimintayksiköt pyrkivät sopimaan pitkän aikavälin sopimuksia tunnettujen vastapuolien kanssa, mutta aina tämä ei ole mahdollista vakiintuneiden kansainvälisten toimintatapojen takia. Koska pääsääntöisesti konsernin liiketoiminta-alueiden hyödykkeiden hintariskejä ei ole mahdollista tai taloudellisesti perusteltua suojata johdannaissopimuksilla, konsernilla ei ole hyödykkeisiin liittyviä voimassa olevia johdannaissopimuksia 31.12.2013.

Herkkyyksianalyysi – erikoismetalliseosliiketoiminta

Alla on kuvattu konsernin erikoismetalliseosliiketoiminnassa tuotetun matalahiilisen ferrokromin myyntihinnan muutoksen vaikutusta konsernin liikevoittoon ja omaan pääomaan olettaen, että EUR/USD-vaihtokurssi pysyy vakiona. Analyysin lähtökohtana on joulukuun 2013 hintataso. Koska tuotteen hinta määritellään Yhdysvaltain dollareissa, voi valuuttakurssin muutoksella olla merkittävä vaikutus konsernin euromääräiseen kannattavuuteen. Alla olevassa taulukossa täyden kapasiteetin määräksi on simulointitarkoituksessa asetettu 30 000 tonnia vuodessa ja oletuksena on, että tuotetaan vain yhtä ferrokromilaatua. Ferrokromin tuotannossa käytetään useita eri raaka-aineita, kuten kromiitirikastetta ja ferropiikromia. Käytännössä pääraaka-aineiden hinta muuttuu kuitenkin samansuuntaisesti lopputuotteen myyntihinnan kanssa, vaikka korrelaatio ei ole täydellinen ja ajoituksessa saattaa olla eroja. Tämän vuoksi nettovaikutus konsernin liikevoittoon olisi todennäköisesti alhaisempi kuin alla esitetystä taulukosta. Myös sähkönkäyttö tuotannossa on huomattavaa, ja siksi sähkön hinnalla on merkittävä vaikutus kannattavuuteen. Sähkön hinta ei korreloi hyödykkeiden hinnan muutoksen kanssa.

Tilikausi 2013

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
2,60	20 %	14 570	13 841
2,50	15 %	10 927	10 381
2,39	10 %	7 285	6 921
2,28	5 %	3 642	3 460
2,17	0 %	0	0
2,06	-5 %	-3 642	-3 460
1,95	-10 %	-7 285	-6 921
1,84	-15 %	-10 927	-10 381
1,74	-20 %	-14 570	-13 841

Tilikausi 2012

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
2,70	20 %	15 790	15 001
2,59	15 %	11 843	11 251
2,48	10 %	7 895	7 500
2,36	5 %	3 948	3 750
2,25	0 %	0	0
2,14	-5 %	-3 948	-3 750
2,03	-10 %	-7 895	-7 500
1,91	-15 %	-11 843	-11 251
1,80	-20 %	-15 790	-15 001

Herkkyysanalyysi – rautametalliseosliiketoiminta

Rautametalliseosliiketoiminnan tuotantoyksikön Mogale Alloysin tuotevalikoimaa voi muuttaa melko nopeasti ja joustavasti. Siksi liiketoiminnan herkkyydestä raaka-aineiden hintamuutoksille voidaan antaa vain karkeita arvioita. Tuotannon vuotuinen kokonaiskapasiteetti on kaikkiaan noin 100 000 tonnia. Olettaen, että kaikki tuotanto olisi plasmaferrokromia, mikä on yksinkertaistus tositilanteesta, ja käyttäen loppuvuoden 2013 hintaindikaatiota plasmaferrokromille myyntihintojen muutosten vaikutusta havainnollistetaan karkealla tasolla seuraavassa taulukossa. Käytännössä tulee lisäksi ottaa huomioon, että myyntihinnan muutosten lisäksi valuuttakurssien, raaka-aineiden sekä myös sähkön hinnanmuutoksilla voi olla merkittävä vaikutus kannattavuuteen.

Tilikausi 2013

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
1,35	20 %	18 344	13 208
1,29	15 %	13 758	9 906
1,24	10 %	9 172	6 604
1,18	5 %	4 586	3 302
1,13	0 %	0	0
1,07	-5 %	-4 586	-3 302
1,01	-10 %	-9 172	-6 604
0,96	-15 %	-13 758	-9 906
0,90	-20 %	-18 344	-13 208

Tilikausi 2012

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
1,32	20 %	18 748	13 498
1,27	15 %	14 061	10 124
1,21	10 %	9 374	6 749
1,16	5 %	4 687	3 375
1,10	0 %	0	0
1,05	-5 %	-4 687	-3 375
0,99	-10 %	-9 374	-6 749
0,94	-15 %	-14 061	-10 124
0,88	-20 %	-18 748	-13 498

15. Vaihto-omaisuus

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	18 839	39 808
Keskeneräiset tuotteet	181	151
Valmiit tuotteet	27 263	8 433
Ennakkomaksut	0	2 062
Yhteensä	46 284	50 455

16. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Myyntisaamiset	20 930	15 622
Lainasaamiset	2 042	1 090
Korolliset saamiset	6 543	6 005
Siirtosaamiset	2 100	3 014
Tuloverosaamiset	4 819	3 064
Muut saamiset	4 126	1 778
Yhteensä	40 559	30 573

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät vuokrasopimuksiin, henkilöstökuluihin, ALV-saamisiin ja lainasaamisten korkojaksotuksiin. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä.

Myyntisaamisten ikäjakauma

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Erääntymättömät	10 796	11 566
Erääntyneet, alle 1 kk	8 730	2 956
Erääntyneet, 1 - 2 kk	-45	464
Erääntyneet, 2 - 3 kk	396	102
Erääntyneet, yli 3 kk	1 053	533
Myyntisaamiset yhteensä	20 930	15 622

17. Rahavarat

tEUR	2013	Oikaistu 2012
Käteinen raha ja pankkitilit	13 410	12 245
Vakuustalletukset yhteensä	2 622	3 882

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

tEUR	2013	Oikaistu 2012
Käteinen raha ja pankkitilit	13 410	12 245
Likvidit sijoitukset	359	1 913
Myytävänä olevat rahavarat	0	0
Yhteensä	13 769	14 158

18. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma, tEUR
31.12.2011	248 432 000	244 017 318	23 642
Omien osakkeiden luovutus	0	117 245	0
31.12.2012	248 432 000	244 134 563	23 642
Omien osakkeiden luovutus	0	52 720	0
31.12.2013	248 432 000	244 187 283	23 642

Yhtiön osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Alla on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Ylikurssirahasto

Aiemmin voimassa olleeseen osakeyhtiölakiin perustuen yhtiöllä on ylikurssirahasto, jonne on kirjattu osakeanneissa tehdyistä osakemerkinnöistä osakkeen silloisen nimellisarvon ylittänyt osuus.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muuntoero

Muuntoerorahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Optio-oikeuksilla merkityt osakkeet

Tilikaudella 2013 optio-oikeuksien perusteella ei merkitty Afarak Group Oyj:n osakkeita.

Omat osakkeet

Yhtiön Etelä-Afrikan kaivosjohtaja Wynand van Wykille laskettiin liikkeelle 52 720 Yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta suunnatussa maksuttomassa osakeannissa. Anti toteutettiin vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla. Osakkeet annettiin merkittäviksi maksutta osakkeenomistajien merkintätuoikeudesta poiketen osana konsernin palkitsemis- ja kannustinjärjestelmää.

31.12.2013 Yhtiön hallussa oli yhteensä 4 244 717 (4 297 437) omaa osaketta, mikä vastaa noin 1,71 (1,73) prosenttia rekisteröidystä osakemäärästä. 31.12.2013 ulkona olevien osakkeiden määrä, johon ei sisälly Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, oli 244 187 283 (244 134 563).

Yhtiön tytäryhtiöt eivät omista Afarak Group Oyj:n osakkeita.

Hallituksen osakeantivaltuutukset

Varsinainen yhtiökokous päätti 8.5.2013 valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeeseen yhdessä tai useammassa erässä enintään 24 843 200 uutta tai Yhtiön hallussa olevaa osaketta, mikä vastaa noin 10 prosenttia Yhtiön 31.12.2013 rekisteröidystä osakemäärästä. Valtuutus korvaa aikaisemmat valtuutukset ja se on voimassa kahden vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Suunnattu maksuton osakeanti

Yhtiön Etelä-Afrikan kaivosjohtaja Wynand van Wykille laskettiin liikkeelle 52 720 Yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta suunnatussa maksuttomassa osakeannissa. Anti toteutettiin vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla. Osakkeet annettiin merkittäviksi maksutta osakkeenomistajien merkintätuoikeudesta poiketen osana konsernin palkitsemis- ja kannustinjärjestelmää.

Kaupankäyntitiedot

Afarak Group Oyj:n osake on listattu Lontoon pörssin päämarkkinalla ja NASDAQ OMX Helsingin pörssissä. Afarakin osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Lontoon pörssissä tunnuksella AFRK ja NASDAQ OMX Helsingissä kaupankäyntitunnuksella AFAGR. ISIN-koodi on FI0009800098 ja kauppaa käydään Englannin punnissa ja euroissa.

Osakkeen kurssikehitys ja osakkeiden vaihto

Yhtiön osakkeen kurssi vaihteli vuoden 2013 aikana Lontoon pörssissä 0,30 (0,32) ja 0,40 (0,86) Ison Britannian punnan välillä ja Helsingin pörssissä 0,30 (0,38) ja 0,48 (1,02) euron välillä. Afarakin osakkeen päätöskurssi tilikauden päättyessä 31.12.2013 oli Lontoossa 0,30 (0,35) puntaa ja Helsingissä 0,32 (0,45) euroa. Osakekannan markkina-arvo 31.12.2013 päätöskurssilla oli Lontoossa 74,5 (87,0) miljoonaa puntaa ja Helsingissä 79,5 (111,8) miljoonaa euroa.

Kokonaisvaihto oli Lontoossa 44 600 (287 500) kappaletta ja Helsingissä 4 554 022 (5 600 329) kappaletta, mikä edustaa Lontoossa 0,02 % (0,1 %) ja Helsingissä 1,8 % (2,3 %) tilinpäätöshetkellä rekisteröidystä osakekannasta.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli 31.12.2013 yhteensä 4 148 (31.12.2012 yhteensä 4 048) osakkeenomistajaa, joista hallintarekisteröityjä oli 9. Liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä 31.12.2013 oli 248 432 000 (248 432 000) osaketta.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2013

Osakkeenomistaja	Osakkeita	%
1 Kermas Limited	70 795 967	28,5
2 Atkey Limited	51 426 401	20,7
3 Finaline Business Ltd	27 000 000	10,9
4 Nordea Bank Finland Oyj hallintarekisteröity	24 319 499	9,8
5 Evli Bank Oyj hallintarekisteröity	18 588 311	7,5
6 Hino Resources Co. Ltd	14 219 903	5,7
7 Kankaala Markku	7 066 116	2,8
8 Moncheur & Cie	6 654 172	2,7
9 Skandinaviska Enskilda Banken Ab hallintarekisteröity	6 496 973	2,6
10 Hukkanen Esa	4 293 048	1,7
Yhteensä	230 860 390	92,9
Muut osakkeenomistajat	17 571 610	7,1
Osakkeita yhteensä	248 432 000	100,0

Afarak Group Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2013 yhteensä 78 078 926 (78 610 463) kappaletta Afarak Group Oyj:n osakkeita, kun otetaan huomioon osakkeet, joita kyseessä olevat henkilöt itse, lähipiirinsä ja määräys- tai vaikutusvalta-yhteisöidensä kautta omistivat. Tämä vastaa noin 31,4 (31,6) prosenttia yhtiön kaikista liikkeelle lasketuista, 31.12.2013 kaupparekisteriin merkityistä osakkeista.

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2013

Osakkeita	Omistajien lkm	% osuus omistajista	Osakemäärä kpl	% osakekannasta
1-100	778	18,76	48 463	0,02
101-1,000	2 210	53,28	1 161 326	0,47
1,001-10,000	1 016	24,49	3 164 171	1,27
10,001-100,000	120	2,89	2 636 740	1,06
100,001-1,000,000	12	0,29	3 316 193	1,33
1,000,001-10,000,000	6	0,15	31 755 026	12,78
yli 10,000,000	6	0,15	206 350 081	83,06
Yhteensä	4 148	100,00	248 432 000	100,00
joista hallintarekisteröityjä	9		52 362 030	20,44
Liikkeeseenlaskettu määrä			248 432 000	100,00

Osakkeenomistajat osakasryhmittäin 31.12.2013

	% osakekannasta
Suomalaiset osakkeenomistajat	9,80
jotka jakautuvat seuraavasti:	
Liikeryitykset	2,10
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00
Kotitaloudet	7,70
Ulkomaiset osakkeenomistajat	90,2
Yhteensä	100,00
joista hallintarekisteröityjä	20,43

19. Osakeperusteiset maksut

Yhtiöllä on kannustinjärjestelmiin liittyvät optio-ohjelmat I/2005 sekä I/2008 ja I/2011.

Ohjelman I/2005 optio-oikeuksia annetaan osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen Afarak Group Oyj:n johtoon kuuluville henkilöille ja muille avainhenkilöille sekä lisäksi Yhtiön hallituksen päättämille konserniyhtiöiden hallituksiin, johtoon ja henkilökuntaan kuuluville henkilöille. Ohjelma oikeuttaa merkitsemään yhteensä enintään 2 700 000 kappaletta Yhtiön osakkeita. Osakkeiden merkintäaika on porrastettu eri kirjaintunnuksilla merkityillä optio-oikeuksilla aikavälille 1.7.2007 - 30.6.2015 ja osakkeiden merkintähinta välille 0,32 – 0,78 euroa (osingoilla- ja pääomanpalautuksilla oikaistuna). Afarak Group Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi I/2005 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 2 700 000 uudella osakkeella. Merkintähinnat kirjataan optio-ohjelman ehtojen mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Optio-ohjelma I/2008 on myönnetty yhtiön entiselle toimitusjohtajalle Alwyn Smitille lokakuussa 2008. Ohjelma oikeuttaa merkitsemään yhteensä enintään 2 900 000 kappaletta Yhtiön osakkeita hintaan 2,18 euroa/osake (osingoilla ja pääomanpalautuksilla oikaistuna). Osakkeiden merkintäaika on alkanut 1 450 000 optio-oikeuden osalta 1.10.2009 ja 1 450 000 optio-oikeuden osalta 1.10.2010. Osakkeiden merkintäaika päättyy kaikkien osakkeiden osalta 31.12.2015. Afarak Group Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi I/2008 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 2 900 000 uudella osakkeella.

Optio-ohjelman I/2011 optio-oikeuksia on myönnetty Yhtiön avainhenkilöille hallituksen suosituksen mukaisesti. Optio-ohjelma oikeuttaa merkitsemään yhteensä enintään 6 900 000 kappaletta Yhtiön osakkeita. Osakkeiden merkintäaika eri kirjaintunnuksilla ja vuosilla merkityillä optio-oikeuksilla on 1.7.2014 – 1.8.2017. Merkintähinta lasketaan Yhtiön osakkeen volyymipainotetun keskihinnan mukaan, ja se vaihtelee sarjasta riippuen.

Afarakin johtoon kuuluville henkilöille on myönnetty optio-ohjelman I/2005 optio-oikeuksia A -, B-, C-, D-, E- ja F-sarjasta yhteensä 1 175 000 kappaletta, optio-ohjelmasta I/2008 yhteensä 2 900 000 kappaletta ja optio-ohjelmasta I/2011 yhteensä 6 291 997 kappaletta, joista 99 999 optiota lunastettu jättäen 6 191 998 optiota vielä lunastamattomaksi. Optiot on kirjattu tilinpäätökseen IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin mukaisesti. Osakeperusteiset optiot raukeavat, mikäli niitä ei ole lunastettu ehtojen mukaisesti niiden myöntämisestä. Optiojärjestelyjen keskeiset ehdot on esitetty seuraavissa taulukoissa.

Yhtiön Etelä-Afrikan kaivosjohtaja Wynand van Wykille laskettiin liikkeelle 52 720 Yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta suunnatussa maksuttomassa osakeannissa. Anti toteutettiin vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla. Osakkeet annettiin merkittäviksi maksutta osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen osana konsernin palkitsemis- ja kannustinjärjestelmää. Palkitsemisohjelmat on luokiteltu osakeperusteisesti suoritettaviksi etuuksiksi konsernin tilinpäätöksessä. Luovutettujen osakkeiden käypä arvo määritetään perustuen Afarak Groupin osakkeen arvoon myöntämispäivänä. Yhteenlaskettu käypä arvo on luovutettavien osakkeiden lukumäärä kerrottuna osakkeen arvolla myöntämispäivänä. Tuloslaskelmassa kulu merkitään oikeuden syntymisajanjakson aikana henkilöstökuluihin ja vastaava lisäys merkitään omaan pääomaan.

Optiojärjestely	Osakeoptiot, myönnetty henkilökunnalle 2012	Osakeoptiot, myönnetty toimitusjohtajalle 2008	Osakeoptiot, myönnetty toimitusjohtajalle 2008	Osakeoptiot, myönnetty henkilökunnalle 2010	Osakeoptiot, myönnetty henkilökunnalle 2009	Osakeoptiot, myönnetty henkilökunnalle 2008	Osakeoptiot, myönnetty henkilökunnalle 2007
Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot	Myönnetty osakeoptiot	Myönnetty osakeoptiot	Myönnetty osakeoptiot	Myönnetty osakeoptiot	Myönnetty osakeoptiot	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	1.4.2012	28.10.2008	28.10.2008	17.5.2010	6.8.2009	28.10.2008	17.10.2007
Myönnettyjen instrumenttien määrä	6 191 998	1 450 000 kpl	1 450 000 kpl	100 000 kpl	175 000 kpl	225 000 kpl	225 000 kpl
Tunnus	I/2011	I/2008	I/2008	F (I/2005)	E (I/2005)	D (I/2005)	C (I/2005)
Osakkeiden merkintäaika	1.7.2014-1.8.2017	1.10.2010-31.12.2015	1.10.2009-31.12.2015	1.7.2012-30.6.2015	1.7.2011-30.6.2014	1.7.2010-30.6.2013	1.7.2009-30.6.2012
Osinkokorjaus	on	on	on	on	on	on	on
Toteutushinta jaetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksilla oikaistuna	0,00 - 0,86	2,18	2,18	0,78	0,68	0,58	0,48
Osakehinta myöntämispäivänä	0,90	1,26	1,26	1,00	1,75	1,26	2,86
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika (vuosina)	1,1 - 3,1	5,3	6,3	3,0	3,0	3,0	3,0
Oikeuden syntymisehdot	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun ja tavoiteosakekursitaso	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun
Toteutus	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina
Odotettu volatiliteetti	45 %	44 %	44 %	56 %	46 %	44 %	44 %
Odotettu option voimassa-oloaika myöntämispäivänä (vuosina)	5,3 vuotta	5,0 vuotta	5,0 vuotta	5,1 vuotta	4,9 vuotta	4,7 vuotta	4,7 vuotta
Riskitön korko	2,24 %	4,33 %	4,33 %	3,11 %	3,66 %	4,33 %	4,10 %
Odotetut osingot (osinkotuotto)	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,40 %
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0	0	0	0	0	0	0
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo/osake (euroa)	0,14 - 0,46 euroa	0,33 euroa	0,33 euroa	1,06 euroa	1,20 euroa	0,77 euroa	2,17 euroa
Arvonmäärittäminen	Up and in Call	Black & Scholes	Black & Scholes	Black & Scholes	Black & Scholes	Black & Scholes	Black & Scholes

Optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset lunastushinnat ovat seuraavat:

	Jaetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksilla oikaistu toteutushinta painotettuna keskiarvona	Optio-oikeuksien määrä, kpl
	euro/osake	
Tilikauden alussa 2012	1,86	3 625 000
Myönnetut uudet optiot	N/A	6 291 997
Rauenneet optiot	0,48	225 000
Tilikauden lopussa 2012	0,85	9 691 997
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa 2012	1,96	3 400 000
Tilikauden alussa 2013	0,85	9 691 997
Rauenneet optiot	0,58	225 000
Rauenneet optiot	0,26	99 999
Tilikauden lopussa 2013	0,00	9 366 998
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa 2013	2,05	3 175 000

Tilikauden 2013 aikana optio-ohjelmien nojalla ei merkitty osakkeita.

Tilinpäätöshetkellä ulkona olevien osakeoptioiden lunastushinnat ja raukeamisajat on esitetty seuraavassa:

Raukeamisvuosi	Toteutushinta (euro)	Osakkeiden määrä
2013	0,58	225 000
2014	0,68	175 000
2015	0,78	100 000
2015	2,18	2 900 000
2017	0,00-0,86	6 900 000

Yllä esitetty toteutushinta vastaa alkuperäistä toteutushintaa oikaistuna osinkojen ja pääomapalautusten vaikutuksella ennen varsinaista yhtiökokousta 2014.

20. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2013 aikana

tEUR	31.12.2012	Kurssierot	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/ myydyt tytäryritykset	31.12.2013
Laskennalliset verosaamiset:						
Realisoitumattomat kulukirjaukset	1 744	-431	510			1 824
Vahvistetut tappiot	0	0	0			0
Eläkevastuut	1 160		-108			1 052
Muuntoero			1 081	7 741		8 822
Konsernieliminoinnit	598	348	-96			849
Myytäväinä olevat omaisuuserät	0		0			0
Yhteensä	3 504	-83	1 386	7 741	0	12 546

Laskennalliset verovelat:						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	15 622	-2 348	-5 941		0	7 332
Muuntoero	0			0		0
Muut ajoituserot	1 284	-334	224		0	1 175
Yhteensä	16 906	-2 682	-5 717	0	0	8 507

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2012 aikana (oikaistu)

tEUR	31.12.2011	Kurssierot	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/ myydyt tytäryritykset	31.12.2012
Laskennalliset verosaamiset:						
Realisoitumattomat kulukirjaukset	760	85	899			1 744
Vahvistetut tappiot	2 149	-14	-2 135			0
Eläkevastuut	1 021		139			1 160
Muuntoero						0
Konsernieliminoinnit	396	48	153			598
Yhteensä	4 326	120	-944	0	0	3 502

Laskennalliset verovelat:						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	22 418	164	-7 115		155	15 622
Muuntoero	1 991			-1 991		0
Muut ajoituserot	1 343	-84	25		0	1 284
Yhteensä	25 752	80	-7 090	-1 991	155	16 906

21. Varaukset

tEUR	Ympäristö- ja ennallistamis- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2013	11 586	1 903	13 489
Varausten lisäykset	2	212	214
Käytetyt ja puretut varaukset	-954	-289	-1 243
Diskonttauksen vaikutus	538	0	538
Kurssierot	-2 439	-279	-2 718
31.12.2013	8 733	1 547	10 280

tEUR	2013	Oikaistu 2012
Pitkäaikaiset varaukset	9 739	12 893
Lyhytaikaiset varaukset	542	596
Yhteensä	10 281	13 489

Taseen pitkäaikaiset varaukset liittyvät konsernin tuotantolaitosten ja kaivosten ympäristö- ja ennallistamisvastuisiin. Varaukset perustuvat arvioon tulevista vastuista. Vuoden 2013 aikana ympäristövarausten määrää pienennettiin tehtyjen selvitysten perusteella.

22. Eläkevelat

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyistä valtaosa on maksupohjaisia järjestelyjä, joista on tilikaudella kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi noin 1,2 (1,0) miljoonaa euroa. Lisäksi konsernin saksalaisella tytäryhtiöllä on voimassaoleva etuuspohjainen eläkejärjestely, johon liittyvät velvoitteet on määritetty vakuutusmatemaattisin menetelmin, ja eläketurvaan liittyen taseeseen on kirjattu varaus. Velvoitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla oli 31.12.2013 noin 16,1 (11,2) miljoonaa euroa, minkä konserni on katsonut myös vastaavan eläkejärjestelyn nettovastuuta tilinpäätöshetkellä. Konsernilla ei ole hallussaan eläkejärjestelmään kuuluvia varoja.

Etuuspohjaisten järjestelyjen vastuut tEUR	2013	Oikaistu 2012
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	20 187	19 579
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-4 092	-3 764
Nettomääräinen velka	16 095	15 815
Velvoitteen nykyarvon muutokset tEUR	2013	Oikaistu 2012
Velvoite 1.1.	19 579	14 600
Maksetut etuudet	-675	-670
Tilikauden työsuritukseen perustuvat menot	324	237
Korkokulut	652	784
Vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot)	-48	4 628
Velvoitteen tasearvo 31.12.	20 187	19 579

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset tEUR	2013	Oikaistu 2012
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	3 764	3 805
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	120	8
Maksetut etuudet	-87	-89
Varojen tuotto (-) / tappio (+)	88	277
Järjestelyyn suoritettavat maksut	384	317
Varojen käypä arvo 31.12.	4 092	3 764

Järjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiön kautta ja näin ollen järjestelyyn kuuluvien varojen erittelyä ei ole saatavana.

Tuloslaskelmaan kirjatut kulut tEUR	2013	Oikaistu 2012
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-324	-237
Korkokulut	-652	-784
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	120	8
Kirjattu tuotto/kulu	-355	0
	-1 212	-1 013

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli -0,09 (-0,3) miljoonaa euroa vuonna 2013.

Merkittävimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.	2013	Oikaistu 2012
Diskonttokorko	3,40 %	3,40 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	0,80 %	4,1 %
Inflaatio	2,25 %	2,25 %

Eläköitymisiän on odotettu olevan Saksan lainsäädännön mukainen (RVAGAnpG 2007), samoin eläketason nousun on odotettu olevan Saksan eläkelainsäädännön mukainen. Eläkevastuiden laskennassa on sovellettu lisäksi saksalaista ”Richttafeln 2005 G”-n mukaista eliniänodotetta.

Tiedot tilikaudelta ja aikaisemmilta tilikausilta tEUR	2013	Oikaistu 2012
Etuuspohjaisen etuuden nykyarvo	-20 187	-19 579
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	4 092	3 764
Järjestelyn alijäämä	-16 095	-15 815
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn velkoihin	-48	-198
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn varoihin	-88	-277
Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset	0	4 825

Turkin työsuhteiden päättämiseen liittyvä kuluvaraus

Turkissa voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti konsernin tytäryhtiöllä on velvollisuus kiinteisiin kertamaksusuorituksiin työntekijöille, joiden työsuhte päättyy eläköitymisestä tai muista syistä kuin eroamisesta tai erottamisesta johtuen. Tämän velvoitteen määrän määrittäminen perustuu Turkin hallituksen palkkakattotasoon. IAS 19 standardin mukaisesti aktuaarilaskelmamenetelmiä on käytetty velkojen määrän arvioinnissa. 31.12.2013 tämän vastuun määrä oli 1,0 (0,8) miljoonaa euroa.

23. Ostovelat ja muut korottomat velat

tEUR	Oikaistu	
	2013	2012
Pitkäaikaiset		
Muut velat	40	0
Yhteensä	40	0
Lyhytaikaiset		
Osakkeina maksettavat kauppahintavelat	6 432	8 976
Ostovelat	11 205	6 447
Velat osakkuusyrityksille	2 364	0
Siirtovelat	8 735	9 297
Tuloverovelka	7 128	8 101
Muut velat	6	6
Yhteensä	35 870	32 826

Vuoden 2013 tilinpäätöksessä Konsernin osakkeina maksettava kauppahintavelka Mogalen myyjille sisältyy lyhytaikaisiin korottomiin velkoihin.

2.8 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

2.8.1 Konsernirakenne 31.12.2013

Tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus ja osuus äänistä (%)	Afarak Group Oyj:n suora omistusosuus ja osuus äänistä (%)
Arafak Energy (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Holdings Ltd	Malta	100,00	0,00
Afarak Investments Ltd	Malta	100,00	99,99
Afarak Mining Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak South Africa (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Suisse SA	Sveitsi	100,00	100,00
Auburn Avenue Trading 88 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Destiny Spring Investments 4 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 11 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 12 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Dezzo Trading 184 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Didox (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Duoflex (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Elektrowerk Weisweiler GmbH	Saksa	100,00	0,00
Green Coal (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Intermetal Madencilik ve Ticaret A.S.	Turkki	99,00	0,00
LP Kunnanharju Oy	Suomi	100,00	0,00
Metal ve Maden ic ve Dis Pazarlama Tic Ltd, Sti	Turkki	97,76	0,00
Mogale Alloys (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	90,00	0,00
PGR17 Investments (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
RCS Ltd	Malta	100,00	0,00
Rekylator Oy	Suomi	100,00	100,00
Ruukki International Ltd	Malta	50,08	0,00
Rekylator Invest Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Wood Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Yhtiöt Oy	Suomi	100,00	100,00
Türk Maadin Sirketi A.S.	Turkki	98,75	98,75

Yhteisyritykset

Synergy Africa Ltd	Yhdistynyt kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Ltd	Yhdistynyt kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Company (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	37,74	0,00
Ilitha Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	41,05	0,00
Mkhombi Stellite (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	44,24	0,00
Waylox Mining (Pvt) Ltd	Zimbabwe	51,00	0,00

Osakkuusyhtiöt

Specialty Super Alloys SSA Inc.	Yhdysvallat	20,00	0,00
Incap Furniture Oy	Suomi	24,06	12,45
Valtimo Components Oyj	Suomi	24,90	24,90

Afarakin omistusosuus voi nousta 39,23 %:iin, jos aiemmin myytyjä ja sittemmin pantattuja osakkeita ei makseta Afarakille käteisenä.

Ruukki International Ltd:ssä on käynnissä purkuprosessi, joka odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

2.8.2 Lähipiiritapahtumat

Afarak Group Oyj:n lähipiiriin kuuluvat:

- yhteisöt ja henkilöt, jotka käyttävät yhteisössä yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa
- tytäryhtiöt
- yhteisytykset
- osakkuusyhtiöt
- Afarak Group Oyj:n ja edellä mainittujen yhteisöjen avainhenkilöt

Lähipiiritapahtumat konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden kanssa

KPA 2:8 § 4 mom tarkoittama liitetieto

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkkiot

tEUR		2013			2012		
		Palkat	Palkkiot	Osake-palkkiot	Palkat	Palkkiot	Osake-palkkiot
Baum Philip	Hallituksen jäsen 21.4.2010–16.8.2012		0		64	193	
Everard Paul	Hallituksen jäsen 21.4.2010–11.2.2013		16	97	115	97	
Hoyer Thomas	Toimitusjohtaja 4.5.2011-11.2.2013, Hallituksen jäsen 11.5.2011-11.2.2013	386		548	436	195	
Kankaala Markku	Hallituksen jäsen 30.6.2003 lähtien	0	56	160	0	104	
Danko Koncar	toimitusjohtaja 11.2.2013 alkaen, Hallituksen jäsen 11.8.2010 alkaen, vt. toimitusjohtaja 14.10.2010-3.5.2011	240			280		
Lillja Michael	Hallituksen jäsen 11.2.2013 alkaen	212					
Manojlovic Jelena	Hallituksen jäsen 11.7.2008 alkaen, puheenjohtaja 17.6.2009 alkaen		59	192	126	97	
Parodi Alfredo	Hallituksen jäsen 11.2.2013 lähtien		41				
Pointon Chris	Hallituksen jäsen 21.4.2010–11.2.2013		19	97	127	97	
Rourke Barry	Hallituksen jäsen 21.4.2010–11.2.2013		19	97	130	97	
Smart Bernice	Hallituksen jäsen 11.2.2013 lähtien		41				
Yhteensä		838	251	1190	716	839	

Koska osa hallituksen jäsenistä on ollut myös konsernin tai sen tytäryhtiöiden johtotehtävissä emoyhtiön hallitusjäsenyyden lisäksi, yllä olevassa taulukossa on esitetty sekä hallituspalkkiot että palkkatulot, vaikka palkkatulot eivät liity hallitusjäsenyyteen.

Yhtiö on tilikaudella 2011 myöntänyt hallituksen jäsenille yhteensä 950 000 osaketta osana heidän palkitsemistaan. Osakkeisiin liittyi kolmen vuoden luovutusrajoitus, joka päättyi vuonna 2013.

Toimitusjohtajalle maksetaan 240 000 euron vuosipalkka. Tällä hetkellä toimitusjohtajalla ei ole mitään bonuspalkkioita eikä myöskään osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä. Toimitusjohtaja ei ole oikeutettu muihin irtisanomiskorvauksiin irtisanomisajan palkan lisäksi.

Toimitusjohtajalla ei ole lakisääteisen työeläkkeen lisäksi muita eläke-etuuksia, eikä eläkkeelle jäänti-ikää ole määritelty.

Johdon työsuhde-etuudet

tEUR	2013	2012
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	505	872
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	27	72
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	192	0
Osakeperusteiset maksut	333	166
Yhteensä	1 057	4 573

Johdon työsuhde-etuudet sisältävät Afarak Group Oyj:n johtoryhmän työsuhde-etuudet lukuun ottamatta toimitusjohtajaa, jonka työsuhde-etuudet on esitetty edellä.

Yritysjärjestelyt

Afarak tiedotti 15.1.2013, että yhtiön hallitus ja operatiivinen johto järjestellään uudelleen paremmin vastaamaan Yhtiön liiketoimintojen tämänhetkistä kokoa sekä nykyistä markkinatilannetta. Yhtiö lisäksi analysoi kustannusrakennettaan kokonaisuudessaan selvittääkseen, miten Yhtiön rakennetta sekä organisaatiota voidaan edelleen kehittää. Osana uudelleenjärjestelyä sekä Yhtiön hallitusta että sen johtoryhmää pienennettiin. Seuraavat yhtiön johtoryhmän jäsenet jättivät tehtävänsä: toimitusjohtaja Thomas Hoyer, konsernitoiminnoista vastaava johtaja Markus Kivimäki, sekä talousjohtaja Kalle Lehtonen.

Rahoitusjärjestelyt lähipiirin kanssa

Afarak Group ja Kermas Ltd on sopinut merkittävän osakkeenomistajansa Kermas Ltd:n kanssa 55 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräisestä lainalimiittisopimuksesta, joka korvaa vanhan vuoden 2011 loppuun käytettävissä olleen lainalimiitin. Sopimuksen mukainen laina on nostettavissa 31.12.2014 saakka. Laina-aika on lainan nostamisesta vuoden 2015 loppuun. Tilikauden 2013 päättyessä lainaa ei ollut nostettu. Lainalimiiteistä kirjatut rahoituskulut olivat yhteensä 0,0 (0,1) miljoonaa euroa.

Konsernilla on 34,5 (37,2) miljoonan euron lainasaaminen ja 5,1 (4,8) miljoonan euron myynti- ja muut saamiset yhteisyrityksiltään. Konsernilla on 2,4 (0,0) miljoonan euron osto- ja muut velat yhteisyrityksille. Korkotuotto yhteisyritykseltä oli 1,1 (1,9) miljoonaa euroa tilikaudella 2013.

Konsernilla oli 31.12.2013 yhteensä 10,0 (10,0) miljoonan euron lainasaaminen Kermas Ltd:ltä. Lainasaamisesta 3 miljoonaa euroa maksetaan vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

Muut lähipiiritapahtumat

Konserni on tilikauden 2013 aikana myynyt tuotteita ja tarjonnut palveluita lähipiiriin kuuluville tahoille ja yhteisyrityksille yhteensä 0,3 (0,6) miljoonan euron arvosta. Lisäksi konserni osti raaka-aineita yhteisyritykseltä yhteensä 12,1 (4,3) miljoonalla eurolla.

Osinkotuotot osakkuusyhtiöiltä olivat yhteensä 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

Tilinpäätöshetkellä 2013 konsernin emoyhtiöllä oli yhteensä 0,2 (0,3) miljoonaa euroa lyhytaikaisia lainasaamisia Yhtiön hallituksen jäseniltä.

2.9 VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

2.9.1 Kiinnitykset ja takaukset

Konsernilla oli 31.12.2013 1,5 (2,7) miljoonan euron rahalaitoslaina, jonka vakuudeksi konserni on antanut tasearvoltaan yhteensä 59,8 (41,1) miljoonan euron vakuudet, jotka koostuvat kiinteistökiinnityksistä ja muusta omaisuudesta. Lisäksi Konserni oli 31.12.2013 antanut käteispanotteja yhteensä 2,1 (3,9) miljoonaa euroa ja muita vakuuksia yhteensä 0,6 (0,8) miljoonan euron arvosta. Afarak Group Oyj:n antamat takaukset kolmansien osapuolien lainoista olivat 31.12.2013 1,3 (1,3) miljoonaa euroa.

2.9.2 Konsernin rahoitussopimukseen liittyvät kovenanttiehdot

Konsernin eteläafrikkalainen tytäryhtiö Mogale Alloys on nostanut eteläafrikkalaisesta pankista lainan, joka on pääomaltaan tilikauden päätöshetkellä 1,4 miljoonan euron suuruinen. Tähän lainasopimukseen liittyy kovenanttiehtoja, joita ei ole rikottu vuonna 2013.

Yhdelle konsernin tytäryhtiöistä Maltalla, RCS Ltd, on myönnetty maltalaisesta pankista 13 miljoonan USD:n luottolimiitti. Tilikauden päättyessä 31.12.2013 yhtiö ei ollut ottanut tätä limiittiä käyttöönsä. Myös tämä lainasopimus sisältää kovenantteja, joita ei ole rikottu vuonna 2013.

2.9.3 Vuokrasopimukset

Vuokra- ja käyttöleasingsopimusten vuokravastuut olivat yhteensä noin 0,8 (0,9) miljoonaa euroa. Vuokrasopimusten pituudet ovat tavallisesti kahdesta viiteen vuotta, ja normaalisti niihin liittyy mahdollisuus jatkaa vuokrasopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan. Vuokrasopimusten vakuudeksi konserniyhtiöt olivat antaneet sidottuja käteistalletuksia noin 0,1 (0,1) miljoonaa euroa tilikauden lopussa.

2.9.4 Afarak Group Oyj:n antamat vakuudet

Afarak Group Oyj on antanut takauksia kesäkuussa 2011 myydyin konsernin entisen tytäryhtiön Junnikkala Oy:n lainoihin. Takaukset ovat voimassa 30.6.2018 asti. Myynnin yhteydessä sovittiin, että Junnikkala maksaa palkkiona Afarak Group Oyj:lle kaksi prosenttia vuodessa taatusta määrästä. Tilikauden lopussa lainojen, joista takaus on annettu, määrä oli noin 1,3 (1,3) miljoonaa euroa.

2.10 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

20.1.2014 Yhtiön hallitus ilmoitti, että suunnattu osakeanti Sail Resources Pte:lle on peruttu, koska Sail Resources Pte ei merkinnyt yhtään osaketta merkintäajan loppuun 18.1.2014 mennessä.

27.3.2014 Yhtiö ilmoitti, että Yhtiö on vastaanottanut haasteen välimiesmenettelyyn kiinalaiselta Suzhou Kaiyuan Chemical Co. Ltd:ltä. Suzhou Kaiyuan Chemical Co. Ltd:n vaatimuksen kokonaissumma on 2,66 miljoonaa euroa tämänhetkisellä vaihtokurssilla ja se liittyy Chromex Mining Plc:n ("Chromex") sopimaan kromimalmin myyntisopimukseen. Chromex oli solminut kyseisen sopimuksen ennen Afarakin yhdessä Kermas Limitedin kanssa toteuttamaa Chromexin ostoja. Haaste on annettu Afarakin markkinointiyhtiö RCS Limitedille ja muutamalle yhtiölle, jotka kuuluvat Chromex-yhteisyritykseen. Välimiesmenettelyn paikka on Shanghai, Kiina. Yhtiö kiistää vaateen kokonaisuudessaan ja pyrkii ratkaisemaan asian mahdollisimman nopeasti.

3. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

3.1 TULOSLASKELMA (FAS)

tEUR	Liitetieto	1.1.2013 - 31.12.2013	1.1.2012 - 31.12.2012
LIKEVAIHTO	1	347	12 780
Liiketoiminnan muut tuotot	2	250	121
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		0	
Ostot tilikauden aikana		0	-11 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä		0	-11 940
Materiaalit ja palvelut yhteensä		0	-11 940
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-1 269	-1 752
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-157	-195
Muut henkilösivukulut		-20	-22
Henkilösivukulut yhteensä		-177	-217
Henkilöstökulut yhteensä		-1 446	-1 969
Poistot ja arvonalentumiset	3		
Suunnitelman mukaiset poistot		-33	-42
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-33	-42
Liiketoiminnan muut kulut	4	-1 557	-3 424
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		-2 439	-4 474
Rahoitustuotot ja -kulut:	5		
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		0	-60 000
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yritysiltä		2 669	9 939
Muilta		272	372
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		-60	-60
Muille		-270	-217
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		2 612	-49 966
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		172	-54 440
VOITTO (TAPPIO) ENNEN VEROJA		172	-54 440
Tuloverot	6		
Tilikauden ja aik.tilikausien verot		-60	-578
TILIKAUDEN TULOS		112	-55 018

3.2 TASE (FAS)

tEUR

	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	7		
Aineettomat oikeudet		2	23
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		2	23
Aineelliset hyödykkeet	7		
Koneet ja kalusto		35	46
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		35	46
Sijoitukset	8		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		164 926	59 099
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		0	0
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		8 015	8 015
Sijoitukset yhteensä		172 941	67 114
Pysyvät vastaavat yhteensä		172 977	67 183
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset	9		
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		111 042	211 155
Muut korolliset saamiset		0	1 500
Muut korottomat saamiset		128	128
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		111 169	212 783
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		27	124
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		1 326	4 251
Saamiset omistajayhteisöiltä		899	0
Muut korolliset saamiset		53	84
Muut korottomat saamiset		26	27
Siirtosaamiset		224	906
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		2 556	5 392
Rahat ja pankkisaamiset		150	4 081
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		113 875	222 255
VASTAAVA YHTEENSÄ		286 853	289 439

tEUR

	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	10		
Osakepääoma		23 642	23 642
Ylikurssirahasto		25 223	25 223
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		249 101	251 542
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-13 756	41 263
Tilikauden voitto/tappio		112	-55 018
Oma pääoma yhteensä		284 322	286 652
VIERAS PÄÄOMA	11		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille		1 614	1 500
Velat omistusyhteisyriyksille		5	5
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 619	1 505
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille		247	137
Ostovelat		156	149
Ostovelat saman konsernin yrityksille		211	0
Yrityskauppojen tulosperusteiset lisäkauppahintavelat		0	0
Muut velat		24	71
Siirtovelat		272	925
Lyhytaikaiset velat yhteensä		911	1 282
Vieras pääoma yhteensä		2 530	2 787
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		286 853	289 439

3.3 RAHAVIRTALASKELMA (FAS)

tEUR	1.1.2013 - 31.12.2013	1.1.2012 - 31.12.2012
<u>Liiketoiminnan rahavirta</u>		
Tilikauden voitto	112	-55 018
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	33	42
Luovutusvoitot ja -tappiot investoinneista		-121
Arvonalentumiset	0	60 000
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	34	-17
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 612	-10 034
Tuloverot	60	578
Osakeperusteiset maksut		39
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-2 372	-4 532
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	1 614	-1 268
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	48	-1 512
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-710	-7 311
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	243	455
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-170	-112
Maksetut välittömät verot	-641	97
Liiketoiminnan rahavirta	-1 277	-6 872
<u>Investointien rahavirta</u>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	0	-1
Investoinnit tytä- ja osakkuusyhtiöihin ja sijoituksiin	0	-12 000
Yrityshankintojen lisäkauppahintaerien maksu	0	-8 000
Luovutustulot tytä- ja osakkuusyhtiöistä ja sijoituksista	0	121
Investointien rahavirta	0	-19 880
<u>Rahoituksen rahavirta</u>		
Omien osakkeiden osto	-2 441	0
Pitkäaikaiset lainat konserniyhtiöiltä	114	0
Annetut lyhytaikaiset lainat konserniyhtiöille	-10	-1 250
Annetut lyhytaikaiset lainat muille	0	-52
Pitkäaikaisten konsernilainojen takaisinmaksut	1 500	0
Annetut pitkäaikaiset lainat konserniyhtiöille	-1 825	-10 600
Pitkäaikaisten konsernilainasaamisten takaisinmaksut	0	312
Lyhytaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	9	70
Rahoituksen rahavirta	-2 653	-11 520
Rahavarojen muutos	-3 931	-38 272
Rahavarat tilikauden alussa	4 081	42 327
Rahavarat tilikauden lopussa	150	4 081
Jako-osuutena saadut rahavarat	0	26
Rahavarojen muutos	-3 931	-38 272

3.4 EMOYHTIÖN ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (FAS)

3.4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laajuus ja laskentaperiaatteet

Yhtiö on laatinut tilinpäätöksen kotimaisen kirjanpitolainsäädännön ja normiston (FAS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on esitetty erikseen omana tasekirjan osana.

Tytäryritysten ja osakkuusyriyten omistusosuudet ja tiedot liittämisestä konserniin on esitetty liitetiedoissa.

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät

Yhtiön sijoitukset osakkuusyriyten osakkeisiin ja velkakirjainstrumentteihin on esitetty taseessa mahdollisilla arvonalentumisilla alennettuun hankintamenuon. Konserni- ja osakkuusyriyksiltä saadut osingot on kirjattu tuloslaskelman rahoitustuottoihin.

Yhtiön käyttöomaisuus on merkitty taseeseen poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Muut omaisuuserät on merkitty taseeseen hankintamenuon tai tätä alempaan todennäköisen arvoonsa. Velkaerät on merkitty hankintamenuon. Lainasaamiset tytär- ja konserniyhtiöiltä on arvostettu nimellisarvoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden hankintamenuon poistetaan ennalta laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Poistosuunnitelmat on määritetty kokemusperäisesti.

Käyttöomaisuushyödyke	Poistoprosentti ja poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	5 vuoden tasapoisto
ATK-laitteet	2 vuoden tasapoisto
Muu koneet ja kalusto	5 vuoden tasapoisto

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Taseen ulkomaanrahan määräiset erät on kirjattu Suomen valuutaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Tuloslaskelman erissä on käytetty tapahtumapäivän kurssia.

Päättäneen ja edellisen tilikauden tietojen keskinäinen vertailukelpoisuus

Tilikausi ja vertailukausi ovat olleet molemmat kalenterivuusia, ja siten pituudeltaan vertailukelpoisia. Yhtiö on aktiivisesti uudelleenjärjestellyt toimintaansa, mikä on edellyttänyt useita omistus- ja rahoitusjärjestelyjä. Näillä tapahtumilla on ollut merkittävä kertaluonteinen vaikutus yhtiön tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahoitusasemaan, mikä vaikeuttaa vertailukelpoisuutta ja tulevaisuuden ennakoimista.

3.4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

1. Liikevaihto

tEUR

	2013	2012
<u>Toimialoittainen jakauma:</u>		
Palveluiden myynti	347	839
Muu liikevaihto	0	11 940
Yhteensä	347	12 780

Maantieteellinen jakauma:

Suomi	3	3
EU-maat	152	12 271
Muut maat	192	505
Yhteensä	347	12 780

2. Liiketoiminnan muut tuotot

tEUR

	2013	2012
	0	
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	0	121
Muut tuottoerät	250	0
Yhteensä	250	121

3. Poistot ja arvonalentumiset

tEUR

	2013	2012
<u>Suunnitelman mukaiset poistot</u>		
Aineettomat oikeudet	-22	-28
Koneet ja kalusto	-12	-14
Yhteensä	-33	-42

4. Liiketoiminnan muut kulut

tEUR

	2013	2012
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-21	-74
Toimitilakulut	-116	-133
Kone- ja kalustokulut	-153	-187
Matkakulut	-104	-637
Edustuskulut	-4	-22
Markkinointikulut	-15	-102
Hallintokulut	-913	-2 170
Muut liikekulut	-233	-99
Yhteensä	-1 557	-3 424

5. Rahoitustuotot ja -kulut

tEUR

	2013	2012
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Arvonalentumiset konserniyritysten osakkeista	0	-60 000
Arvonalentumisen palautukset konsernilainoista	0	0
Korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2 669	9 939
Muilta	272	372
Korko- ja rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-60	-60
Muille	-270	-217
Yhteensä	2 612	-49 966

6. Tuloverot

tEUR

	2013	2012
Tilikauden voitto	112	-55 018
Oikaisut tilikauden voittoon verotettavan tulon laskemiseksi	53	57 450
Verotettava tulo	165	2 432
Ennakkoverot	-43	0
Tilikauden verotettavan tulon perusteella tehty jaksotus	40	-578
Tilikauden laskettu vero	-2	-578
Verotuksessa vahvistettujen tappioiden käyttö	0	0
Tuloslaskelman tuloverot, netto	-2	-578
Tuloverosaaminen tilikauden veroista 31.12.	2	0
Tuloverovelka tilikauden veroista 31.12.	0	578

3.4.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7. Käyttöomaisuushyödykkeet

tEUR	2013	2012
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	245	245
Hankintameno 31.12.	245	245
Kertyneet poistot 1.1.	222	194
Tilikauden poisto	22	28
Kertyneet poistot 31.12.	243	222
Kirjanpitoarvo 31.12.	2	23
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	283	282
Lisäykset	0	1
Hankintameno 31.12.	283	283
Kertyneet poistot 1.1.	237	223
Tilikauden poisto	12	14
Arvonlennukset tilikaudella		
Kertyneet poistot 31.12.	248	237
Kirjanpitoarvo 31.12.	35	46
	2013	2012
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	2	2
Hankintameno 31.12.	2	2
Kertyneet poistot 1.1.	2	2
Kertyneet poistot 31.12.	2	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0

8. Sijoitukset

	Osakkeet konserni- yhteisöissä	Osakkeet omistusyhteisö- yhteisöissä		Saamiset konserni- yhteisöiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	129 147	8 153		19 618	156 918
Lisäykset	105 827				105 827
Hankintameno 31.12.2013	234 974	8 153		19 618	262 745
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.2013	-70 048	-8 153		-11 603	-89 804
Arvonlennukset	0				0
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 31.12.2013	-70 048	-8 153		-11 603	-89 804
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	164 926	0		8 015	172 941

Tytär- ja yhteisyritykset sekä osakkuusyrietykset

Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus ja osuus äänistä (%)	Afarak Group Oyj:n suora omistusosuus ja osuus äänistä (%)
Arafak Energy (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Holdings Ltd	Malta	100,00	0,00
Afarak Investments Ltd	Malta	100,00	99,99
Afarak Mining Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak South Africa (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Suisse SA	Sveitsi	100,00	100,00
Auburn Avenue Trading 88 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Destiny Spring Investments 4 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 11 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 12 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Dezzo Trading 184 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Didox (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Duoflex (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Elektrowerk Weisweiler GmbH	Saksa	100,00	0,00
Green Coal (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Intermetal Madencilik ve Ticaret A.S.	Turkki	99,00	0,00
LP Kunnanharju Oy	Suomi	100,00	0,00
Metal ve Maden ic ve Dis Pazarlama Tic Ltd, Sti	Turkki	97,76	0,00
Mogale Alloys (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	90,00	0,00
PGR17 Investments (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
RCS Ltd	Malta	100,00	0,00
Rekylator Oy	Suomi	100,00	100,00
Ruukki International Ltd **	Malta	50,08	0,00
Rekylator Invest Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Wood Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Yhtiöt Oy	Suomi	100,00	100,00
Türk Maadin Sirketi A.S.	Turkki	98,75	98,75

Yhteisyritykset

Synergy Africa Ltd	Yhdistynyt kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Ltd	Yhdistynyt kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Company (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	37,74	0,00
Ilitha Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	41,05	0,00
Mkhombi Stellite (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	44,24	0,00
Waylox Mining (Pvt) Ltd	Zimbabwe	51,00	0,00

Osakkuusyhtiöt

Special Super Alloys SSA Inc.	Yhdysvallat	20,00	0,00
Incap Furniture Oy	Suomi	24,06	12,45
Valtimo Components Oyj *	Suomi	24,90	24,90

* Afarakin omistusosuus voi nousta 39,23 %:iin, jos aiemmin myytyjä ja sittemmin pantattuja osakkeita ei makseta Afarakille käteisenä.

** Ruukki International Ltd:ssä on käynnissä purkuprosessi, joka odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

9. Saamiset

Saamiset konserniyhtiöiltä

tEUR	2013	2012
<u>Pitkäaikaiset</u>		
Lainasaamiset ja muut saamiset	76 764	179 508
Korkosaamiset	34 278	31 647
Yhteensä	111 042	211 155
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Lainasaamiset	10	1 250
Myyntisaamiset	1 248	2 170
Korkosaamiset	36	22
Siirtosaamiset	33	809
Yhteensä	1 326	4 251

Muut korolliset saamiset muilta

tEUR	2013	2012
<u>Pitkäaikaiset</u>		
Konserniyhtiöiden myyntien kauppahintasaamiset	0	1 500
Yhteensä	0	1 500
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Muut lainasaamiset	43	52
Arvonlisäverosaamiset	10	33
Yhteensä	53	84

Muut korottomat saamiset

tEUR	2013	2012
<u>Pitkäaikaiset</u>		
Siirtosaamiset	128	128
Yhteensä	128	128
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Myyntisaamiset	27	124
Omistusht.yritysten saamiset	899	0
Muut saamiset	27	27
Yhteensä	953	151
Siirtosaamiset	2013	2012
Verosaamiset	2	0
Korkotuottojen jaksotus	7	38
Muut siirtosaamiset	214	867
Yhteensä	224	906

3.4.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

10. Oma pääoma

tEUR

Osakepääoma	2013	2012
Osakepääoma 1.1.	23 642	23 642
Osakepääoma 31.12.	23 642	23 642
Ylikurssirahasto	2013	2012
Ylikurssirahasto 1.1.	25 223	25 223
Ylikurssirahasto 31.12	25 223	25 223
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2013	2012
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	251 542	251 504
Pääomanpalautus	-2 441	0
Omien osakkeiden hankinta	0	0
Osakepalkkot	0	39
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	249 101	251 542
	0	
Voittovarot	2013	2012
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	41 263	-11 949
Edellisen tilikauden voitto/tappio	-55 018	53 212
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	-13 756	41 263
Tilikauden tulos	112	-55 018
Oma pääoma yhteensä	284 322	286 652
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	2013	2012
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta 1.1.	-13 756	41 263
Tilikauden voitto	112	-55 018
Voittovarot yhteensä 31.12.	-13 644	-13 756
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	249 101	251 542
Jakokelpoiset varat yhteensä 31.12.	235 457	237 787

11. Velat

Pitkäaikaiset velat

tEUR

Korolliset pitkäaikaiset velat	2013	2012
Pitkäaikaiset muut velat saman konsernin yrityksille	1 614	1 500
Yhteensä	1 614	1 500
Korottomat pitkäaikaiset velat	2013	2012
Velat omistusyhteisyrityksille	5	5
Yrityskauppojen tulosperusteiset lisäkauppahintavelat	0	0
Yhteensä	5	5

Lyhytaikaiset velat

tEUR

Korolliset lyhytaikaiset velat	2013	2012
Muut velat saman konsernin yrityksille	50	0
Yhteensä	50	0
Korottomat lyhytaikaiset velat	2013	2012
Ostovelat	156	149
Ostovelat saman konsernin yrityksille	211	0
Muut velat	24	71
Muut velat saman konsernin yrityksille	197	137
Siirtovelat	272	925
Yhteensä	861	1 282

Toukokuussa 2012 Afarakin Elektrowerk Weisweiler GmbH:n (EWW) yrityshankintaan liittyvä lisäkauppahintavelvoite purettiin 8 miljoonan euron käteissuorituksella. Tämän seurauksena yhtiöllä ei enää ollut lisäkauppahintavelvoitteita tilinpäätöshetkellä 2012.

Optio-oikeudet

Yhtiön optio-ohjelmat on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Yhtiöllä on optio-ohjelmat I/2005 (oikeuttaa merkitsemään enintään 2 700 000 osaketta), I/2008 (oikeuttaa merkitsemään enintään 2 900 000 osaketta, kaikki optiot myönnetty konsernin entiselle toimitusjohtajalle) ja I/2011 (oikeuttaa merkitsemään enintään 6 900 000 osaketta).

3.4.5 Vakuudet ja vastuusitoumukset

Afarak Group Oyj:n vuokra- ja leasingvastuut 31.12.2013 olivat 0,3 (0,5) miljoonaa euroa, josta 0,1 (0,2) miljoonaa euroa eräännytty alle vuoden kuluessa ja loput 1–5 vuoden kuluessa.

Yhtiön eläkesitoumukset

Yhtiön eläkevastuut ovat TyEL:n mukaiset.

3.4.6 Muut liitetiedot

Yhtiön antamat lähipiirilainat

Yhtiöllä on lyhytaikaisia lainasaamisia hallituksen jäseniltä yhteensä 217 (293) tuhatta euroa.

Liitetiedot henkilöstöstä

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana (kaikki toimihenkilöitä)	2013	2012
Toimihenkilöt	3	10
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut (verotusarvoin)	2013	2012
Toimitusjohtajat	240	280
Hallituksen jäsenet	1 998	1 940

Toimitusjohtajalle maksetaan 240 000 euron vuosipalkka. Tällä hetkellä toimitusjohtajalla ei ole mitään bonuspalkkioita eikä myöskään osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä. Toimitusjohtaja ei ole oikeutettu muihin irtisanomiskorvauksiin irtisanomisajan palkan lisäksi.

Osakepääomaa koskevat liitetiedot ja tiedot osakkeenomistajista

Muutokset osakkeiden määrässä ja osakepääomassa katsauskaudella ja sen jälkeen

31.12.2013 Afarak Group Oyj:n rekisteröity osakkeiden määrä oli 248 432 000 (248 432 000) ja osakepääoma oli 23 642 049,60 (23 642 049,60) euroa.

31.12.2013 Yhtiön hallussa oli yhteensä 4 244 717 (4 297 437) omaa osaketta, mikä vastaa noin 1,71 (1,73) prosenttia rekisteröidystä osakemäärästä. 31.12.2013 ulkona olevien osakkeiden määrä, johon ei sisälly Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, oli 244 187 283 (244 134 563).

Yhtiön Etelä-Afrikan kaivosjohtaja Wynand van Wykille laskettiin liikkeelle 52 720 Yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta suunnatussa maksuttomassa osakeannissa. Anti toteutettiin vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla. Osakkeet annettiin merkittäviksi maksutta osakkeenomistajien merkintätuoikeudesta poiketen osana konsernin palkitsemis- ja kannustinjärjestelmää.

Yhtiön osakkeita ja osakepääomaa koskevat liitetiedot sekä tiedot osakkeenomistajista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Yhtiö on konsernin emoyritys.

Afarak Group Oyj, kotipaikka Helsinki (osoite: Kasarmikatu 36, 00130 Helsinki)

Hallituksen ja toimitusjohtajan omistus

Afarak Group Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2013 yhteensä 78 078 926 (78 610 463) kappaletta Afarak Group Oyj:n osakkeita, kun otetaan huomioon osakkeet, joita kyseessä olevat henkilöt itse, lähipiirinsä ja määräys- tai vaikutusvaltauyhteisöidensä kautta omistivat. Tämä vastaa noin 31,4 (31,6) prosenttia yhtiön kaikista liikkeelle lasketuista, 31.12.2013 kaupparekisteriin merkityistä osakkeista.

31.12.2013

Hallitus ja toimitusjohtaja yhteensä

Danko Koncar	Toimitusjohtaja
Jelena Manojlovic	Hallituksen puheenjohtaja
Bernice Smart	Hallituksen riippumaton jäsen
Markku Kankaala	Hallituksen riippumaton jäsen
Michael Lillja	Hallituksen ei-riippumaton jäsen
Alfredo Parodi	Hallituksen riippumaton jäsen

Hallitus ja toimitusjohtaja yhteensä

Kaikki yhtiön osakkeet

Osuus kaikista osakkeista

	osakkeet	optiot
	70 815 639	0
	150 000	0
	0	0
	7 090 616	0
	71	200 000
	22 600	0
	78 078 926	200 000
	248 432 000	248,432,000
	31,4 %	0,1%

31.12.2013 kaupparekisteriin merkittyjen osakkeiden määrä oli 248 432 000 osaketta ja johdon ja toimitusjohtajan omistus vastasi noin 31,6 prosenttia tästä.

Palkkiot tilintarkastajille

tEUR

2013

2012

Ernst & Young Oy

tilintarkastus

258

258

muut palvelut

11

224

yhteensä

269

482

Hallituksen ehdotus voitonjaosta

Yhtiön hallitus on päättänyt ehdottaa 8.5.2014 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaettaisi, mutta että yhtiö jakaisi 0,01 euron osakekohtaisen pääomanpalautuksen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

4. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 28. päivänä maaliskuuta 2014

Jelena Manojlovic
Hallituksen puheenjohtaja

Danko Koncar
Hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja

Markku Kankaala
Hallituksen jäsen

Michael Lillja
Hallituksen jäsen

Alfredo Parodi
Hallituksen jäsen

Bernice Smart
Hallituksen jäsen

5. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 28. päivänä maaliskuuta 2014

Ernst & Young Oy

Tomi Englund
KHT